

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Szűcs Attila,
EUROTRADE Kft.,
tulajdonos-ügyvezető igazgató

Bazilika
Bodajkon

Berhidai Napok

SVÉT 2023
Tata

3. BRIGETIO FUTÓVERSENY

VALENTINIANUS NYOMÁBAN

2023.

10. 21.

**KOMÁROM,
MOLAJ LAKÓTELEP**

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A 3. BRIGETIO

FUTÓVERSENY FACEBOOK ESEMÉNYNÉL.

GYERMEKFUTAM - 450 M

5 KM - 21,1 KM - 42,2 KM

1 ÓRÁS - 6 ÓRÁS EGYÉNI+VÁLTÓ

SZÖNYI FERENC

'RACEMACHINE' FŐSZERVEZÉSÉBEN,

A KOMÁROM-EURÓPA FUTÓ EGYESÜLET ÁLTAL RENDEZETT VERSENY

A bodajki templom fontos kegyhely ma is, hiszen a hívek egyre nagyobb számban keresik fel, nemcsak az egyházmegyéből

Mórocz Tamás kanonok, bodajki plébános, Spányi Antal megyéspüspök és Mózessy Gergely, a Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár igazgatója a püspökség sajtótájékoztatóján

A Mária-napi búcsún hirdették ki a döntést

Kisbazilika-rangú lett a Bodajki Kegyhely

Ferenc pápa "basilica minor" címet adott a Bodajki Segítő Szűz Mária kegytemplomnak, a döntést a bodajki Mária-napi búcsú keretében megtartott ünnepi szentmisén hirdette ki Michael Banach érsek, pápai nuncius.

Spányi Antal megyéspüspök a püspökség által tartott sajtótájékoztatón számolt be az egyházmegyéjét érintő örömhírről, és a döntés háttéréről.

– Az egyház régi szokása, hogy kiemel és titulussal lát el olyan templomokat, kegyhelyeket, amelyek történelme ősi időkre nyúlik vissza, és amelyek a jelenben is kiemelten fontosak. Bodajk nemcsak a mi egyházmegyénk számára, hanem az egész magyarság számára jelentős, hiszen az egyik legősibb magyar kegyhely, Szent István is ide járt imádkozni családjával. A bodajki templom fontos kegyhely ma is, hiszen a hívek egyre nagyobb számban keresik fel, nemcsak az egyházmegyéből – emelte ki a megyés püspök, aki elmondta, hogy a szentatyához fordulva kérte a Bodajki Kegyhely számára a basilica minor címet annak elismeréséül, hogy ősi idők óta a hitélet központjául szolgáló helyről van szó.

A kérésre válaszolva a szentatya levelében tájékoztatta arról, hogy a kegyhely templom kisbazilika rangot kapott. A döntést a bodajki Mária-napi búcsú keretében megtartott ünnepi szentmisén hirdette ki Michael Banach érsek, pápai nuncius, a misét Erdő Péter bíboros, prímás celebrálta. Eddig az egyházmegyében egyedül a Székesegyház volt basilica minor rangban, Shvoy Lajos püspök kezdeményezésére.

Mórocz Tamás kanonok, bodajki plébános elmondta, hogy a Mária-napi búcsú minden

évben a Bodajki Kegyhely legjelentősebb eseménye, ezt a búcsút a nehéz időkben, 1990 előtt is megtartották. Hozzátette, hogy az idei azért is kiemelkedő, mert 75 éve, 1948 szeptemberében Mindszenty József bíboros látogatott el a kegyhelyre, és a Mária év keretében mondta el híres beszédét. A bíboros emléke ma is él Bodajkon, sok szép történet kötődik ehhez a 75 évvel ezelőtti eseményhez. A kanonok megjegyezte, hogy Mindszenty imái meghallgattak, amikor a keresztyén hazáért fohászkodott.

Mórocz Tamás kanonok beszélt arról is, hogy lelki megújulás tapasztalható Bodajkon, ahol a kegyhelyhez kapcsolódóan ma már évente számos egyházi eseményt tartanak. Kiemelte, hogy október 8-án Magyarok Nagyasszonya ünnepe lesz Bodajkon, ekkor adnak hálát az idei évért, ekkor áldják meg a megújított kálváriát is.

Mózessy Gergely, a Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár igazgatója a basilica minor rangról szólva kiemelte, hogy a cím elnyerésének feltétele, hogy a pályázó templomnak az egyházmegyén belül a liturgikus és pasztorális élet aktív és kiemelkedő központjának kell lennie, különösen az Eucharisztia, a bűnbánat és a többi szentség kiszolgáltatása tekintetében. A szertartásoknak példaértékűnek, mások számára mintaadónak kell lenniük. További feltétel, hogy elég nagyoknak kell lenniük, és a liturgikus normák szerinti elrendezési

szentéllyel kell rendelkeznie, és tekintéllyel, történeti jelentőséggel és művészi értékkel kell bírnia. Megfelelő létszámú papsággal is kell rendelkeznie, akik a templom liturgikus és lelkipásztori gondozásával törődnek, különösen a misézéssel és a gyóntatással.

– A Szentségi és Istentiszteleti Kongregáció 1989. november 9-i Domus Ecclesiae de Titulo Basilicae Minoris című dokumentuma szerint a kisbazilika olyan templom, amely liturgikus és lelkipásztori szempontból különleges jelentőséggel bír. A cím adományozásával a pápa jelzi a szoros kapcsolatot az illető templom, valamint a római egyház és a pápa között – mondta el a cím kapcsán.

Mózessy Gergely, szólt arról is, hogy a címmel járó kötelezettségek közé tartozik a szorgalmas igehirdetés, a liturgia gondos megszervezése, és a hívek liturgikus nevelése, aktív istentiszteleti részvételük előmozdítása. A kisbazilikákban a pápához fűződő szorosabb kötelék miatt minden évben különleges gonddal kell megülni Szent Péter és a pápa ünnepeit. A ranggal járó kiváltságok közé tartozik, hogy a kisbazilikát felkereső hívek a szokásos feltételek mellett teljes búcsút nyerhetnek a bazilika felszentelésének évfordulóján, a bazilika búcsúnapján, Szent Péter és Pál apostolok ünnepén, a kisbazilika cím megadásának évfordulóján, és az évnek még két napján.

TO

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XXIII. évfolyam 160. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Tácsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Csathó Barna, Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Horváth Tímea, Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Réz Napsugár, Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Fotó: Flajsz Péter Gergő, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Raáb Zoltán, Szabó János

Címlapfotó: Regio Regia archiv

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomdai partnerünk:

Print Brokers Team Kft.
9027 Győr, Tibormajori út 1. - Ipari Park

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:

Eduetus Műszaki Intézet - unicum a műszaki képzésben 8-9. oldal
A tatabányai Eduetus Egyetem büszkén számolt be a közelmúltban arról, hogy jelentősen megnőtt a hallgatói létszámuk. A felsőfokú gazdasági képzés mellett új lendületet kapott a felsőfokú műszaki képzés is, amiben az egyetem Műszaki Intézete is nagy szerepet játszott. De vajon mitől lett vonzó az Eduetus a fiatal mérnökjelöltek számára? Milyen gépcsodákat rejt egy Műszaki Intézet? Kérdéseinkre **Dr. Peredy Zoltán** intézetvezető válaszolt.

Folyamatos fejlesztések a Grundfosban 19. oldal
Szundy Olivér gyárigazgatót, telephelyvezetőt és Country Directort a tatabányai szivattyúgyárban zajló folyamatokról, újdonságokról, társadalmi szerepvállalásról kérdeztük. Megtuttuk például, hogy a tatabányai motorgyárban a legújabb, legmagasabb hatásfoknormáknak megfelelő úgynevezett Saver3 "okosmotor" termékcsalád bevezetése zajlik, amit a Grundfos egyedülként nyújt ma a piacon.

Jankovich Hotel és a Hibiscus Étterem 22-23. oldal
Akár a Rácalmási Tökfesztivál egyik kiemelt attrakciójaként is tekintetnénk a megújult Jankovich Hotelre. A négycsillagos wellness szálloda a közelmúltban teljes külső-belső felújításon ment át, új arculatot, sőt részben új nevet is kapott. Ezzel párhuzamosan új brandként indulhatott hódító útjára Hibiscus névre keresztel éttermük, mely a koreai ételek mellett a populáris magyar és nemzetközi konyha felé is nyitott, és bistro valamint fűzős ételekkel csábítja a vendégeket.

40. Fafaragó Tábor Gengeliczy László emlékére 44-45. oldal

Idén augusztusban is megrendezték a több évtizedes múltra visszatekintő Fafaragó Tábort, melynek immár hagyományosan a Tatabányai Múzeum különleges kiállítóhelye, a Bányászati és Ipari Skanzen adott otthont. Az alkotótábor főszervezője, **Gengeliczy Dávid** mesélt a háttérmunkáról, az idei célokról és a jövőt illető kérdésekről.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Kisbazilika rangú lett a Bodajki Kegyhely.....	3. oldal
Emlékezzünk az aradi vértanúkra!.....	5. oldal
Brazília Gárdonyban	6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Akik a köveket új életre keltik.....	7. oldal
Partnertalálkozó és nyílt nap Kisigmádon.....	8-9. oldal
83 ezer betöltetlen álláshely, amire nincs magyar jelentkező	10-14. oldal
Jelenleg a Saver3 „okosmotor” bevezetése zajlik	15. oldal

Eduetus Műszaki Intézet - unicum a műszaki képzésben ...	16-18. oldal
Logisztikai központ épült Veszprémben	19. oldal
Újra sikert aratott a Bábolnai Gazdanapok	20-21. oldal
Önálló brandként jelenik meg a Jankovich Hotel és a Hibiscus Étterem.....	22-23. oldal
Kelet felé nyit a Transintertop.....	24-25. oldal
Áadták a gróf Zichy Jenő Szakképzési Díjat.....	26. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Az utolsó négyzetmétereket burkolják	27. oldal
Áadták Balatonfüred elismeréseit.....	28. oldal

Emlékezzünk az aradi vértanúkra!

Az aradi vértanúkat 174 éve, a szabadságharc bukása után, 1849. október 6-án végezték ki, és bár tizenhatan voltak, a nemzeti emlékezet mégis elsősorban az ezen a napon kivégzett tizenhárom tisztet tartja számon:

Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Schweidel József, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Láhner György, Knézych Károly, Nagysándor József, Leiningen-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János, Vécsey Károly tábornokok és Lázár Vilmos ezredes, valamint Batthyány Lajos miniszterelnök halálának napja a forradalom és szabadságharc leverésének szimbóluma lett.

1849 augusztusa és 1850 februárja között Aradon még további három honvédtisztet végeztek ki: 1849. augusztus 22-én Ormai Norbert honvéd ezredes, őt szokás az első aradi vértanúnak is nevezni, 1849. október 25-én Kazinczy Lajos honvéd ezredes, és 1850 február 19-én Ludwig Hauk alezredes, Bem tábornok hadsegédét.

Az aradi vértanúk a szabadságharc kezdetén aktív, vagy kilépett császári tisztek voltak, a szabadságharc végén a honvéd hadseregben közülük egy altábornagyi, tizenegy vezérőrnagyi és egy ezredesi rangot viselt.

Október 6-át 2001 novemberében nyilvánították nemzeti gyásznappá. Hajtsuk meg fejünket a vértanúk előtt, hiszen az ő áldozatuk is hozzájárult, hogy a bukás ellenére a nemzetben nemcsak tovább élt, de tovább is erősödött a szabadság és a függetlenség eszméje. Az ország pedig, bár hatalmas véráldozatok árán, és a nemzeti önrendelkezéstől megfosztva, de elindult a polgári fejlődés útján.

VEÉR KÁROLY

T A R T A L O M

Bélyegre került az Esztergomi Bazilika 29. oldal

XIX., a TÖKéletes Rácalmási Tökfesztivál 30-31. oldal

Egyre vonzóbb a városkép Csákváron..... 32-33. oldal

II. Wine&Gourmet fesztivál a Veszprémvölgyben 34. oldal

Újabb elismerések az Élővizek Városának 35. oldal

XXX. Berhidai Napok 36. oldal

Idén is kitettek magukért a kertbarátok..... 37. oldal

Munkássága fizikai értelemben is Gorsiumban maradt..... 38. oldal

KINCSKERESŐ

A hős vicekapitányra, Wathay Ferencre emlékeztek 39. oldal

Gidófalvy Attila 71 éves lett 40-41. oldal

Stílusos Vidéki Éttermiség Tatán 42-43. oldal

40. Fafaragó Tábor Gengeliczy László emlékére 44-45. oldal

Munkácsy Fehérváron..... 46-47. oldal

A föld mélyének kutatója 48-49. oldal

Túl... 50. oldal

Balra Tóth István polgármester, középen a tolmács hölgy, jobbra pedig Susan Kleebank nagykövet asszony

A tablókon megelevenedett a brazil esőerdő

Őserdő, fenntarthatóság, különleges projektek

Brazília Gárdonyban

Megszokhattuk, hogy Gárdonyban mindig történik valami különleges. Ezúttal a nyár második felében, a városháza előtti téren volt látható egy 30 tablóból álló szabadtéri kiállítás, mely a „Hatalmas erdő” címet viselte. A messzi Brazíliából érkeztek a nagyméretű képek, és a tárlatot Tóth István polgármesterrel karöltve, stílszerűen a dél-amerikai ország nagykövete asszonya, Susan Kleebank nyitotta meg.

A harminc nagyméretű, kétoldalas kültéri plakát fotókon és a hozzájuk tartozó leírásokon keresztül mutatott be kilenc brazil civil társadalmi projektet a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés témájában.

A kiállítás anyaga a Genfi Botanikus Kertben debütált 2019-ben, ezt követően került Magyarországra, ahol 2022-ben a Fővárosi Állat- és Növénykertben láthatta pár hónapig a közönség. Az utazó kiállítás több magyar helyszínen járt már azóta, Gárdonyba a Magyar Természettudományi Múzeumból érkezett. A nagykövet asszony a bemutatott projektek közül kiemelte a szintropikus gazdálkodást, valamint az „Organics Brasil” projektet. Ez utóbbi a fenntartható termelést folytató vállalatokat és termékeiket népszerűsíti.

Tóth István, Gárdony polgármestere megköszönte **Tessely Zoltán** országgyűlési képviselőnek, hogy ajánlotta a kiállítást Gárdonynak, továbbá rámutatott: olyan fontos témákat feszeget az anyag, mint az, hogyan lehet úgy élni, gazdálkodni, hogy közben óvjuk a környezetet.

– Számomra külön öröm, hogy Gárdonyban köszönthetjük ezt a kiállítást, hiszen gyermekkorom legszebb olvasmányai Dél-Amerikához kapcsoltak.

Rengeteget olvastam a brazil esőerdőről, már kiskoromban is érdekelt a horgászat, ahogy a hiüllök, a nagyvadak is. Pályaválasztáskor a földrajztanári pályát választottam, hosszú éveken át tanítottam a Chernel István Gimnáziumban, és mindig kedvenc tananyagom volt Dél-Amerika, a brazilok.

– Sokszor hallottunk rossz híreket arról, hogy irtják az esőerdőket, de én mindig bíztam az ottaniakban, hogy pontosan tudják, mi a természet rendje. Most egy olyan kiállítást hoztunk ide, amelyből azt láthatják, hogy mennyire ökotudatos szemlélettel dolgoznak ott az emberek, és hogyan találják meg a fenntartható fejlődés útját. Azt, hogy miként lehet úgy élni, gazdálkodni, hogy nem teszünk tönkre a területet. Szurkolunk nekik, hisz a Föld egy kicsi bolygó, és nem mind-egy, hogy brazil barátaink hogyan élnek a lehetőséggel.

Susan Kleebank nagykövet asszony elmondta, hogy a brazil esőerdő területe mintegy 7 millió négyzetkilométer, ami majdnem Európányi, itt van a világ legnagyobb folyamrendszere. Ez a hatalmas terület sok embert tud ellátni, és az ott élők, valamint az odateleplők egyre több modern technológiával, egyre több csodát tudnak teremteni.

– A kezdeményezések közül kettőt szeretnék kiemelni. Az egyik az első paneleken látható szintropikus gazdálkodás, amelynek az a lényege, hogy a növényeket lépcsőzetes formában ültetik, és ezáltal a legmagasabban lévő növény védi, és táplálja a kisebbeket, és természetes módon termékeny talajt hoz létre.

– A másik projekt az Organics Brazil. Ennek a célja egy olyan címke létrehozása, amely a fenntartható termelést folytató vállalatok termékeit népszerűsíti. A termékek a hat brazil biotermék területen készülnek, környezetvédelmi szempontok figyelembevételével. A kiállításon ezeket a biomokat is bemutatjuk életképeken keresztül. Ezek az amazóniai őserdő, az atlanti-óceáni erdők, a Cerrado, a Caatinga, a Pampa és a Pantanal.

– Kezdetben csupán öt cég csatlakozott az Organics Brazil kezdeményezéshez, mára már több mint 300 vállalat állítja elő a termékeit fenntartható módon, a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével. Ezek a projektek viszonylag egyszerűek, de azt bizonyítják, hogy mindannyian hozzá tudunk járulni környezetünk védelméhez.

VEÉR KÁROLY

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A bizalmi tőke újraépítése az egyik legfontosabb feladat a magyar agráriumban. Bízunk abban, hogy rövid távon konszolidálódnak az árak, ám az ukrán mezőgazdasági jelenléttel, ami biztosan megváltoztatja az életünket, hosszú távon is számolni kell.”

FELDMAN ZSOLT

Akik a köveket új életre keltik

Dorogon, a Nemzeti Kőbányászati Emlékhely megkoszorúzásával fejezték ki tiszteletüket a kőbányászatban dolgozó munkatársak előtt a bányászati szervezetek képviselői, kőbányászati cégek, tisztségviselők, valamint a Baumit Kft. munkatársai. A dorogi emlékhelynél **Járomi Judit**, a Baumit Kft. ügyvezető igazgatója és **dr. Tittmann János**, Dorog város polgármestere mondott ünnepi beszédet.

Kisigmánd

Az Eurotrade Kft. telephelyén, az M1 Truck Centrumban katonás sorrendben felsorakozott csillogó-villogó kamionok, és egyéb haszongépjárművek, üstökben rotyogó pörköltök, faszénen piruló grill-különlegességek, büfésátor, mosolygó vendéglátók köszöntötték a nyílt napra érkezőket.

Cikkünk a 8. oldalon

Közép-Dunántúl

Novemberben lép életbe az új vendégmunkás törvény. Sokan aggodalmuknak adnak hangot, féltik a magyar munkahelyeket, míg mások üdvöztőnek tartják a munkaerő behívását hazánkba. De mit mutat a gyakorlat? Régióbeli, ezen a téren tapasztalt vállalatvezetőket kérdeztük.

Cikkünk a 10. oldalon

A partnertalálkozón Szűcs Attila tulajdonos-ügyvezető köszöntötte a vendégeket

A látogatók között a TurboStar volt a sztár

A 33 éves Eurotrade Kft. vendégül látta ügyfeleit

Partnertalálkozó és nyílt nap Kisigmándon

Az Eurotrade Kft. telephelyén, az M1 Truck Centrumban katonás sorrendben felsorakozott csillogó-villogó kamionok, és egyéb haszongépjárművek, üstökben rotyogó pörköltök, faszénen piruló grillkülönlegességek, büfésátor, mosolygó vendéglátók köszöntötték a nyílt napra érkezőket.

– Több rétege is van a mai napnak – mondta köszöntőjében **Szűcs Attila**, az Eurotrade Kft. tulajdonos-ügyvezetője. – Az első az, hogy 33 évesek lettünk, elértük a krisztusi kort, és elmondhatjuk, hogy Magyarország legrégebbi járműkereskedelmi vállalkozása vagyunk. A

rendezvény második rétegét az IVECO járművei jelentik, melyek ilyen mennyiségben és választékban talán egész Európában nem láthatók egy helyen. Szintet léptünk, hiszen 20 éve forgalmazuk a cég járműveit, idéntől viszont hivatalos importőrök lettünk.

– Ezért legnagyobb feladatunk jelenleg az importőri szerződés elvárásainak való megfelelés. Ez évi üzleti számaink nem rosszak, de az építőipari szegmens alulteljesítése rányomja a bélyegét a forgalomba helyezett új járművek darabszámaira.

– Szerintem egyéves távlatban nem várható a kereslet lényeges növekedése, ezért erőteljesebb piaci jelenlétben és az ügyfelek igényeinek proaktív kielégítésében kell keresnünk a megoldásokat az értékesítés volumenének növelése érdekében.

– Célunk – tette hozzá Szűcs Attila –, hogy ezzel a rendezvénnyel is olyan ügyfélméltakat tudjunk nyújtani, amiért érdemes legyen hozzánk visszatérni, nemcsak ilyen jeles ünnepeken, hanem a szürke hétköznapiakban is. Mi számítunk az ügyfeleinkre, ők pedig számíthatnak ránk.

A program szakmai részében a következő generáció képviselőjeként **ifj. Szűcs Attila**, az Eurotrade Kft. IVECO márka igazgatója – ismertette és mutatta be az IVECO járműújdonságokat. Az ikonikus TurboStar modell modern megfélelőjébe, a gazdaságos üzemeltetésre optimalizált Fuel Hero-ba, valamint az eDaily elektromos furgonba be is lehetett ülni, ki lehetett próbálni, hogy milyen a kamionsofőrök komfortérzete ezekben az óriásokban.

Az Eurotrade szakemberei bemutatták szervizszolgáltatásuk újdonságait, tájékoztatót tartottak a második generációs intelligens tachográfáról és az új IVECO szerviz-csomagról.

Workshopok is színesítették a programot, ahol tájékozódni lehetett a Sailun teherátó-, és a Maxam mezőgazdasági abroncsokról, valamint a viszonteladói együttműködési lehetőségekről. Az Eurotrade valamennyi üzletága születésnapjára akciósorozatot hirdetett, stílszerűen több esetben 33%-osat, az évforduló tiszteletére.

A partnertalálkozó konferansziéja Trabarna, azaz **Lorán Barnabás**, a Showder Klub népszerű humoristája volt, aki délután egy saját műsorral is megörvendeztette a népes közönséget.

A délután folyamán pohárköszöntőt mondott **Emilio Parato**, az IVECO Ausztria és CEE régió igazgatója. Ezt követte egy gasztronómiai élmény, ahol grillhúsokkal és szarvas pörkölttel látták vendégül a megjelenteket, majd a Szőlősi Pincészet borait lehetett megkóstolni.

A kultúráról sem feledkezett el a vendéglátó, az erre az alkalomra kialakított olasz kávézóban **Papp Gábor** festőművész képeit lehetett megtekinteni. A nap zárásaként a vendégek elzarándokoltak Komárom legújabb idegenforgalmi nevezetességébe, azaz megcsodálhatták a gyönyörűen felújított Csillagerődöt.

VEÉR KÁROLY

FOTÓ: FLAJSZ PÉTER

Az újságíró is kipróbálta, milyen magashól lenézni a világra

Ilyen egy modern kamion pilótafülkéje

Az olasz kávézóban Papp Gábor festményeit állították ki

Illegális migráns nem, legális vendégmunkás viszont nagyon kell

83 ezer betöltetlen álláshely, amire nincs magyar jelentkező

Novemberben lép életbe az új vendégmunkás törvény. Sokan aggodalmuknak adnak hangot, féltik a magyar munkahelyeket, míg mások üdvöztőnek tartják a munkaerő behívását hazánkba. De mit mutat a gyakorlat? Régióbeli, ezen a téren tapasztalt vállalatvezetőket kérdeztük. A munkaerőhiány okainak feltárásában a székesfehérvári VIDEOTON Holding Zrt. cégcsoporthoz tartozó PannonJob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója, Molnár Attila volt a segítségünk. Nagyvállalati oldalról két székesfehérvári cég - a VIDEOTON Holding Zrt. HR-igazgatója, Tóthné Halász Judit és a DENSO Gyártó Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója, Szincsik Attila -, a közép vállalatok részéről pedig két tatabányai társaság - a nemzetközi áruszállításban és logisztikában érdekelt Gelbmann Kft. ügyvezetője, Gelbmann Ferenc és az ASG Gépgyártó Kft. ügyvezető igazgatója, Fülöp Gábor - osztotta meg velünk gondolatait.

HOVÁ TÚNT

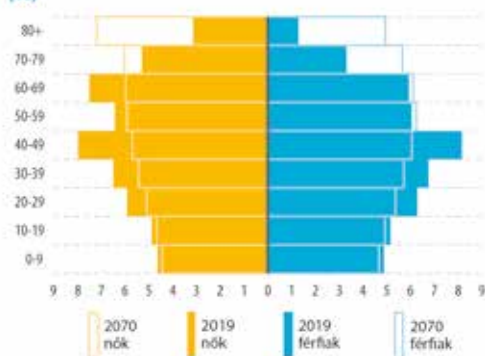
A MAGYAR MUNKAERŐ?

Molnár Attila

PANNONJOB

– A munkaerőhiány alapvetően a demográfiai helyzetünkből fakad. Az elmúlt években mentek nyugdíjba az 50-es években nagy létszámban született, úgynevezett Ratkó-gyerekek. Helyükbe a 2000-es évek

Korfa, a népesség összetétele korosztályok szerint (%)

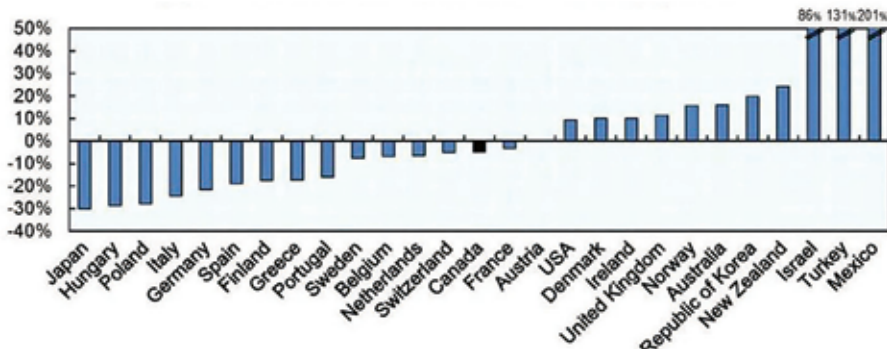

elején világra jöttek léptek, akik jóval kevesebben vannak. Voltak olyan évek az elmúlt időszakban, hogy 60-70 ezer ember tűnt el a munkaerőpiacról, ami olyan, mintha hazánk tíz legnagyobb foglalkoztatója évente elbocsájtaná az összes dolgozóját. Egy 4 mil-

liós foglalkoztatotti piacon 5-6 év alatt ez jelentős visszaesés. Csökken a lakosságszám, öregszik a társadalom, a nyugati világ égető problémája minket is utolért. Ehhez párosult idehaza egy jelentősebb gazdasági növekedés az elmúlt években. Az olló így még nagyobbra nyílt.

– A 2008-as válság utáni kilábalást követő munkaerő hiányt még kezelni tudtuk a belső migrációval, a kelet-magyarországi munkaerő mozgatásával. 2015-16-ra azonban már ez a munkaerő forrás is kimerült, amihez a fentiekben említett demográfiai okok mellett hozzájárult a korábban gazdaságilag fejletlenebb keleti országrész felzárkózása is.

– Nyugat-Európa munkaerőt elszívó hatása is negatívan érintette a magyar munkaerőpiacot, ahogy a szomszédos országokból sincs már érdeklődés a magyarországi munkalehetőségek iránt, sőt mivel náluk is munkaerőhiány alakult ki, velük is versenyben vagyunk a dolgozókért. Az Európai Unión belül hazánk már nem tud munkaerőt bevonítani, mindenképpen kívülről kell a hiányt pótolnunk, és már nem csak a nyugati országrészben, hanem Kelet-Magyarországon is.

Különbség az életkorúkból fakadóan a munkaerőpiacra be- és kilépők között (Forrás:OECD)

Szincsik Attila

DENSO

– Idestova egy évtizede annak, hogy eltűnt a hadra fogható hazai munkaerő. A magyar munkaerőpiac kiszáradt. A lekötött megrendeléseket teljesíteniünk kell, ehhez elengedhetetlen a megfelelő dolgozói létszám, azonban a régió egyik legjobban fizető cégeként sem tudunk ezen a téren áttörő sikereket elérni. A fluktuáció fő oka esetünkben tehát nem a bér, hanem a magyar munkavállalók általános egészségügyi állapota. Sokakat emiatt nem tudunk alkalmazni.

Fülöp Gábor

ASG

– A kérdés rendkívül összetett, de ha csak a szakképzési oldalát nézzük, már ott is komoly problémákat látunk. Eltűnt a szakmai alázat, a fizikai munka megbecsültsége. Ma már nem trendi hegesztőnek, lakatosnak, vagy épp festőnek lenni. A fiatalok irreális elvárásokkal indulnak neki az életnek, azonnali sikereket, már az első naptól magas jövedelmet szeretnének elérni, aminek az a következménye, hogy rendkívül sok a pályaelhagyó, belőlük lesznek aztán a jólképzett polcfeltöltők, vagy sormunkások, rosszabb esetben más, ígéretesebbnek gondolt országban. Pontosan úgy, ahogy mi is annak tűnhetünk az ideérkező vendégmunkásoknak.

FONTOS A JÓ SZABÁLYOZÁS, AZ ERŐS KONTROLL

Molnár Attila

PANNONJOB

– A migráció és az illegális migráció között hatalmas a különbség. A harmadik országból Magyarországra munkát vállalni érkező emberek több hónapos procedúrán, idegrendészeti vizsgálaton esnek át, hogy tartózkodási engedélyt, vízumot kaphassanak. Egy teljesen ellenőrzött rendszeren keresztül, konkrét munkahelyre érkeznek, és ezt

Tóthné Halász Judit

VIDEOTON

ne keverjük össze azzal, amikor valaki papírok nélkül, illegálisan lép az országba.

– A novemberben hatályba lépő új Vendégmunkás törvény ezt a folyamatot teszi még inkább ellenőrizhetővé, talán kicsit szigorúbbá is. A vendégmunkások tartózkodását 2+1 évben szabja meg. Ennek a célja éppen az, hogy a letelepedés helyett valódi munkavállalási szándékkal érkezzenek hazánkba. Ez a törvény kifejezetten a 3. országból, az Unión kívülről érkezőkre vonatkozik, és a szomszédos országokat sem érinti, így az ukránokat sem, akik közül sokan egyébként is menekült státusszal rendelkeznek, ami egyúttal egy könnyített munkavállalási engedélyt is jelent az Európai Unió teljes területén.

Szincsák Attila

DENSO

– A 2+1 év rövidebb ugyan, mint az eddigi maximum 5 év, de ha egy féket beépítünk a törvénybe, az jó, mert mindig kell az ellensúly. Részünkről ez nem probléma, mert amúgy is alapvetően 1-2 éves periódusokban gondolkodunk, a célunk továbbra is elsősorban a magyar munkaerő foglalkoztatása. 4800 főt alkalmazunk, ilyen létszám mellett elengedhetetlen a stabilitás. Meggyőződésem, hogy ha a külföldi munkaerő alkalmazása kontrollált körülmények között történik, akkor ez előre visz bennünket, nem hátra.

KELL A VENDÉG-MUNKÁS, DE HONNAN?

Molnár Attila

PANNONJOB

– Közel 10 éve foglalkoztatunk külföldieket. Ukránokat 2017 óta alkalmazunk, jelenleg a foglalkoztatottak száma megközelíti az 1000 főt. Van egy saját, ukrán nyelvtudással rendelkező munkavállalói állományunk, tolmács csapatunk, akik oroszul és ukránul is beszélnek. Ők a partnercégeinknél is nélkülözhetetlenek, hiszen gondoskodnunk kell a munkahelyeken is a napi kommunikációról.

– Amikor a távolabbi országokból is megnyílt a lehetőség a munkaerő toborzására, tudatosan olyan országokat választottunk, ahonnan olyan munkavállalókat tudtunk alkalmazni, akikkel mind nekünk, mind a partnereinknek megoldott a kommunikáció. Így választottuk a kazahokat, kirgizeket az orosz, a Fülöp-szigeteki munkavállalókat pedig az angol nyelvtudásuk miatt. Elmondható, hogy legjobban ez utóbbi nemzet képviselői váltak be. Nagy létszámban foglalkoztatjuk őket. Nagyon jók a tapasztalataink. Szeretnek dolgozni, lojálisak, és hasonló – katolikus – kultúrájuknak köszönhetően könnyen beilleszkednek, és ahogy

említettem, az angolt jól beszélik, hiszen egyfajta második hivatalos nyelvként van jelen hazájukban.

– Ukránokat 2017 óta, mostanra már nagy számban alkalmazunk. Van egy saját, ukrán nyelvtudással rendelkező munkavállalói állományunk, tolmács csapatunk. Ők a partnercégeinknél is nélkülözhetetlenek, hiszen gondoskodnunk kell a munkahelyeken is a napi kommunikációról.

Tóthné Halász Judit

VIDEOTON

– Pontosan 407 ukrán munkavállalónk van, részben vendégmunkások, részben pedig menekültek, akiket két nagy cégünk, a VIDEOTON Autóelektronika Kft., illetve a VIDEOTON EAS Kft. foglalkoztat, nagyjából fele-fele arányban. Az első fecskék még jóval a háború előtt, 2018-ban érkeztek, így ma már többéves tapasztalattal rendelkezünk ezen a téren, számos kollégát sikeresen integráltunk a rendszerünkbe. Jelenleg, a magyarokon felül, kizárólag ukránokat foglalkoztatunk.

Szincsák Attila

DENSO

– Első körben tíz évvel ezelőtt, az Ukrajnában élő kárpátaljai magyarok felé nyitottunk. Később, a nagyobb létszámgigény jelentkezésekor rájuk építve tudtunk ukránokat is fogadni, számuk meghaladta a 800 főt. A háború kitörésekor ez 600 főre csökkent, mert egy részük hazament, mások pedig élve a menekültügyi lehetőségekkel az Unió más országában próbáltak szerencsét.

– Az egyre növekvő létszámgigényünk miatt nyitnunk kellett más országok felé is. Az oroszajkúak felé fordultunk, megpróbáltuk a kazah és a kirgiz vonalat, de sajnos így sem tudtuk elérni a céljainkat. Jelenleg a Fülöp-szigetéről fogadunk nagy létszámban vendégmunkásokat, most éppen 370 főt. Tudatosan döntöttünk mellettük, mert már van tapasztalatunk a régióból, a cégcsoportunk több gyárát is ott működteti.

– Nem csalódtunk, beváltak. Munkafókuszúak, szabálykövetőek, ebből adódóan rendkívül produktívak, állandó, magas teljesítményt képesek nyújtani. Dolgozni jöttek, ezért túlórákat is szívesen vállaltak. Egy tiszta szerződés működik közöttünk, mindkét fél vállalt bizonyos feltételeket, és ehhez korrekt módon tartja is magát.

– Emellett persze folyamatos a magyar toborzás, de jó, ha a végén 2 fő marad a 100 meghirdetett állásra a 20 jelentkezőből.

Gelbmann Ferenc

Gelbmann

– A fuvarozási ágazat folyamatos munkaerőhiánnyal küzd, egyes statisztikák szerint 10 000 fő hiányzik

Molnár Attila

PANNONJOB

Szincsák Attila

DENSO

Gelbmann Ferenc

Gelbmann

Fülöp Gábor

ASG

☞ a munkaerőpiacról. Első körben képzéssel, átképzéssel próbálkoztunk, az évek során több programot is indítottunk, B-kategóriás jogosítvánnyal rendelkező gépjárművezetőket támogattunk abban, hogy megszerezzék az E-kategóriás jogosítványt, de ezek sem hoztak tartós megoldást a munkaerő-problémára.

– Vendégmunkásokat két éve foglalkoztattunk. A Fülöp-szigetéről fogadunk olyan jelentkezőket, akik már több éves nemzetközi tapasztalattal rendelkeznek és magas szinten beszélnek az angol nyelvet.

Fülöp Gábor

ASG

– Veszélyes iparágban dolgozunk, mely magas szakmai tudást igényel ahhoz, hogy magas hozzáadott értéket tudjunk előállítani. Műszaki rajzok, anyagismeret, rengeteg tudás kell ahhoz, hogy a foglalkoztatás sikeres lehessen. Ezért számunkra már az sem mindegy, hogy kit hozunk ide. A tíz évvel ezelőtt Ukrajnából ideérkezők közül gyakorlatilag mindenkit elvesztettünk, mert alapvetően nem feleltek meg az elvárásainknak. Azóta már a munkaerőkölcsönzőnél komoly szűréseken esnek át a jelentkezők. A tanulópénzt meg kellett fizetnünk, de ma már nem bánjuk, hogy elindultunk ebbe az irányba, és ha egyelőre kis létszámmal is, de foglalkoztatunk ukrán vendégmunkásokat, mert meggyőződésünk, hogy a jövőben ebbe az irányba kell haladnunk.

VENDÉG(MUNKÁS)-SZERETET MAGYAR MÓDRA, AVAGY HOGY' FOGADJUK AZ IDEGENEKET

Tóthné Halász Judit

VIDEOTON

– Az, hogy hogyan fogadják a magyar dolgozók a vendégmunkásokat, leginkább attól függ, hogyan vannak felkészítve erre. Kulcsfontosságú mindez, hiszen a vállalat sikeressége, további fejlődése, működése a tét. Van ennek egy formális, és egy informális része. Az előbbihez tartoznak a megfelelő nyelvre lefordított szerződések, munkaköri leírások, dokumentációk, tájékoztatók, a szervezet, a vezetők, a műszak- és csoportvezetők felkészítése, a munkahely kellő részletességgel történő bemutatása: hol fognak dolgozni, hogyan talál oda, hol a mosdó, az étkező, mit, hogyan kell használni, mire van jogosultsága, mire nincs, kezdve a beléptetéssel. Minden apró részletre ügyelnünk kell, hiszen ők egy idegen országba érkeznek, egy idegen helyre.

– Nagyon fontos a szervezeten belül a nyelvi felkészültség is, hogy műszakonként legyen

megfelelő tolmács, akihez fordulhatnak, ha kérdésük van. Emellett egy sokkal átfogóbb integrációra is szükség van, hiszen az országról, a városról, a kulturális különbségekről vajmi keveset tudnak.

– A legelső fecskéknél még arra is ügyeltünk, hogy lehetőleg egy helyen tartsuk őket, amit igényeltek is, mert nagyon összetartóak mind a munkahelyükön, mind azon kívül.

– PR-oldalon is sokat dolgoztunk azért, hogy a magyar munkatársaink jobban megismerjék a távolról érkezett kollégákat. Rportsorozatban mutattunk be néhány ukrán kollégát. A nem ritkán megrázó történetek közelebb hozták egymáshoz az embereket, megértőbbé, elfogadóbbá tették a magyarokat. Ezek az emberek egy nehéz élethelyzetből jöttek hozzánk, átmeneti vagy akár végleges megoldást keresve nálunk. Többen maradni szeretnének, sok olyan család is van, ahol a gyerekek például magyar iskolába járnak.

Molnár Attila

PANNONJOB

– A hazai munkavállalók azért tartanak a vendégmunkásoktól, mert úgy vélik, olcsóbban foglalkoztatják őket, de ez messze nincs így. A cégen belül nincs különbség, ugyanazt a bért kapja magyar és külföldi egyaránt. Ugyanakkor a vendégmunkára rengeteg más költség is rákódik.

– Számos cégvezető, így a VIDEOTON vezetői is úgy gondolják, a külföldi munkavállalók nem a magyarok állásait veszik el, hanem éppen azok megőrzésében vállalnak szerepet. Ha nincs elegendő munkaerő egy adott országban, akkor előbb utóbb nem lesznek befektetések, ha nincs befektetés, nincs fejlődés, visszaesés jön, ami viszont ténylegesen veszélyezteti a hazai munkahelyeket.

– Pozitívan kellene tehát értelmeznünk a vendégmunkások érkezését, hiszen ez azt jelenti, hogy az ország gazdasága annyira fejlődik, hogy nem elegendő az, ami itt van. Fontos kihangsúlyozni tehát, hogy azok a külföldi munkavállalók, akik jelenleg hazánkban dolgoznak, semmiképpen sem a magyarok elől veszik el a munkahelyeket. Mindenki nagy örömmel foglalkoztatna helyi munkaerőt szállás és egyéb költségek nélkül.

Szincsák Attila

DENSO

– Eleinte nálunk is szkeptikusak voltak a munkatársaink, többen aggódtak a magyar munkahelyekért. Sokat fejlődöttünk ezen a téren. Kezdetben még a borsodiak, majd az erdélyiek, kárpátaljaiak is problémát jelentettek, ma már senki sem akad fenn ezeken.

– A hazai illegális migrációellenes kommunikáció sem segítette ezt a folyamatot, de szerencsére ma már ez is a helyére került. El kell magyarázni, hogy mi, miért van, hogyan fogjuk tudni kezelni, és akkor az mindenki számára megnyugtató.

– A költségstruktúránk – több okból ugyan –, de a munkaerőhiány miatt jelentősen növekedett. Vendégmunkást alkalmazni tehát semmiképpen sem olcsóbb.

– Egy multi cég igaz, hogy más pozícióban van egy magyar vállalathoz képest, ám nekünk viszont a tőketulajdonosaink felé kell elszámolnunk. Ha a munkaerőhiány miatt visszaesés van, könnyen olyan döntés szülehet, hogy áttelepítik a céget. 4800 magyar munkahelyről, annak léteről beszélünk. Számunkra alapvető tehát a létszám biztosítása, a stabilitás.

Gelbmann Ferenc

Gelbmann

– Büszkéek vagyunk a barátságos és támogató légkörre, mely nyitottan fogadja a Fülöp-szigeteki kollégákat. A befogadó munkahelyi kultúra ápolása iránti elkötelezettségünk nemcsak a külföldről érkező csapattagjainknak kedvez, hanem hozzájárul szervezeteink általános sikeréhez is. Hisszük, hogy a sokszínűség elfogadásával, és a támogató környezet megteremtésével, együtt nagy-szerű dolgokat érhetünk el.

Fülöp Gábor

ASG

– A vendégmunkásainknál nincs megkülönböztetés, azonos bért kapnak a magyarokkal. A lakhatást saját munkásszállónkon, a magyarokkal egy épületben biztosítjuk. Az eltérő kultúrából – főleg a szabadidőben – adódnak néha problémák. Úgy gondoljuk, alapvetően minden kapcsolat kétoldalú. Ha mindkét fél jól áll hozzá, abból gyümölcsöző együttműködés lesz, és huszadrangú kérdéssé válik a náció.

– Ahhoz, hogy a szervezet jól fogadja az idegeneket, természetesen valamilyen szinten fel is kell rá készíteni. Ez is könnyebb piciben, amikor még csak néhány embert kell egy szervezetbe beintegrálni.

SZÁMOS KIHÍVÁSSAL JÁR A KÜLFÖLDIEK FOGLALKOZTATÁSA

Szincsák Attila

DENSO

– Két nagy kihívás van, az első a szállás biztosítása. Óriást nagy verseny indult el a városban a minőségi szállásokért. A másik sarokpont a kommunikáció. Képzés, ügyes-bajos dolgok, napi belső folyamatok kezelése. A Fülöp-szigetiekéknél az a jó, hogy be-

szélnek angolul. A dokumentumaink zöme angol nyelven már eddig is elérhető volt, csak ukránra kellett lefordítani. Hivatalosan három nyelven – magyarul, angolul és ukránul – kommunikálunk a vállalatnál, no meg természetesen japánul. Mindig van egy kis japán kontingensünk is.

– Kihívást jelentenek a kulturális különbségek is, de ezek főleg a munkaidőn kívül jelentkeznek inkább. Sok mindent tapasztaltunk, és sokat tanultunk is ezen a téren.

– Három pozitív dolgot kiemelnék: egyfajta értékteremtésként éljük meg azt a pozitív hangulatot, amit a Fülöp-szigetieknek köszönhetünk. Mosolygósak, és a jó kedvük, vidámságuk ragadós, a többiekre is hatással van. Szeretnek dolgozni, könnyű őket beintegrálni, betanítani bármely feladatra.

– Ugyancsak pozitívumként éljük meg, hogy a kollégák motivációja megnőtt a nyelvtanulás terén, értelmét, hasznát látják a nyelvtudásnak.

– Öröm látni azt is, hogy a városban sétálva egyre gyakrabban lehetünk tanúi a különféle nációk keveredésének, közeledésének. Azt gondolom, ez is mindenképpen pozitív.

Gelbmann Ferenc

– A külföldi vendégmunkások fogadása számos előnnyel, de a kommunikáció és a képzés terén kihívásokkal is jár. Ezek leküzdése proaktív megközelítést, erőforrás-befektetést és elkötelezettséget igényel egy

kulturálisan sokszínű és befogadó munkahely kialakításában.

– Az egyik legfőbb kihívás, amellyel a Gelbmann Kft. a Fülöp-szigeteki vendégmunkások fogadásakor szembesül, a nyelvi akadály. Az angolt beszéljük, és értik, de az akcentusok, az idiómák, és a társalgási angol nyelv árnyalatai közötti különbségek gyakran okoznak félreértéseket.

– Létfontosságú továbbá a Fülöp-szigeteki vendégmunkások számára a hatékony képzési infrastruktúra is, hogy megfelelő jogosítványokkal, engedélyekkel és tapasztalattal rendelkezzenek a biztonságos munkavégzéshez.

Molnár Attila

– Sok mindent meg kell oldania annak, aki vendégmunkásokat fogad: toborzás, ideutaztatás, szállás, integráció. Rengeteg új feladat és plusz költség.

A FIGYELMESSÉG, AZ EMBERSÉG A LEGFŐBB MEGTARTÓERŐ

Molnár Attila

– Az első pillanattól kezdve fogjuk a vendégmunkásaink kezét. Mindenben igyekszünk a segítségükre lenni. Teljes idegenrendészeti ügyintézés, a gyerekek menekültstátuszának megszerzése, szállás szervezése-kezelése az egyéni igényekhez igazodva, TAJ-szám, orvosi rendelő kíséreléssel, stb. Mindez erősen túlmutat a munkáltatói fel-

adatokon. Folyamatosan törődünk velük. Aki ideérkezik, itt új életet kezd, gyakorlatilag a nulláról indul.

Tóthné Halász Judit

– Úgy vélem, a VIDEOTON-nak éppen az emberi oldala az erőssége, mind a vezetőség, mind pedig a kollégák tekintetében. Számos rendezvényünk is visszaigazolja ezt, mint például a Családnapiak a cég Balatonalmádin lévő üdülőjében, amit az ukrán kollégák kifejezetten szeretnek. Ugyanitt üdülési lehetőségük is van. Említhetném még a közös futballmérkőzéseket, edzéseket is a VIDEOTON Oktatási Központban, vagy épp a Törzsgárda, illetve az Év Dolgozója Programunkat is. Semmiből sem maradnak ki a vendégmunkásaink.

– Lehetőségük van nyelvet tanulni, színház-jegyet igényelni, de fogadóórát is tartunk nekik, ahol bármiről kérdezhetnek: bérpapírok, bérszámfejtés, munkarend, vagy ami épp kérdésként felmerül. Jár a helyi bérlet mindenkinek, akkor is, ha szállón lakik, ahogy az ingyenes orvosi ellátás, szakrendelés is a VIDEOTON saját egészségügyi központjában, sorban állás, időpontra várakozás nélkül.

– A VIDEOTON a háború első pillanatától kezdve sokat tett a menekültekért. Az említett menekültszálló kialakításán túl Hotel 67 néven egy saját munkásszállót is létrehoztunk, egy – az ipari parkon belül található – régi irodaépület felújításával. 195 főt tudunk itt kulturált körülmények között elhelyezni 2-3 ágyas szobákban.

Molnár Attila

PANNONJOB

– Igyekezünk minden apró részletre odafigyelni, gondolok itt olyasmire, mint a misék megszervezése a helyi ortodox templomban, illetve később az angol nyelvű katolikus misék megszervezése a Fülöp-szigetekieknek. Az egyházmegye vezetői nemcsak, hogy partnerek voltak ebben, de egyenesen egy Fülöp-Szigeteki misszióban járt, lengyel papot kértek fel, aki az angol miséket celebrálja.

Szincsák Attila

DENSO

– Nekünk belső szabályzatunk is tiltja, hogy bárki alulfizetett, megkülönböztetett legyen. Nincs kivételezés, pontosan ugyanannyiért dolgozik a magyar és a külföldi is. Ugyanazért a munkáért ugyanaz a bér jár. Természetesen a teljesítményekben van eltérés, és ez a bérezésben is visszatükröződik, de az alapok azonosak.

– Nem teszünk különbséget, talán ezért is szeretnek minket. Ugyanazt a bánásmódot kapják. Ugyanazt is várjuk el, a házirendet mindenkinek be kell tartania.

– Mindenkinek van lehetősége képzésre, továbblépésre a ranglétrán. Kaptunk már jelzéseket arra is, hogy szeretnének letelepedni, ebben is segítjük őket, ahogy a cégen belüli előrelépésüket is támogatjuk. Nálunk nincs is használatban a vendégmunkás kifejezés, mert nekünk csak munkavállalóink vannak.

Gelbmann Ferenc

Gelbmann

– A határon túlról érkező kollégáinknak versenyképes juttatási csomagot biztosítunk, szerződéses feltételekkel. A közhiedelemmel ellentétben szó sincsen arról, hogy „szinte ingyen” dolgoztatják őket a magyar munkáltatók. A filippínó munkaerő szerte a világban keresett, mert híresek kiegyensúlyozott, nyugodt, vidám, életszerető természetükről, valamint jó angol nyelvtudásukról.

– Érkezésük után két hónapos felkészítésen vesznek részt, a PÁV, a GKI vizsgák letételéhez szükséges ismeretek megszerzéséhez. A sikeres vizsgák után egy mentor kollégájukkal „négykézben” viszik a fuvarokat, hogy jobban megismerjék az európai közlekedési viszonyokat, az útvonalakat, és a célállomásokat.

Fülöp Gábor

ASG

– Ma már nem csak a betanított munkaerő hiányzik a munkaerőpiacról, jó mérnököt, vagy szakembert is nehéz találni. A

kis- és közepes vállalatok megtartóerejét a családius légkör, az emberi léptékek és körülmények adhatják leginkább. Mert nem mindenki szeret multi környezetben dolgozni. Különösen igaz ez a szellemi foglalkoztatottakra. Éppen ezért olyan támogató környezetet igyekezünk kialakítani, ahol az emberek jól érzik magukat, ahol szívesen dolgoznak a közös célokért.

A VENDÉG-MUNKA MÉG JÓ IDEIG AZ ÉLETÜNK RÉSE LESZ

Molnár Attila

PANNONJOB

– Magyarország egyedi módon, az igényeire szabottan kezeli a migrációt, a vendégmunkások fogadását. Nyugatról azt kellene átvennünk, tanulnunk, hogy a külföldi foglalkoztatás nem feltétlenül katasztrófa, ha kontrollált körülmények között zajlik, számos pozitív hatása is lehet. Említettük már például a nyelvtanulók növekvő motivációját, vagy épp a másik nációtól érkező optimizmust, jó hangulatot. Persze ehhez elengedhetetlen, hogy kicsit kinyissuk a világlágunkat és hajlandóak legyünk befogadni a távolról érkezőket. Ha tudjuk, hogy csak dolgozni jött, akkor ez mindenki számára megnyugtató. A nyelvi és kulturális nyitás mindannyiunkat előre visz.

– Büszkék vagyunk rá, hogy mind a pannonjobos, mind a videotonos kollégák, amikor kitört az ukrán háború egy emberként igyekeztek segíteni a rászorulóknak. A hétvégén buszokkal vártuk őket a határon, családokat helyeztünk el, munkát, a lehetőségekhez képest emberhez méltó életet biztosítottunk. Azt gondolom, attól, hogy kilépünk a burokból, nyitunk a világ felé, mindannyian előre jutunk.

Tóthné Halász Judit

VIDEOTON

– A VIDEOTON mindig igyekszik az élen járni, jó példát mutatni, és ezt tette most is, az ukrán menekültek megsegítése terén. A cégcsoport családbarát hozzáállása nem újkéletű, nem csak az ukránoknak szól, ez mindig is a vállalati kultúránk alapja volt. Erre épül A VIDEOTON Dolgozókért Alapítvány munkája is, mely létrejötté óta a dolgozók jólétéért tesz.

– Büszkék lehetünk arra, hogy a VIDEOTON-unk, nem csak magyar, de fehérvári is, nemcsak patrióták, de lokálpatrióták állnak mögötte, akiknek az a célja, hogy itt tartsák a termelést, és meg tudják tartani a dolgozóikat.

Szincsák Attila

DENSO

– Alapvetően mindig is a magyar munkavállalóinkban gondolkodtunk, és ezután is erre fogunk törekedni. Egyetlen hazai dolgozótól sem szeretnénk elesni, ennek érdekében az ügynökségek mellett a saját HR-osztályunk is végez toborzást. Az egyensúlyt meg kell találni, ami nálunk a 2/3 magyar, 1/3 külföldi aránynál kezd beállni. Nem a náció számít, a vendégmunkásainkat mi hívtuk ide, ezért róluk nekünk is kell gondoskodnunk. A szerződésünk erre vonatkozóan egyértelmű és korrekt.

– Most tartunk ott, ahol Németország 20 évvel ezelőtt volt ezen a téren, és meggyőződésem, hogy még sokáig együtt kell élnünk ezzel a jelenséggel, mert a munkaerőhiány ma már világszintű problémává kezd nőni. Minél gyorsabban alkalmazkodunk, annál könnyebb lesz mindezzel együtt élni. A környezetünkben már most látszanak ennek a jelei: a közeli hipermarket kínálatában megjelentek a keletiekre jellemző eszközök, alapanyagok, és a környék ételkínálatában is egyre markánsabban vannak jelen az ázsiai ízek és fogások. A vendégmunkások még sokáig velünk fognak maradni, és vidéken is egyre jellemzőbb lesz a más nációk jelenléte.

Gelbmann Ferenc

Gelbmann

– A fuvarozási ágazat tartós és növekvő munkaerőhiánnyal küzd, világszerte nagy a kereslet a képzett tehergépjármű-vezetők iránt. E probléma hosszú távú megoldására az autóiipari innovációk életképes megoldást jelenhetnek. Az autonóm járművek, a villamosítás és az összekapcsolhatósági technológiák képesek lesznek átalakítani az iparágat, vonzóbbá, hatékonyabbá és fenntarthatóbbá téve azt, miközben csökkentik az emberi járművezetőktől való függőséget. De erre, sajnos még jó pár évet várunk kell.

Fülöp Gábor

ASG

– Azt gondolom, ez még csak a kezdet. Ezt a folyamatot már nem lehet visszafordítani. Persze pozitív irányba befolyásolja ezt a hiányt az egyre növekvő automatizálás is, ami viszont megint visszafordíthatatlan folyamatokat gerjeszt, hiszen, ha már kiváltjuk a beruházással a hiányzó munkaerőt, ott már később sem lesz szükség rá.

– Egyre gyorsuló világunkban proaktívnak, agilisnak kell lennünk. Ma már nem a nagy hal eszi meg a kicsit, hanem a gyors a lassút. Nincs idő, lépni kell, igen, ha úgy adódik, akár a Fülöp-szigetéről hozni a munkaerőt, különben lemaradunk.

CSEH TERÉZ

Folyamatos fejlesztések a Grundfosban

Jelenleg a Saver3 „okosmotor” bevezetése zajlik

Szundy Olivér gyárigazgatót, telephelyvezetőt és Country Directort a tatabányai szivattyúgyárban zajló folyamatokról, újdonságokról, társadalmi szerepvállalásról kérdeztük.

– A Grundfos Magyarország Kft. közel negyedszázada Tatabánya meghatározó vállalata. Melyek voltak a legfontosabb mérföldkövek, mióta átvette a gyár igazgatását?

– Azt hiszem az elmúlt időszak talán legnagyobb mérföldköve a divizionális működésre való átállás volt. A Grundfos vállalatcsoport vezetősége 2021 végén jelentette be a stratégiai céljaink eléréséhez szükséges változást, miszerint ügyfélszegmentekből divíziókba szerveződöttünk, aminek a lényege, hogy közelebb tudunk kerülni ügyfeleinkhez, és amellyel az volt a célunk, hogy megerősítsük iparágunk innovációs vezető pozícióját, élenjáró megoldásokat kínáljunk a világ víz- és éghajlati kihívásaira.

– 2022. január 1-jétől négy divíziónk lett, a Kereskedelmi épületgépészeti szolgáltatások (CBS), a Háztartási Épületszolgáltatások (DBS), az Ipari (IND) és a Víziközmű (WU), melyek felelősséggel tartoznak a teljes értékláncukért, a termékfejlesztéstől a végtermékek szállításáig és az értékesítés utáni szolgáltatásig ügyfeleink részére.

– A pandémia és az orosz-ukrán válság nehéz helyzetbe hozta szinte a teljes magyar gazdaságot. Hogy érintette mindez a Grundfost?

– Természetesen minket sem került el az említett események hatása, de pénzügyi függetlenségünknek köszönhetően nem olyan mértékű, amit ne tudnánk kezelni, így elmondható, hogy működésünk a jelenlegi gazdasági helyzetben is stabil.

– A munkaerőpiacon egyre szűkül a kínálat, nehéz jó kollégákat találni. Önöknél is ez a helyzet?

– A Grundfos által kínált atipikus foglalkoztatási formák, rugalmas munkavégzési lehetőségek, emberközpontú vállalati kultúránk nagyban segítenek minket a toborzások sikerességében. Természetesen akad nálunk is kihívás egyes pozíciók esetében, ott a célzott keresések kínálják számunkra megoldást.

– Milyen fejlesztések, újdonságok várhatók a cégtől az elkövetkezendő időszakban?

– A Grundfos működését mindig a folyamatos fejlesztések határozzák meg. Piacvezető szivattyúgyártóként nem is lehet ez másképp. Munkatársaink jelenleg is olyan termékfejlesztő projekteken dolgoznak világszerte és itt Tatabányán is, melyekkel könnyebbé tehetjük a tiszta ivóvízhez való hozzáférést, és hogy minden ügyfél számára a legmegfelelőbb és legnagyobb kényelmet nyújtó környezetbarát, fenntartható és egyben a digitalizáció nyújtotta, okos megoldásokat kínálhassuk. Jelenleg is a tatabányai motorgyárban a legújabb, legmagasabb határfoknormáknak megfelelő úgynevezett Saver3 „okosmotor” termékcsalád bevezetése zajlik, amit a Grundfos egyedülként nyújt ma a piacon.

– A Grundfos mindig aktívan kivette részét a megyeszékhely társadalmi, sport-, kulturális stb. életéből. Kérem, foglalja össze, hogy a társadalmi felelősségvállalás

jegyében milyen folyamatokban vesznek részt, milyen ügyeket támogatnak!

– Igen, ez egy küldetés, amihez a Grundfos 75 évvel ezelőtt csatlakozott, és 23 éve a magyarországi, így a tatabányai működésnek, jelenlétnek is nélkülözhetetlen eleme. Egymás és a helyi közösség támogatása a DNS-ünk része, ezt igazolja a Családbarát Mentorvállalat és a Fogyatékoságbarát munkahely titulusunk is.

– Kollégáinkkal karöltve, a helyi gyermekvédelmi szervezet, a Szent Ágota Alapítvány támogatását, a menhelyeknek szánt adománygyűjtéseket, és a fenntarthatósági céljaink mentén a BCSDH-val való együttműködést emelném ki.

– Folyamatosan keressük azokat az új lehetőségeket, amelyekkel aktív szerepet játszhatunk a helyi közösségek támogatásában. Vállalatunk a társadalom érdekeit szolgálja generációk óta. Helyi törekvéseinket a Grundfos többségi tulajdonjogával rendelkező Grundfos Alapítvány is rendszeresen támogatja pályázatok útján, fontos jótékonyági célokra ad pénzeszközöket.

– Ilyen volt legutóbb például az Ukrajnából menekült áldozatokat segítő Ökomenikus Szervezet számára nyújtott támogatásunk is. Mindezek mellett hosszú évek óta vagyunk kiemelt támogatója a tatabányai férfi kézilabdacsapatnak.

VEÉR KÁROLY (KEMMA.HU)

**EDUTUS
EGYETEM**

Dr. Peredy Zoltán, Műszaki Intézet vezető, Edutus Egyetem

Magánegyetemként adottság a vállalkozói szemlélet

Edutus Műszaki Intézet – unikum a műszaki képzésben

A tatabányai Edutus Egyetem beszámolt a közelmúltban arról, hogy jelentősen nőtt a hallgatói létszámuk. A felsőfokú gazdasági képzés mellett új lendületet kapott a felsőfokú műszaki képzés is, amiben az egyetem Műszaki Intézete is nagy szerepet játszott. De vajon mitől lett vonzó az Edutus a fiatal mérnökjelöltek számára? Milyen gépcsodákat rejt egy Műszaki Intézet? Kérdéseinkre Dr. Peredy Zoltán intézetvezető válaszolt, részletesen bemutatva az egyetem műszaki képzőközpontját, annak laboratóriumait és a Passzív Házat. Kalauzolásának köszönhetően képet alkothatunk az alkalmazott tudományokra, a gyakorlatra építő egyetem felsőfokú műszaki képzésének eszközpalettájáról, széles körű vállalati és intézményi együttműködéseiről, vállalkozói tevékenységéről.

EGYRE BŐVÜLŐ MŰSZAKI KÉPZÉS

– Az Edutus Egyetem Komárom-Esztergom vármegye egyetlen felsőoktatási intézményeként vállalkozói szemléletű, innovatív tudásközpont szerepet kíván betölteni a régió gazdasági életében. Ennek jegyében a mindenkorai vállalati, intézményi igényekhez igazítja a felsőfokú gazdasági és műszaki képzéseit.

– A műszaki képzés 2010 táján indult el, az idetelepült cégek igényeihez igazodva. Ma már műszaki téren is iskolarendszerben működő, háromszintű képzési portfólió, valamint felnőttképzés színesíti a palettánkat.

– A műszaki felsőoktatási szakképzésünk – a régi terminológia szerint a felsőfokú technikus képzés – négy féléves, és mérnökasszisztensi oklevelet ad. Innen felvétellel lehet bejutni az alapszakos felsőfokú műszaki képzéseinkre, a mechatronikai mérnöki, vagy műszaki menedzser szakra. A mechatronikai mérnök képzés a gépész-, villamosmérnöki, és mérnök-informatikus tudományterületeknek egy közös metszete, gépészeti fókusszal, az ötödik félévtől lézertechnológia vagy karbantartó specializációval.

– A létesítménygazdálkodási specializációs műszaki menedzser képzésünk alapja a – térségünkben a maga nemében egyedülálló – oktatató- és modellház, demo bemutatóközpont, a Passzív Ház. Ezen a szakon hallgatóink két újabb specializáció közül is választhatnak: folyamat- és projektmenedzsment, vagy minőségmenedzsment.

– Műszaki menedzser mesterképzésünk létesítménygazdálkodási fókusszal kínál továbbtanulási lehetőséget, de tervben van már a mechatronikai mérnöki mesterszak beindítása is. Remélhetően rövid időn belül elérhetőek lesznek angol nyelvű műszaki képzéseink is, tovább bővítve palettánkat.

– Iskolarendszeren kívüli felnőttképzéseink jelentős része a műszaki területhez kapcsolódik: projektmenedzsment, folyamatfejlesztési alapok, FANUC robotikai alapok, pilóta nélküli légijárművek, vagyis drónok használata, erőművi kazán és turbina gépész alapok; energiamenedzsment, hulladékgazdálkodás, lézerbiztonság, lézerhegesztés, és ehhez csatlakozott nemrégiben új elemként a minőségmenedzsment alapok.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZAKKÉPZÉSI CENTRUMOKKAL

– Idén nagy sikereket értünk el a hallgatói létszám bővítése terén. A különféle tagozatainkon összesen 733 új, felvett hallgatónk van, ebből műszaki levelező tagozaton 194 fő a műszaki nappali tagozaton pedig 21 fő. Hosszú idő után végre újra tudjuk indítani a nappali műszaki alapszakos képzésünket. A Műszaki Intézet kollégái egyemberként álltak a közös ügy mellé, és megtettek mindent, hogy idáig eljuthassunk. Fókuszba helyeztük a szakképzési centrumokkal való együttműködést, aminek jó példája volt a Győri Villamosipari Központtal (GYVÁKK) létrehozott partnerség. Egy bemutatóval egybekötött látogatásra invitáltuk különböző szakmai ágazatokból a 12-13. osztályos tanulóikat, akik nem csak megnézheték a laborokat, de azok használatát is felajánlottuk nekik valamilyen, a képzésükhöz kapcsolódó projektfeladat megoldásához: mérés, számolás, programozás, vagy géprajzok alapján anyagmegmunkálás. Tapasztalatot szerezhettek, hogyan is működnek ezek a korszerű, 21. századi eszközök, berendezések.

– Január végén viszonzottuk a látogatást, fel-

elevenítve a nálunk töltött pillanatokat, bízva abban, hogy a pozitív interaktív élményt újratöltve, többen az Edutus mellett teszik majd le a voksukat.

– Folytatni szeretnénk az ilyen irányú együttműködések, már megkezdődtek az egyeztetések a képzési profilunkba illeszkedő szakképzési centrumok vezetőivel.

MŰSZAKI INTÉZET – AZ EXKLUZÍV GYAKORLATI KÉPZÉS BÁZISA

– Az Edutus Egyetem alkalmazott tudományok egyetemként mindig is a gyakorlatorientált képzést tartotta szem előtt. A műszaki képzések alapját az egyetem Műszaki Intézete adja. Az alapinfrastruktúra 2014-re állt össze, amit azóta több lépcsőben, sikeresen továbbfejlesztettünk, és folyamatosan bővítünk. Az egyetem B-épületében több labort alakítottunk ki, az épület mögött található a korábban már említett Passzív Ház is.

– Lézerlaborunk a C-épületünkben, a Tatabányai Szakképzési Centrumban, a Bánki-Péchy Technikum műhelycsarnokában kapott helyet.

– Jól felkészült, több diplomás kollégáink többsége vállalati múlttal is rendelkezik, ismerik a céges világot, a gazdaság, az ipar igényeit. Jómagam vegyészmérnökként végeztem a Budapesti Műszaki Egyetemen, később pedig egy gazdasági diplomát is szereztem. 2018. január 1. óta dolgozom az Edutus Egyetemen, 2018. szeptember 1-jétől pedig a Műszaki Intézetet is vezetem.

– A Komárom-Esztergom vármegyei cégekkel széleskörű stratégiai partnerség kialakítására, valódi tartalommal bíró kapcsolatokra törekszünk: hallgatói utánpótlás, duális képzések, gyakornoki helyek, felnőttképzési tanfolyamok, céges szponzoráció, pályázati alapú együttműködések.

– Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mind a gazdasági, mind a műszaki területen duális képzéseket is biztosítsunk. Folyamatosan keressük azon cégeket, amelyek szívesen fogadnak ilyen formában hallgatókat, akik így a képzési idő felét az egyetemen, felét pedig náluk töltik. A duális képzéses hallgatókat a vállalkozások speciális formában foglalkoztathatják, a törvényi előírás szerint a mindenkor minimálbér 65%-át kell bérként fizetniük. Ez a képzési forma minden érintett számára előnyös, hiszen a hallgató szó szerint az életben, a valódi gyakorlatban készülhet a pályára, a cég pedig a képzés végén már egy kész, azonnal „hadra fogható” szakembert kap, nincs elvesztegetett betanulási idő.

– Az Edutus egy viszonylag kis, államilag elismert magánegyetem, de éppen ez adja exkluzivitását. Más profilt és más infrastruktúrát kínál. Itt sok olyan adottság van, ami még a legnevesebb hazai egyetemeken sem feltétle-

nül biztosított. Unikális infrastruktúránkra (robotika, a modell értékű Passzív Ház, az ISO 9001:2015 szerint tanúsított lézerlaborunk) büszkéek lehetünk.

AUTOMATIZÁLÁSI ÉS KARBANTARTÁSI LABOR – BRIDGESTONE „MINIGYÁR”

– A labor egyik oldalán számítógépek, Festo modulok, mobil, könnyűfémvázas szerelőfalak helyezkednek el. A hallgatók itt az automatizált gyártósorokról elsajátított elméletet a gyakorlatban is kipróbálhatják. Számos eszköz van itt, PLC dugattyús munkahengerek,

útszelepek, nyomásmérők, kismegszakítók, különféle vezérlő- és végrehajtó egységek, melyekből gyorsan összerakható egy-egy kapcsolat, amit aztán lehet mérni, tesztelni, majd szétszedni és más formában újra összerakni. Az automatizált ipari rendszereket vezérlő, felügyelő programozható logikai controllerek, azaz PLC-k különböző típusaival is megismerkedhetnek, dolgozhatnak itt a diákok.

– A labor lelke a Bridgestone szállítósor, mely a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. jóvoltából került hozzánk. A gyakorlati oktatást segítő szállító pályaszakasz három különböző típusú (egyéni görgőhajtás, közös bordás szíjhajtás, saját hajtás nélküli) elemből áll, a közepe szakaszos Karakuri megoldással kom-

binálva: egy intelligens automatizáció lejtős kialakítással ráségit az anyag továbbítására. A középső rész a szállítószalag-pálya elindulásakor felemelkedik, szintbe kerül az első egységgel, majd a munkadarab rákerülése után lebillen, és átmenetet biztosít a harmadik egységhez, melynek a végén megáll a munkadarab. A szállítósor hamarosan egy kartonlap terítékből önzáródó dobozt hajtogató géppel és egy kollaboratív robottal bővül, és ezzel egy valódi robotizált „minigyárrá” alakul, ahol nemcsak szállítási, hanem értéknövelő átalakítási folyamatok is történnek. Az egység

alkalmas a különböző karbantartási, logisztikai és automatizálási feladatok oktatására is.

LÉZERFIZIKAI ÉS ROBOTIKA LABOR

– Itt is egy képzeletbeli határvonal választja el egymástól - no meg egy látványos, szabványos kerítés - a lézerfizikai mérőállomásokat és a robotikai részlegünket. A karbantartó, illetve a lézerfizika specializáción tanulók mielőtt birtokba vehetnék a C-épületben lévő Lézerlabor gépeit, el kell, hogy sajátítsák a lézerfizikai alapfogalmakat. Ehhez találhatók itt különböző eszközök, melyekkel alapvető lézerfizikai méréseket lehet elvégezni.

– A terem másik fele jóval látványosabb, a robotika laborunkban az ipari robotokat – ahogyan azt az életben a jogszabály is előírja, – élet-, vagyon- és munkavédelmi okokból a fizikai térben el kell különíteni rendszerint kerítéssel vagy cellával. A kollaboratív – együttműködő –, illetve az autonóm robotoknál erre nincs szükség, így az ember és a robot által közösen, egy térben elvégezhető feladatokon van a hangsúly.

– A robotok által irányított mechanikai rendszerek, melyek újraprogramozhatók, előre

megadott pálya mentén mozogva feladatokat végeznek. A robotok felszerszámozhatók gripperekkel, azaz megfogó vagy megmunkáló fejekkel. Ezek közül egy háromujjas, illetve egy vákuummal működő megfogót is láthatunk itt. Sajnos a szoftverek nem egy-séges szabványozás, így mind más és más, mennyit külön meg kell tanulni. A hallgatóink a FANUC Roboguide szoftverén keresztül – négy örökéletű akadémiai licence-t kaptunk tőlük – ismerkedhetnek meg az alapokkal.

– A ketrecben lévő klasszikus sárga FANUC M710-ib-45 típusú ipari robotunk az AGC Glass Hungary Kft. jóvoltából került hozzánk, ez egy kemencetöltő robot. Gyors, robosztus szerkezet, mely egy rendkívül stabil, szabványos beton és vas alapon lett rögzítve, köszönhetően az ASG Gépgyártó Kft.-nek.

– A másik, a YAMAHA YK600-X típusú, vízszintes tengelyű csuklós, szabványos cellában lévő ipari robotunkat a Coloplast Hungary Kft.-től kaptuk. A dán cég sztomazsákokat gyárt ezzel a géppel, ami most egy háromujjú megfogóval van felszerelve.

– A robotika labor fejlesztésében szerepet vállaló két partnerünk a Hartmann Hungary Kft.-t, valamint a B&O Engineering Kft.-t, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a FANUC hattengelyes ipari robot a szabványoknak megfelelő cellakerítést kapjon. Most üzemeltük be egy eszközbeszerzési pályázat keretében a háromujjas fogóeszközzel és kamerával felszerelt UR5e kollaboratív robotunkat, valamint a MIR-100 autonóm robotunkat, melyeket a 2023. szeptember 29-i Kutatók Éjszakája rendezvényen is láthattak az érdeklődők.

TERMOSZ, AVAGY TERVEZÉS, MODELLEZÉS, SZIMULÁCIÓ LABOR

– Egy termék fejlesztési és gyártási költségeinek 70-80%-a a tervezés korai fázisában hozott döntésektől függ. Ezen kihívásra válaszként jött létre a számítógépes termékfejlesztés, analízis és gyártástervezés. A gyors prototípus készítés (Rapid Prototyping, RP) egy tetszőleges bonyolultságú háromdimenziós fizikai test numerikus leírásból – általában egy CAD modell alapján – történő gyors, teljesen automatizált és nagy rugalmasságú előállítás. Az új termékek bevezetési ideje csökken, a geometria szemléletesebben megjeleníthető a fizikai modellen, a tervezési hibák korábban felderíthetők és javíthatók, a szerkezet működése tesztelhető.

– Laborunkban hallgatóink az úgynevezett mechatronikai szenzorboardokon, az azokon cserélhető aktuátorokkal, szenzorokkal, valamint a virtuális térben a National Instrument Lab View szoftverével mérőeszközöket tervezhetnek, méréseket végezhetnek. 19 korszerű asztali PC áll ehhez rendelkezésünkre az olyan erőforrásigényes grafikai tervező szoftverekhez, mint az említett tervezőprogram, vagy a Solid Edge CAD terméktervező szoftver. Ezekkel a hallgatók 3D-ben megtervezhetik azon termékeket, amelyeket aztán a három darab Makerbot 3D típusú nyomtatóink valamelyikén életre is tudnak kelteni.

– A polimer szállal dolgozó nyomtatók rétegenként építik fel a kívánt terméket. Van egy negyedik, nagyobb tudású Stratasys-F170 es típusú nyomtatónk is a Passzív Házunkban. Ez már többféle modellanyaggal képes dolgozni, nagyobb méretű – már támasztékot igénylő –, bonyolultabb geometriájú, a GrabCAD nevű ingyenes szoftverrel megtervezett tárgyakat is ki tud nyomtatni.

– A B&O szponzorációjával laborunk egy piezoelektromosságra épülő, Rinco MP 351 típusú ultrahangos vágó-hegesztő berendezéssel is rendelkezik, mely a termoplasztok, vagyis a hőre lágyuló műanyagok hegesztésére szolgál, de vágni is lehet vele.

METROLÓGIAI VAGY MÉRÉSTECHNIKAI LABOR

– A mérés technika (metrológia) keretében a műszaki hallgatók gyakorolhatják az alapvető mérések (2D, 3D) gépészeti alkalmazását. Ezek: mérési adatok használatának lehetőségei a méret meghatározásában, a gyártási folyamatok szabályozásában; a mikro- és makro geometriai mérőeszközök használata, a mérések modellezése; a hibaforrások elemzése és kiküszöbölésük lehetőségei, a digitális mérés technika; a 3D koordinátamérés, valamint a „reverse engineering” (visszamodellezés a mérési adatok alapján) főbb elemei.

– A Mitutoyo TM-510 mérőmikroszkóppal kis munkadarabok hossz méreteit, szögeit lehet mérni a tárgyasztal XY mozgatásával, illetve a forgatható szemlencse segítségével. A Grundfos Magyarország Kft. szponzorációja révén jutottunk a Mitutoyo LSM-3100 laser scan típusú, nagypontosságú, érintésmentes, nagysebességű lézeres mérőrendszerhez.

– A laboratóriumban több olyan eszköz van, amely az oktatási és kutatási feladatok mellett alkalmas egyedi, magas hozzáadott értékű ipari megbízások teljesítésére is. Ilyen például a Keyence VHX-6000 digitális anyagvizsgáló mikroszkóp, illetve a Mitutoyo Crysta Apex S-7106 típusú 3D koordinátamérő berendezés.

PASSZÍV HÁZ – ENERGETIKAI TECHNOLÓGIÁK MÉRÉSE, ÖSSZEVETÉSE

– A Passzív Ház alapfunkciója szerint megújuló és alternatív energiafelhasználási lehetőségeket bemutató épület: szigetelt falak, nyílászárók, összehangolt árnyékolástechnológia, LED világítás, az épület déli tájolása, hővisszanyerős szellőztető berendezések, napelemek, síkcsoves, síklemezes és vákuumsícsíves napkollektorok, talajszondás (geotermikus) hőszivattyú, levegő-víz hőszivattyú, pellet kazán, mint biomassza fűtési lehetőség. A beépített technológiák beilleszthetők egy eleve alacsony energiafelhasználású, passzív ház kialakítású épületbe, gyakorlati lehetőséget biztosítva a műszaki menedzser

szakon a létesítménygazdálkodási képzésen belüli energetikai, fenntarthatósági elemek – zöldgazdaság, körforgásos gazdaság, hulladékgyártás, energiahatékonysági és megújuló energia témakörök összekapcsolá-

sának – oktatására. A Passzív Ház társadalmi szemléletet is formál: látogatások szervezése, bemutatók tartása az érdeklődőknek (iskolák, közintézmények, cégek).

LÉZERLABORATÓRIUM – ISO 9001:2015 SZERINT TANÚSÍTOTT MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERREL

– Az egyetem pályázati forrásból hozzájutott egy TruDisk 4001 Laser sugárforráshoz és egy 5 tengelyes TruLaser 7020 CNC cellához. A sugárforrás vágási teljesítménye 4000 Watt, felhasználási területe a 2D és 3D vágási, valamint hegesztési műveletek (egyesítő és felrakó hegesztések), nagy sebességgel és magas precizitással, tizedmilliméteres pontossággal képes vágni. A laborban van egy síkágyas lézervágó, gravírozó gép is, mely széles skálán képes nemfémes anyagok vágására és akár fémes anyagok feliratozására is, illetve egy hidraulikus élhajlító berendezés, melyek egy komplex oktató-kutató-bemutató anyagmegmunkáló központ kialakításának az alapjai. A lézeres anyagmegmunkálásoknál egy, az ISO 9001:2015 szabvány követelményeinek megfelelő minőségirányítási rendszer működik 2019 óta, ami garancia az ipari megrendelőknek a gyors, magas minőségű munkavégzésre, a teljes körű vevői megelégedettségre.

AZ EGYETEM, MINT VÁLLALKOZÁS

– Államilag elismert magánegyetemként erős vállalkozói szellem hatja át intézményünket. A működési feltételeinket – ahogyan egy vállalkozásnak is – zömében magunknak kell megteremtelnünk. A képzési oldalon keletkező oktatási díjak, a pályázati források mellett vállalkozói tevékenységünkéből is származnak bevételeink. A terembérletek, a rendezvény-szervezési, nyelvvizsgaszervezési, felnőttképzési tevékenységünk mellett a célunk, hogy a Műszaki Intézet laboratóriumaiban működő gépeket, eszközöket az elsődleges oktatási feladatok mellett munkára fogjuk, szabad kapacitásainkat a térség kis- és középvállalatainak kárára. Egy térségi szolgáltató központot hoznánk létre korszerű eszközökkel segítve a helyi gazdaság fejlődését.

– Saját fejlesztésű „dobozos” termékünk a Napcsiga fantázianevű, környezetileg fenntartható, költséghatékony, szolár energiaellátású, teherszállításra alkalmas háromkerekű jármű prototípusa. Az „Innovatív napelemes tricikli fejlesztése komplex tehetséggondozással” című pályázatunk révén ezt továbbfejlesztettünk 2022-ben, és gyártásba, értékesítésbe vinnénk. Emellett több újdonsággal kívánunk előrukkolni a közeljövőben.

CSEH TERÉZ

A raktár belmagassága 12,5 m

A megnyitó ünnepségen Nagy István agrárminiszter mondott beszédet

Az ünnepélyes átadás után a vendégek körbejárták az új logisztikai központot

Többcélú beruházás közel három és fél milliárd forintból

Logisztikai központ épült Veszprémben

A Mecsek Fűszért Zrt. legújabb beruházását Veszprémben hajtotta végre, ahol egy, a mai kornak megfelelő 8521 m²-es logisztikai központ készült el. Teljes költsége 3 milliárd 450 millió forint volt, amiből 765 milliót vissza nem térítendő állami támogatás keretében kapott a cég. A létesítményt Nagy István agrárgazdasági miniszter, Nobilis Márton államtitkár, Kovács Tamás, a kivitelező cég elnöke, Pekó László, a CO-OP Hungary Zrt. igazgatóságának elnöke, a Nyírzem Cégcsoport elnöke és Nagy Lajosné, a Mecsek Fűszért Zrt. vezérigazgatója adta át rendeltetésének.

Az átadóünnepségen **Nagy István** agrárminiszter arról beszélt, hogy a magyar vásárlók tudatossága nagyban hozzájárul az ágazat sikeréhez. Keressék, válasszák a magyar terméket, mert ezen múlik a hazai gazdaság sikere! A COOP hálózata a legkisebb településeken is jelen van, így a beruházás a vásárlók érdekeit is szolgálja, mert településmérettől függetlenül mindenkinek joga van olyan el látást kapni, amilyenre szüksége van. Ezt egy sok évtizedes hagyományokkal rendelkező cég képviseli.

– A Mecsek Fűszért beruházása példaértékű, a COOP bolthálózatának közel tizedét adó társaság nem kevés forrással járult hozzá a mai kornak megfelelő logisztikai központ kivitelezéséhez – mondta el a miniszter. – Az épület a zöld célkitűzések figyelembevételével készült el, a tetőre napelemek kerültek, a raktár teljes energiaszükségletének negyedét megújuló energia biztosítja.

Nagy Lajosné, a Mecsek Fűszért Zrt. vezérigazgatója azt emelte ki, hogy az elmúlt hét évtized alatt a cég mindig a növekedés, fejlődés stratégiáját választotta. Tájékoztatása szerint a Mecsek Fűszért Zrt. árbevételének

60 százaléka kiskereskedelmi tevékenységből származik. 200 településen 260 üzlete működik, ebből 110 olyan helyen, ahol a lakosság-szám 2 ezer alatt van, 60 pedig olyan településen, ahol a lélekszám az ezer főt sem éri el. A legkisebb településekre akár 35 ezer forintnyi friss- és 100 ezer forintnyi szárazárut kiszállítanak naponta – fűzte hozzá.

Takács Szabolcs, Veszprém Vármegye főispánja a vidék megtartó erejének növelésére mutatott rá, s felajánlotta a kormányhivatal segítségét a humánerőforrás biztosításában célzott programokkal, képzésekkel, kormányzati támogatások folyósításával.

Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektora szerint ma a legnagyobb hiány pont a humánerőforrás területén van, ezért az oktatásnak nagy a jelentősége. Egyetemük kifejezett stratégiája, hogy olyan – akár vállalati – partnereket keresnek, akik révén még gyakorlatiasabb oktatásban részesülhetnek a hallgatóik. A Coop-pal hosszú évekre visszanyúló, a tavalyi évben deklarált megállapodásként rögzített együttműködésük is ezt a célt kívánja szolgálni.

Pekó László örömet fejezte ki, hogy növekedésben, fejlődésben, hatékonyságban, költségcsökkentésben jól együtt gondolkodó csapat áll mögötte. Nagy Lajosné vezérigazgató a cég jelentős hazai szerepéről beszélt az élelmiszer-kereskedelemben, a növekedés, fejlődés stratégiájának köszönhetően. Míg korábban a nagykereskedelemre épült leginkább a Mecsek Fűszért tevékenysége, addig ma a kiskereskedelem adja a bevétel jelentős részét, ami tavaly összességében 69 milliárd forintot tett ki.

Az új logisztikai központ hasznos alapterülete 8521 m², átlagos belmagassága a raktározási területen 12,5 méter. Az energiahatékonyság javítása érdekében a tetőfelületen napelemeket helyeztek el, így az energiaszükséglet negyedét megújuló energia biztosítja. A fejlett technológiának köszönhetően egyszerűbb megoldásokkal, gyorsabban, hatékonyabban végezhető a logisztika feladatai.

A 36. Bábolnai Gazdanapokat Nagy István agrárminiszter nyitotta meg (Fotó: Mazán Tibor)

A jó időben több tízezer látogatót vonzott a gépműkiállítás és vásár (Fotó: Magyar Mezőgazdaság)

20.000 m²-en közel 200 kiállító várta a látogatókat

Újra sikert aratott a Bábolnai Gazdanapok

A kiállítás 36. alkalommal állt a mezőgazdaság szolgálatába, kiemelten, de nem kizárólag a gépesítésre és szántóföldi növénytermesztésre fókuszálva. A nagy múltú kiállítás a hagyományaira építkezik, de évről évre igyekszik megújulni, egyben követi az agrártársadalom változó igényeit. A rendező Bábolna Nemzeti Ménesbirtok és a szervező Magyar Mezőgazdaság Kft. méltán büszke az elismertségre, melynek ékes bizonyítéka, hogy a kiállítók és a látogatók döntő többsége minden évben visszatér, számon tartja a rendezvényt.

„Az üzletben nincs barátság, de bizalom nélkül nincs üzlet” – emlékeztetett **Feldman Zsolt** a 36. Bábolnai Gazdanapok megnyitó ünnepségén. A mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár szerint a bizalmi tőke újraépítése az egyik legfontosabb feladat a magyar agráriumban. Bízunk abban, hogy rövid távon konszolidálódnak az árak, de az ukrán mezőgazdasági jelenléttel, ami biztosan megváltoztatja az életünket, hosszú távon is számolni kell.

A megnyitón miniszteri különdíjat vettek át az IKR Agrár Kft. képviselői a mező-

gazdasági inputanyagok és szolgáltatások, kiemelten a digitális technológiák és szolgáltatások kiemelkedő forgalmazóiként. A NAK különdíjában részesült a Fendt gépek és berendezések új hazai forgalmazója, az AgroVario Kft., és a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok különdíját vette át a Porsche Hungária csapata, mely off-road-pályával várta a vállalkozó kedvű sofőröket.

A kiállítás megszokott területe idén módosult, hiszen a Gazdanapokkal együtt rendezték meg a Némethy Bertalan Regionális Díjugrató Bajnokságot, ahol több száz star-

tot izgulhatott végig a közönség. A szervező és a rendező közös célja volt, hogy megismertesse a nagyközönséggel a díjugratás szépségeit és versenyhelyzetben mutassa be a lovasok által méltán kedvelt bábolnai helyszínt versenyhelyzetben.

A megnyitót követően gazdag szakmai programsorozat vette kezdetét a Bábolnai Gazdanapokon. A kiállítás egyik sajátossága, hogy minden évben színvonalas mozgógépbemutatókat láthatnak az érdeklődők. A meghatározó gépforgalmazóknak és gépgyártóknak lehetőségük volt működés

Feldman Zsolt mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár vázolta az agrárium jelenlegi helyzetét (Fotó: Mazán Tibor)

Látványos versenyt hozott a Némethy Bertalan Regionális Díjugrató Bajnokság (Fotó: Flajsz Péter)

Idén 1100 középiskolás, jövőbeli agrárszakember vett részt a gazdanapokon (Fotó: Magyar Mezőgazdaság)

közben bemutatni az újdonságokat, újításokat. A megszokottól eltérően idén nem kukoricatúrán került rá sor, hanem zöldítéssel kapcsolatos talajmunkákat figyelhetek meg az érdeklődők, mintegy 15 gépkapcsolás: erőgépek és szántóföldi kultivátorok, ekék és tárcsák közreműködésével. Mint ahogy minden évben, idén is a legnagyobb szakmai érdeklődés a mozgó gépeket övezte.

A Bábolnai Gazdanapok kukorica- és cirok-fajtabemutató parcellák ebben az évben kifogástalan állapotban kerülhettek bemutatásra, hiszen a tavalyi aszály után idén megfelelő mennyiségű csapadékot kaptak a parcellák. Összesen 47 kukorica- és 16 cirokhibridet láthattak az érdeklődők.

A MAGOSZ Ifjú Gazda konferenciáján közel 150 fős hallgatóság előtt vitatták meg a generációváltás és a gazdaságátadás legfontosabb kérdéseit. A Bábolnai Gazdanapok Fórumon három napon át zajlottak a

kerekasztal-beszélgetések: első alkalommal a KAP és finanszírozási hátterének kérdéseit vitatták meg a szakértők, majd az egyik „legforróbb” téma, a gabonapiaci helyzet került terítékre az árak és termésmennyiség tükrében. Ezt követően a tavalyi aszály és az idei támogatás öntözésre gyakorolt hatásáról beszélgettek a szakértők. Szombaton sor került a fenntartható kertészkedésről szóló kérdésekre is.

Idén már ötödik alkalommal szervezte meg a Magyar Mezőgazdaság Kft. a Szakiskolai Napot. A nagy sikerű rendezvényen most is 1100 mezőgazdasági technikai és szakképző iskolai tanuló vett részt 25 intézményből. A Szakiskolai Nap megnyitóünnepségét a Bábolnai Nemzeti Ménesbirtok udvarán **Nobilis Márton**, az Agrárminisztérium élelmiszeriparért és kereskedelem-politikáért felelős államtitkára nyitotta meg. Köszöntőbeszédében felhívta a figyelmet a minél szélesebb körű agrárszakképzés fon-

tosságára, melynek egyik alapja, hogy minél több fiatalt nyerjünk meg az agrárszakma számára.

A szakma megelégedése mellett nagy figyelmet fordítottak a szervezők arra, hogy a családok is megtalálják számításaikat a rendezvényen. A Vértesserdő Zrt. sátrában három napon át zajlottak az ismeretterjesztő programok, az Erdei Játsszókban népi ügyességi játékokkal foglalatzkodhattak a gyerekek, és idén is népszerű volt az arborétumi lovaskocsizás és a Ménesudvarlátogatás.

A kiállítás mindhárom napján napsütéses nyári idő várta a látogatókat. A szép időjárásnak és a színes családi programoknak köszönhetően idén is tízezrek látogattak el a Bábolnai Gazdanapokra. Jövőre újra találkozunk!

Befejeződött a rácalmási Jankovich Hotel felújítása

Önálló brandként jelenik meg a Jankovich Hotel és a Hibiscus Étterem

Akár a Rácalmási Tökfesztivál egyik kiemelt attrakciójaként is tekinthetnénk a megújult Jankovich Hotelre. A négycsillagos wellness szálloda a közelmúltban teljes külső-belső felújításon ment át, új arculatot, sőt részben új nevet is kapott. Ezzel párhuzamosan új brandként indulhatott hódító útjára Hibiscus névre keresztelt éttermük, mely a koreai ételek mellett a populáris magyar és nemzetközi konyha felé is nyitott, és bistro valamint fúziós ételekkel csábítja a vendégeket. Számos újdonsággal, tematikus hétvégékkel, kiváló konferenciafeltételekkel várják a régi és új vendégeket – tudtuk meg Szabó Attila szállodaigazgatótól.

– *Mi indokolta a névmódosítást, illetve az új brand, a Hibiscus életrehívását?*

– A Jankovich-kúria Rendezvény- és Turisztikai Központ a közvetlen szomszédságunkban található - ők adnak helyet a Rácalmási Tökfesztiválnak is -, de tőlünk független, önkormányzati intézményként működik. Kiváló a kapcsolatunk, ahol csak lehet együttműködünk, de időnként – a kúria kifejezés miatt, mely mindkettőnk nevében szerepelt – összekeverték minket. Ezt elkerülendő a továbbiakban a Jankovich Hotel elnevezésre tértünk át.

– A felújítás során az éttermünk is új identitást, önálló nevet kapott. Már tavaly is úgy szerepeltünk a kitelepüléseken, hogy Hibiscus Étterem by Jankovich Hotel. A koreai gasztronómia továbbra is nagy hangsúlyt kap, kínálatunknak körülbelül a felében ez jelenik meg, emellett pedig arra törekszünk, hogy magyar, nemzetközi, populárisabb, bistro, fúziós ételeket tudjunk prezentálni a vendégeknek. Így a házban a továbbiakban két brand is jelen lesz, melyeket folyamatosan szeretnénk fejleszteni. A Jankovich Hotelnek már van egy 15 éves eredményes múltja, a Hibiscus Étterem pedig követi azt, hasonló sikerekben bízva.

– A logónk is megváltozott, a három kis vonal, ha jobban megnézzük, egy J és H betű

kombinációja, a Jankovich Hotel névre utalva.

– *Mi az üzenete mindennek? Kiket kívánunk megszólítani az új letisztult, keleties stílussal?*

– Ez a megújulás szól azoknak, akik már ismernek bennünket, jártak nálunk, hiszen ezzel egy új élmény, egy új milió várja itt őket. Ugyanakkor a helyieket, a környéken élőket is megszólítja, különösen az éttermünk, ahová szívesen várjuk őket családi ünnepeik, név- és születésnapok, esküvők, baráti összejövetelek alkalmából, vagy akár egy kettesben eltöltendő vacsorára a párjukkal. A visszajelzések azt mutatják, hogy van erre igény, a helyiek magukénak érzik mind a hotelünket, mind az éttermünket.

– Szinte minden megújult nálunk, de egy dolog nem változott, a minőségre való maximális törekvésünk. Ugyanazokat az értékeket tartjuk szem előtt a wellnessben, az étteremben, a hotelszobákban.

– *Más szolgáltatásokkal is nyitnak a helyiek felé? Gondolok itt arra, hogy kívülről például a wellness napi belépővel használhatják-e?*

– Igen, vannak ilyen lehetőségek, de egyébként is rendszeresen megvizsgáljuk, mi az, amiben mi elsőként tudnánk így jelen lenni.

Így volt ez a mostani fejlesztésnél is, ezért döntöttünk egy kétegyesleges elektromos autótöltőhely létrehozása mellett, amit igény szerint a későbbiekben bővíteni is tudunk.

– A wellness esetében is azonnal reagáltunk a helyi igényekre, amikor a rezsiköltségek miatt a környékbeli fürdők egy része kénytelen volt bezárni. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk minél szélesebb körben kiszolgálni külsős vendégeinket, vasárnap és hétfő délutánra például kialakítottunk egy kifejezetten számukra ajánlott szaunaprogramot, naponta három szaunaszeánsszal.

– Nagy örömünkre sok konferenciavendégünk is van, amit a jó minőségű, korszerű technikai felszereltségünknek, magas színvonalú gasztronómiánknak, szállodánk széles szolgáltatás-kínálatának, és nem utolsósorban budapesti közelségünknek köszönhetünk. 50-60 fős céges összejövetelekhez, tréningekhez tökéletes helyszínt, kellemes miliót tudunk biztosítani.

– *Hogyan tovább? Terveznek további fejlesztéseket?*

– Már készülnek a további terveink. Szobakapacitásban szeretnénk bővíteni, illetve kültéri szaunaházzal és szabadtéri medencével is gazdagodna a kínálatunk. Megvalósításra vár egy 100 fős rendezvényterem

is, ahol kicsit szeparáltabban tudjuk a vendégeket fogadni. Parkolóhelybővítésre is szükségünk van, mert ez mindig szűk keresztmetszet, különösen a frekvenciáltabb időszakokban.

– Megvásároltuk a környező, szomszédos telkeket, és ott számos lehetőségünk nyílik majd ezeknek a fejlesztéseknek a megvalósítására. Ennek az első lépcsője már elindult, de a hektikusan változó költségek miatt nagyon meggondolandó, hogy mikor indítsuk be az új beruházásokat. Terv szinten már létezik a projekt, de ki kell várnunk a megfelelő gazdasági pillanatot az induláshoz.

– *Szép nyárutó ígérkezik. Mivel készültek az őszi szezonra?*

– Tatán a SVÉT, a Stílusos Vidéki Éttermiség találkozója volt a szezonnyitónk. A teljes hétvégét felölelő eseménynek kiváló helyszíne volt a tatai Öreg-tó partján az Esterházy kastélypark. 2019-ben mi voltunk a házigazdák, úgyhogy mi igazán magunkénak érezzük azóta is ezeket a gasztronómiai show-kat, legyenek azok bárhol is az ország területén.

– A következő állomásunk itthon volt, a Rácalmási Tökfesztiválon, amiből mindig is igyekeztünk kivenni a részünket. Kommunikáció, promóció, dekoráció a házon belül és a teraszon. Készültünk a TÖKéletes hétvégére szezonális ételkínálattal, tematikus szauna szeánszokkal, és rengeteg TÖK jó programmal.

– A színpad előtti fesztiváltéren is megjelentünk. Igazán frekvenciált helyen, közvetlenül a színpad mellett kaptunk helyet, ahol minőségi termékekkel, streetfood fogásokkal – pulled pork illetve vegetáriánus gourmet szendvicsekkel –, valamint a magyar bor-

vidék legjobb és legpopulárisabb italaival – például kunsági kékfankos rozéval, Ge-deon pezsgővel –, voltunk jelen, annak érdekében, hogy mindenki megtalálja a hozzá legközelebb álló ízeiket.

– A fesztivál után a tematikus hétvégénk következett. Minden hónapnak megvan a maga főtémája, amivel egy-egy hétvégén készülnünk. Ezzel egy kis változatosságot szeretnénk behozni a mindennapokba. Egy ideig kielégíti a vendégeink igényeit, hogy egy szép környezetben, nyugodt körülmények között, csendes szobákban tudnak aludni, kellemes wellness szolgáltatásokat élvezhetnek, finom ételeket, italokat fogyaszthatnak, de egy idő után kell egy kis plusz, ami megfűszerezi az ittlétet. Különösen fontos ez a visszatérő vendégeinknél, hogy mindig egy kicsit más arcunkat tudjuk mutatni.

– Karibi, Buborék, majd Rejtélyes napok, tematikus hétvégék követték egymást hónapról hónapra. Az előbbinél karibi koktéllal fogadtuk a vendégeket, karibi nyakláncot kaptak, a háttérben gitárzene szólt, szombaton pedig kubai salsa táncoktatással majd Karibi party-val kedveskedtünk, és az ételkínálatunkban is megjelentek a karib térség jellegzetességei.

– A legutóbbi, a rejtélyes jegyében zajló tematikus hétvégénken pedig Hotelkrimi nyomozószoba várta a vendégeket, majd vacsoránál a Maffiaháború játék során kellett felgöngyölíteniük a szálakat a négyfogásos menü elfogyasztása mellett. Sok apró, pici meglepetéssel igyekszünk emelni a hangulatot, dúsítani az élményeket. Mindez novemberben is folytatódik, a december pedig már az ünnepekről szól, ott adott a tematika.

– *Maguk mögött tudhatják már a Covidot, annak hatásait?*

– Ez egy érdekes kérdés, mert attól függ, hogy milyen szempontból nézzük. A mi szemszögünkől – hotelként, étteremként –, a vendégek azért jönnek ide, mert ismernek minket, szeretik ezt a miliőt, a személyzet barátságosságát. Ez egy nagyon fontos vonzerő. Amikor idejön egy törzsvendég, úgy fogadják, mint egy régi barátot. A családias légkör az egyik vonzerőnk, segíti a fejlődésünket. Éppen ebből adódóan bátran mondhatom, hogy nálunk már helyreállt a rend, jönnek a vendégek.

– Ha azonban a hazai turisztikai piac egészét vizsgálom, ott már egészen más, meglehetősen hektikus a helyzet. Különösen a frekvenciált, vízparti helyeken látom azt, hogy a pandémia előtti magas árakat nem sikerült megfelelő módon és időben a megváltozott igényekhez igazítani, ami előnyös helyzetbe hozta a tengerparti konkurenseket. Így sajnálatos módon külföldön realizálódott az a profit, ami Magyarországon is elérhető lett volna. Jelentősen nőtt a szálláshelyek száma a Balatonon, és az említett okokból közülük sokan hoppon maradtak.

– Tovább fogja rontani a helyzetet, hogy a belföldi turizmus ösztönzésére létrehozott Szép kártyákat ma már a boltokban is felhasználhatják fizetőeszközként az emberek. Amit eddig csak szállásra, vendéglátásra költhettek, az most javarészt más gazdasági ágazatokat fog erősíteni. Ez sajnos nem segíti a covidból alig-alig kilábaló turizmust, de reméljük a következő szezon mindannyiunknak előremutató módon most hoz majd, a vendégeink, már-már barátaink, pedig addig is kitartanak mellettünk!

CSEH TERÉZ

Sikeres volt a TIT belépője a Hajdúszoboszlói Kamionos Fesztiválon

Kelet felé nyit a Transintertop

A Nyugat-Magyarországon már jól ismert és elismert, a hazai és a nemzetközi fuvarozásban a TOP15-ben szereplő környei székhelyű Transintertop Kft. célul tűzte maga elé, hogy az ország keleti részében is bemutatkozzon. Ennek jegyében első alkalommal vettek részt augusztus 10-13. között a XII. Hajdúszoboszlói Kamionos Találkozón, mely hazánk egyik legismertebb kamionos rendezvénye. A kiállításról, annak céljairól, eredményeiről a Transintertop Kft. két munkatársát, Tóth Luca Flottaoperátort, és Janóné Erl Margit, HR-generalistát kérdeztük.

A KELETI NYITÁSNAK TÖBB ELŐNYE IS LEHET

Tóth Luca: – A tavalyi ősszel újtárra indított és továbbfejlesztett marketing- és toborzási stratégiánk egyik lépéseként fogalmazódott meg, hogy a már megszokott online hirdetések felül, szakmai rendezvényeken is jelenjünk meg, és öregbítsük a cég hírnevét. A vezetőséggel úgy gondoltuk, hogy eredményesebbé tud válni a toborzásunk, ha a közösségi felületeken megjelenő hirdetéseinkhez valami személyesebbet is tudnak kapcsolni az érdeklődők.

A toborzáson felül nem titkolt célunk az, hogy a különböző szolgáltatásainkat is népszerűsítsük országos szinten, hiszen optimális a telephelyünk elhelyezkedése ahhoz, hogy a nyugati irányba közlekedő fuvarosok könnyedén útba tudják ejteni.

Egy ilyen jellegű kamionos találkozón való részvétel egymagában képes valamennyi célkitűzésünket szolgálni.

Janóné Erl Margit: – Ez nem csak szakmai, de a családokat is megszólító esemény volt, színes programokkal, zenei fellépőkkel, ügyességi vetélkedőkkel – kamionhúzó-, szerszámtartó versennyel, kipufogó hangnyomás-méréssel, gyorsulási és drift-

bemutatóval. A fesztivál fénypontja a kamionos felvonulás volt, ahol közel 550 vontató több, mint 3 órán át kigyózott végig a város-
on.

TIT SOFŐRKÉNT A TÁVOLI LAKHELY NEM AKADÁLY

Tóth Luca: – A Transintertop nemzetközi gépjárművezetői profiljában nem probléma a távolról történő munkába járás. Jelenleg is dolgoznak nálunk olyan kollégák, akik az ország másik felében rendelkeznek lakhellyel. Számukra kedvező a kéthetes nemzetközi munkavégzésünk, ahol 10 vagy 11 ledolgozott nap után 3 vagy 4 napot tölthetnek otthon – egyéni választás szerint.

MARVIN, A KAMIONOS KUTYA VOLT A LEGNÉPSZERŰBB

Tóth Luca: – Sokféle attrakcióval készültünk, hogy emlékezetes legyen az első szereplésünk. Az első ilyen, hogy a megszokott rendezvénysátrak helyett, mi egy transintertopos pótkocsit rendeztünk be kiállítótérként, amire bárki feljöhetett. Ezenkívül készültünk nyereményjátékkal

is, amire hatalmas volt az érdeklődés kicsik és nagyok között egyaránt! Ez, a TIT-TOTO feladatlap 13+1 kérdést tartalmazott, a helyes válaszokat pedig a honlapunkon és a Facebook oldalunkon lehetett megtalálni. Ez is a marketing stratégiánk része volt, hogy ezeket a felületeinket is megismerjék a hozzánk látogatók. A helyes kitöltést transintertopos vászontáskával díjaztuk, melyhez egy TIT-es repohár és egy jegyzetfüzet is tartozott. Ezenfelül belekerült a szolgáltatásainkat, – a kamionmosót, a szervizünket és a TIT-Bisztrót – bemutató szóróanyag is, hisz mint korábban említettem, célunk az is, hogy tudjanak ezekről a felénk közlekedő (nem csak) kamionos kollégák.

– Ezenfelül ingyenes ajándékként osztogatunk a standunknál járónak TIT-es kamion formájú autóillatosítót és hűtőmágneseket is, hisz így biztosan emlékezni fognak ránk a későbbiekben azok is, akik esetleg a nyereményjátékon nem szerettek volna részt venni.

– A toborzási szórólapunk különlegessége az volt, hogy arra – egy belső villámfotó pályázat keretében – a sofőr kollégáink által munka közben készített fotók közül a legtöbb like-ot kapott kép, illetve készítőjének neve került az elérhetőségünk, és néhány

kifejezetten a sofőrjelöltjeinknek szóló információ mellé.

– A legnagyobb attrakciónak mégis Marvin, a saját céges belépőkártyával, céglogós kendővel rendelkező tacsó számított. A négykezes sofőrpárost, akik nem mellesleg a fesztivál tombola fődíját, egy Pannonia motort is megnyertek, minden útjukon elkíséri kis segítőtársuk. Mindez beszédesen példázza, hogy a Transintertop nem csak környezet-, család-, de állatbarát vállalkozás is.

CSAPATÉPÍTÉSNEK SEM VOLT ROSSZ

Janóné Erl Margit: – A kitelepülés, a közös utazás, a lufifújás, a díszítés, a kötetlen beszélgetések növelték a csa-

patkohéziót, ahogy a közös cél, a közös projekt is, amit mindenki magáénak érzett. Büszkéek vagyunk arra, hogy a méretünk, a teljesítményünk alapján ott vagyunk a TOP15-ben, közös erővel törekszünk a TOP5 felé, de mégsem jellemző ránk a multiasodás. Meg tudtuk tartani a családi légkört, és szerintem ez az, amiért igazán érdemes itt dolgozni. Ez a kiállítás is érezhető volt, vonzotta a látogatókat a Transintertop standjáról kisugárzó jó hangulat, ami a TIT-eseket mindenkor jellemzi.

Tóth Luca: – A jó csapatszellem bizonyítéka az is, hogy a TIT-es fiúk beveztek a kamionhúzó-versenybe is, ahol ugyan helyezést nem sikerült elérniük, de mint tudjuk, amúgy is a részvétel a fontos.

CSEH TERÉZ

TRANSINTERTOP

40 ÉVES A LÁSZLÓVILL KFT.

Székesfehérvár – Negyvenedik születésnapját ünnepelte az Árpád Technikumban a Lászlóvill Kft. A cég alapítója a három évvel ezelőtt elhunyt, Pro Civitate díjas **László István** volt, aki 1983. szept-

ember 30-án váltotta ki a kisipari működési engedélyt oktatói tevékenysége mellett.

REHABILITÁCIÓ A VI-OS TELEPEN

Tatabánya – A Széchenyi 2020 program TOP-6.7.1-16-TB1-2017-00001 azonosító számú "VI-os telep leromlott területeinek rehabilitációja" című projekt keretében 2023. év végéig 9 db önkor-

mányzati tulajdonú hatlakásos épület felújítása, továbbá 17 db befallazott lakás helyreállítása, lakhatóvá tétele valósulhat meg.

5,3 KM-EN MEGÚJULT A 6205-ÖS ÚT

Iváncsa-Pusztaszabolcs – A Magyar Közút Non-profit Zrt. beruházásában, hazai forrásból megújult a 6205-ös jelű Iváncsa-Pusztaszabolcs összekötő út 5,3 kilométeres szakasza az M6-os autópályára iváncsai csomópontja és Pusztaszabolcs között 824,2 millió forint értékben.

Czunnyiné dr. Bertalan Judit, az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztosa, a díjazott Pölöskei Gáborné, és Radetzky Jenő FMKIK elnök a gróf Zichy Jenő Szakképzési Díj átadása után

Szakképzési konferenciát rendezett az FMKIK

Átadták a gróf Zichy Jenő Szakképzési Díjat

Szakképzési fórumot tartott a Fejér Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara szeptember közepén, Székesfehérváron, a Magyar Király Hotelben. Radetzky Jenő elnök megnyitója után Pölöskei Gáborné, a Kulturális és Innovációs Minisztérium szakképzésért felelős helyettes államtitkára tartott tájékoztatót a szakképzési rendszer átalakításáról, valamint annak eredményeiről. Ezt követően átadták a gróf Zichy Jenő Szakképzési Díjat, majd oklevelet kaptak azok a Fejér vármegyei gazdálkodók, akik 2023-ban lettek duális szakképzési képzőhelyek.

A rendezvényre meghívást kaptak az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna hat vármegyéjének érintett gazdasági szereplői, gazdálkodók, duális képzésben érdekelt vállalkozók. Az eseményen jelen voltak a vármegyékben működő kereskedelmi és iparkamarák vezetői is.

Pölöskei Gáborné tájékoztatójában elmondta, hogy szakirányú oktatást kizárólag duális képzőhely, illetve szakképző intézmény szervezhet. A duális képzőhelyekről a kamara közhiteles nyilvántartást vezet, mely lista nyilvános.

A szakképzési munkaszerződéssel és a szakirányú oktatással kapcsolatos módosítások szeptember 1-jén léptek hatályba. A jogszabály több helyen csak pontosította az eddigi szabálypontokat, pl. egyértelműsíti a tanulói és a felnőttképzési jogviszonyt, és elkülöníti a hozzájuk kapcsolódó jogosultságokat.

Az új munkajogi szabályok kiterjednek a munkaidőre, a szabadságra, a munkaidőkeretre, valamint a szerződéskötésre. Szakképzési munkaszerződés a tanulóval kétféleképpen köthető: a szakirányú oktatás teljes időtartamára vagy egy rövidebb időtartamra.

A duális képzés finanszírozásával kapcsolatban augusztus 1-jétől módosították a Szcho törvényt is. A duális képzőhelyek jogosultak költségeik fedezésére – adókedvezményre. A tanuló, illetve a képzésben résztvevő fel-

nőtt személy a szakképzési munkaszerződés alapján végzett munkájáért munkabérré és egyéb juttatásra jogosult.

A jogszabály-módosításoknak köszönhetően a duális képzés rendszere rugalmasabbá és egységesebbé vált, a pozitív változások elősegítik a szakirányú oktatás eredményességét.

Fejér vármegyében jelenleg 472 duális képzőhelyen folyik szakirányú oktatás. Ezen gazdálkodók közül az FMKIK hatáskörében 33 új duális képzőhely került nyilvántartásba, 34 szakmában.

A képzőhelyek az egész vármegye területéről kerültek ki, szerteágazó tevékenységgel, így az oktatott 34 szakmában megtalálhatóak az infokommunikációs, elektronikai, épületgépész, gépész, szakács, pénzügyi-számviteli, gépjármű-mechatronikai, logisztikai, turisztikai, építőipari szakmák különböző ágazatai.

A tájékoztató után Radetzky Jenő és Czunnyiné dr. Bertalan Judit, az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztosa átadták a gróf Zichy Jenő Szakképzési Díjat. Az elismerést 2023-ban Pölöskei Gáborné, a Kulturális és Innovációs Minisztérium szakképzésért felelős helyettes államtitkára érdemelte ki.

Pölöskei Gáborné államigazgatásban, vezetőként elért eredményei mind a közoktatásban, mind a szakképzésben visszaiga-

zolják azon törekvéseit, hogy a szakképzési rendszer állami- és gazdasági szereplőinek együttműködésével érhető el a siker. Közös felelősségvállalással lehetőséget biztosított arra, hogy az oktatási intézmények, a duális képzőhelyek, a kamarák összefogásával megvalósulhat a minőségi szakképzés.

VEÉR KÁROLY

A gróf Zichy Jenő Szakképzési Díjról

A díjat az FMKIK 2011-ben abból a célból alapította, hogy elismerje azon Fejér vármegyében tevékenkedő szakemberek példaértékű munkáját, akik a duális szakképzésben, az iparitanuló-képzésben jelentős, példaértékű szerepet vállaltak. Az odaítélés feltétele az is, hogy a díjazott, a vállalati duális képzőhely társadalmi felelősségvállalása is meghatározó legyen.

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„Veszprémnek ugyan nincs szőlője, de van saját borkultúrája, amit a környező települések adnak, elsősorban a Balaton-felvidéki bortermelő falvak. Ugyanakkor ott nincs színház például, ezért a kulturális élményért az ott élőknek Veszprémbe kell jönni. Így egészíti ki egymást a kettő térség és válik eggyé a kultúrában.”

PORGA GYULA

Az utolsó négyzetmétereket burkolják

Augusztus 20. után kezdődött meg Pápan a Kossuth utca felújítás alatt álló szakaszán a tardosi mészkő burkolókövek lerakása. A kivitelezők először a páros oldali járdát építik készre, amit sötét színű futósor választ el az úttest felületétől. Ezen a területen már csak néhány négyzetméternyi felületet kell megépíteniük a 15 x 15 centiméteres tardosi kövekből a munkaterület két végén. Ezt követően fugázzák ki a teljes járdaszakaszt és annak kötése-száradása után lesz használható az új járófelület, de természetesen az üzletek, ingatlanok megközelíthetőségéig addig is biztosítják a kivitelezők.

Esztergom

Esztergom Megyei Jogú Város kezdeményezése alapján a Magyar Posta alkalmi bélyeget bocsátott ki a megújuló Nagybaldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyház tiszteletére. A bélyeg tervezése és kidolgozása az Esztergomi Bazilika alapkövetésének 200. évfordulóján kezdődött el.

Cikkünk a 29. oldalon

Tác-Gorsium

A Gorsium Régészeti Park Látogatóközpontjában ezentúl **Nádorfi Gabriella** emléktáblája fogadja az érkezőket. Székesfehérvár Önkormányzata és a Szent István Király Múzeum tiszteleg ezzel az immár öt esztendeje elhunyt, nagytudású szakember előtt, aki személyiségével, tudásával, a Tácon megvalósult, általa vezetett fejlesztéssel és a Seuso-kincseket bemutató kiállítás megvalósításával is beírta magát mindannyiunk emlékezetébe.

Cikkünk a 38. oldalon

A kitüntettek: Burka Tibor, Cserép László és Figula Mihály

Kulturális szakembert, borászt, és sportszervezőt díjaztak

Átadták Balatonfüred elismeréseit

Cserép László és Figula Mihály Balatonfüred Város Díszpolgára kitüntető címet, Burka Tibor pedig Pro Urbe érdemérmet kapott augusztus 20-án alkalmából Balatonfüreden. Szent István ünnepén idén is azok kaptak kitüntetést, akik a közösségükért tesznek és erősítik azt a kapcsolatot, ami a város lakóit, az itt élő embereket közösséggé kovácsolja.

Bóka István polgármester a városi díjat elsőként Cserép Lászlónak, az önkormányzat nyugalmazott kulturális osztályvezetőjének adta át.

Cserép László 1955-ben született Veszprémben, születése óta él Balatonfüreden. Meghatározó alakja a város kulturális életének, olyan kulturális brandeket hozott létre, amelyek a város imázsának részeivé váltak. 1992 óta az önkormányzat Művelődési, Oktatási, Sport és Idegenforgalmi Osztályának vezetőjeként, majd az önkormányzat vezető tanácsadójaként dolgozott, összesen közel három évtizeden keresztül.

Nevéhez fűződik az európai szinten is egyedülálló kezdeményezésnek számító Salvatore Quasimodo Költőverseny és Költőtálalkozó létrehozása, melyet idén ősszel már a 31. alkalommal rendez meg. Lelkiismeretes munkájával Balatonfüred hírnevét nemcsak regionálisan, de országos szinten is megerősítette. Közel harminc évig szervezte az Anna-bált, mely köré fesztivált, prímásversenyt, OperaFüredet és utcabált is szervezett.

A hosszú évtizedeken át Balatonfüredért, a Balaton régióért, annak társadalmi, kulturális, oktatási és sport területein folytatott magas színvonalú, sokoldalú, színes, igényesen végzett szakmai munkája elismeréseként vehette át Balatonfüred Díszpolgára kitüntető címet.

Szintén Balatonfüred díszpolgára címet

vehetett át **Figula Mihály** borász, a Figula Pincészet vezetője, akit 2022-ben az Év Bortermelőjének választották Magyarországon.

Figula Mihály mindig arra készült, hogy a családi borászatban dolgozik majd. Ezért szőlész-borász szakmérnöki diplomájának megszerzése után, édesapja bátorítása ellenére sem kamatoztatta máshol tudását, hanem rögtön a családi pincészetben állt munkába. Borászatuk fejlődési ívét id. Figula Mihály 2008-ban bekövetkezett tragikus halála törte meg. Figula Mihály, öccsével Figula Jánossal és édesanyjával építette újjá a pincészetet.

A megalkuvást nem tűrő munkának meglett az eredménye. Ifjabb Figula Mihály csakhamar édesapja nyomdokaiba lépett, és nem maradtak el a szakmai elismerések sem. 2012-ben az Év Fialat Borásza Díjjal, 2015-ben az Év Gasztro Borásza díjjal, 2016-ban a Megyei Év Vállalkozója Díjjal, 2018-ban a legnagyobb presztízsű borászatnak odaítélt „Prestige Award” díjjal tüntették ki.

Figula Mihály szívós munkával, kompromisszummentes víziójával érte el, hogy a szakma egyik legelismertebb képviselőjévé vált. A több évtizeden át a balatonfüredi borért, a balatoni borokért folytatott magas színvonalú, sokoldalú szakmai munkája elismeréseként vehette át a Balatonfüred Díszpolgára kitüntető címet – szölt a laudáció.

Az ünnepségen átadták a Pro Urbe érdemérmet is, melyet **Burka Tibor** okleveles ve-

gyésmérnök, a város sportéletének szervezője vehetett át. Burka Tibor 1954-ben született a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Alattyánban. Vegyésmérnöki oklevelét a Veszprémi Vegyipari Egyetemen szerezte, majd 1979-től 2019-ig a balatonfüredi Hajógyárban, illetve annak jogutódjainál dolgozott 40 éven át.

Burka Tibor elsősorban dolgozni jött Balatonfüredre. De érkezését követően azonnal csatlakozott a város labdarúgócsapatához, ahol kapusaként aktív részese volt a megyebajnoki cím kiharcolásának. Sérülését követően sportszervezői, sportvezetői, sportújságírói munkájával támogatta Balatonfüred sportéletét. Egyik kezdeményezője és szervezője volt a balatoni városok sporttalálkozóinak, a Füred-Almádi sportnapoknak, testvérvárosok közötti sportkapcsolatoknak.

1984 óta vezetőségi tagja a Balatonfüredi Futball Clubnak, és egyben Club Tömegsport Szakosztályának vezetője. 1988-ban átvette a megszüntetésre szánt füredi kézilabda csapatot, melyet a 90-es évek elejére az NB II-be segített. 1996-ban egyik alapítója volt a Balatonfüredi Kézilabda Clubnak, melynek azóta is elnökségi tagja.

A városi kispályás labdarúgást évtizedek óta szervezi. A helyi sporttörténet egyik kutatója és dokumentálója, füredi sportkönyvek szerzője, a füredi sportélet krónikása.

TO

Hegmanné Nemes Sára, a Magyar Posta Zrt alelnöke, és Hernádi Ádám polgármester mutatták be az új bélyeget

Különleges megemlékezés a 200. évfordulóról

Bélyegre került az Esztergomi Bazilika

Esztergom Megyei Jogú Város kezdeményezése alapján a Magyar Posta alkalmi bélyeget bocsátott ki a megújuló Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyház tiszteletére. A bélyeg tervezése és kidolgozása az Esztergomi Bazilika alapkövetelményének 200. évfordulóján kezdődött el. Az újdonság Szabó Ferenc tervei alapján 50.000 példányban készült, és 2023. augusztus 18-tól már kapható.

Az új bélyeget ünnepélyes keretek között mutatták be az Esztergomi Városháza nagytermében. **Hernádi Ádám** polgármester örömet fejezte ki, hogy a gondos tervezést követően sikerült bemutatni a nagyközönségnek az elkészült alkalmi bélyeget, mely Esztergom legismertebb épületét, az Esztergomi Bazilikát ábrázolja.

Hegmanné Nemes Sára, a Magyar Posta Zrt. alelnöke szintén örömet fejezte ki az átadóünnepségen, hiszen elmondta: a Posta egyik legnagyobb küldetése a bélyegeken keresztül történő értékközvetítés. Az új bélyeget már el lehet érni az első napi postákon, a Filapostán, továbbá a Magyar Posta internetes áruházából is megrendelhető.

Magyarország első fővárosában található az ország legnagyobb temploma, a Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyház, népszerű nevén az Esztergomi Bazilika. Az 1001. esztendőben megalapított esztergomi érsekség első székesegyházát 10 év alatt építették meg Szent István király idejében.

A középkor évszázadaiban többször is fel kellett újítani a templomot tűzvész vagy ostrom okozta károk miatt. A ma álló épület első tervei még a 18. századból származnak, de valójában 1820 és 1886 között négy érsek kitarító megbízói szándéka kellett a megvalósulásához.

Külső méreteit tekintve Magyarország legnagyobb egyházi épülete, az altemplomtól a kupola gömbjéig 100 méter magas, ezzel Európa harmadik legnagyobb bazilikája, de világviszonylatban is tekintélyes méretű.

A bazilika jelenleg is tartó felújítása teljes megújulást hoz majd. A bejárat és környezetének felújítása és a kupola rekonstrukciója mellett a belső terek is megújításra kerülnek, megszépül az északi oldalhajó is, valamint Esztergom Megyei Jogú Városának is köszönhetően három új harang is érkezik majd a Bazilika harangtoronyába. A bélyegkép és az alkalmi boríték fő motívuma az esztergomi bazilika épülete.

VEÉR

XXVI. ÁLTAL-ÉR VÍZI - TÚRA

Tata-Dunaalmás – Mikoviny Sámuel emlékének megőrzésére immár huszonhatodik alkalommal rendezik meg az Által-ér vízitúrát Tata-Szomód (Ferencmajor)–Dunaalmás útvonalon. A bolondos

vízijárművek fesztiválja október 7-én lesz.

SIKERES VOLT A XVII. COOP RALLY

Közép-Dunántúl – A Polus Sütő Kft. csapata nyerte a 17. alkalommal megrendezett Coop Rally-t, melynek záró díjátadóját Zalakaroson tartották. A minőségi, magyar élelmiszer-előállítás és termékek népszerűsítő szakmai program keretében idén a

mezőny Magyarország nyugati felén látogatott meg hat meghatározó élelmiszeripari gyártó- és forgalmazó céget, valamint két COOP tagvállalatot.

ÁTADTÁK A MEGÚJULT TATAI CSILLAGDÁT

Tata – Átadták a megújult Tatai Csillagda épületét. Az ünnepségen a **Kovaliczky István**, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Komárom-Esztergom Megyei Egyesület (TIT KEM) igazgatója köszöntötte a közönséget és egy kis történelmi visszatekintéssel kezdte. Az egyesület 1841-es alapításától kezdve eljutott 1973-ig, amikor is átvették az akkor romos tatai csillagda épületét. A raktárból kialakították a csillagda névadójának, az amatőr csillagásznak tiszteletére az első Posztoczyk múzeumot, ahova a csillagász unokája, **Posztoczyk Mária** ajánlotta fel nagypapja hagyatékát.

Ha nincs a Covid, ez lett volna már a huszadik

XIX., a TÖKéletes Rácalmási Tökfesztivál

TÖKéletes, mert három napon át minden egyben volt, ami sokezer ember felhőtlen szórakozásához kell. **TÖKéletes**, mert tizenkilenc év után is képesek voltak a szervezést megújítani, a városvédők önkéntesek mellé csatlakoztak az önkormányzati intézmények dolgozói, és a fiatalítással jöttek a friss élményeket hozó új ötletek is. A karmesteri pálcá azonban továbbra is a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke, Steiner Lajos kezében van, ő az, aki az összhangot megteremti a profi szervezők és az önkéntesek között. Az eredmény pedig önmagáért beszél: TÖKéletes hangulat és látvány a több mint 600 egyedi tökkompozíciónak köszönhetően, és TÖKéletes teltház minden nap a sztárfellépőkben bővelkedő Rácalmási Tökfesztiválon.

AZ ÖNKORMÁNYZAT IS BESZÁLLT A SZERVEZÉSBE

– Egy híján huszadik éve annak, hogy egy közhasznú szervezet, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület viszi a vállán egy ma már 60 millió forintos költségvetésű nagyfesztivál teljes körű szervezését. Ilyen mértékű, egyszemélyi anyagi felelősség terheli a szervezet mindenkor elnökét. A kockázat rá nézve óriási, hiszen a kiadások zöme fix, míg a bevételek, ha beüt a krach, mondjuk szakad az eső, bizony meglehetősen bizonytalanná válnak.

– Fizetni akkor is kell, ha nincs miből, az esetleges hiányért a vezető magánvagyonával is felel. Érthető hát, hogy már egy ideje tárgyalunk az önkormányzattal arról, hogy a fesztivál pénzügyi részéért vállaljanak ők felelősséget. Örömmel jelenthetem be, hogy idén megszületett a megállapodás, sőt a szervezési feladatok nagy része is átkerült a városhoz, a beléptetésért, a színpadi programokért, a kiállításokért és az árusokért az önkormányzat művelődési intézményei felelnek.

– A városvédők persze továbbra is teljes erőbedobással dolgoznak a sikerért, ott vannak mindenütt. Büszke vagyok rá, hogy 150 önkéntes munkáját koordinálom. Rengeteg háttérfeladatot ellátunk: segítünk már a beléptetésnél, a tökdekorációk rendezésénél, a versenyek értékelésénél, a díjkiosztásnál, a színpadi programok lebonyolításánál, ahol épp szükség van a segítségünkre. Fontos kiemelni, hogy a fesztivál továbbra is a város kezében van, ezután is a helyiek szervezik, ellentétben sok más nagyszabású rendezvénnyel, ahol azt látjuk, hogy a teljes lebonyolítást külsős, profi rendezvényszervező cégekre bízzák. A Rácalmási Tökfesztivál a miénk, rácalmásiaké, és minden évben mi hozzuk tető alá.

SIKERES A FIATALÍTÁS A SZERVEZŐI OLDALON

– Nagy öröm számomra, hogy végre sikerült megoldanunk a fiatalítást. Az egyesület idősödő tagságának már egyre nagyobb kihívást jelentett ugyanis egy-egy fesztivál teljes körű lebonyolítása. Így, hogy a város bekapcsolódott, automatikusan megjelentek a színen a fiatalok, az intézményekben dolgozók. De a fiatalítás az önkéntesek oldaláról is megtörtént, köszönhetően annak, hogy újragondoltuk a helyiek ingyenes beléptetésének lehetőségeit. Az volt a cél – és ezt a város is támogatta –, hogy minél több rácalmási élvezhesse a programokat, hiszen elsősorban nekik, róluk szól a Rácalmási Tökfesztivál. Ezért számukra ingyenessé tettük a belépést, ám cserébe elvártuk, hogy ezért tegyenek valamit. Így voltak, akik tökkompozíciót készítettek, és voltak, akik inkább önkéntes munkát vállaltak. Mindenkinek tudtunk megfelelő feladatot adni. Az idősebbeket arra kértük, járőrözzenek a városban, és ellenőrizzék, felügyeljék a tökdekorációk épségét. A fiatalok a gasztroegységekben, a játszóházakban, a színpad körül vállaltak szerepet. Átütő sikerért értünk el mind a résztvevők létszámát, mind pedig a szervezők fiatalítását illetően. Végre köztünk vannak az utánunk jövő generációk, és láthatóan örömmel teszik a dolgukat, végzik az önként vállalt feladatukat, majd később, fesztiválozóként pedig élvezik a jobbnál jobb, minőségi szórakoztató programokat.

A NAGYKONCERTEKRE IS ÉRVÉNYES AZ EGÉSZNAPOS BELÉPŐ

– Változtattunk a belépőjegyeken is. Megszüntettük a külön koncertjegyet, és úgy döntöttünk, aki megveszi a napi belépőt a fesztiválra, az az esti nagykoncertre is bemehessen a belső koncerttér befogadóképés-

ségének erejéig, azaz 3600 főig. Ennél többet sajnos a hatóságok biztonsági okokból nem engedélyeznek. Így, aki tutira szeretne menni, az jobb, ha időben érkezik, és elfoglalja helyét a koncerttéren. Nem kis meglepetésünkre a teltház ellenére, tudva, hogy a belső koncertterbe már nem juthatnak be, továbbra is megvásárolták az emberek a fesztiválbelépőket, és megtöltötték a külső tereket is, ahonnan, ha látványában kevésbé is, de a hangzást tekintve ugyancsak élvezni lehetett a koncertet.

SCHRICK ISTVÁN, RÁCALMÁS VÁROS POLGÁRMESTERE

- Sikertől szorosabbra fogunk az együttműködést a helyi városvédekkel, a város a jövőben nagyobb szerepet és felelősséget vállal a Rácalmási Tökfesztivál lebonyolításában. Sok minden változtattunk, hogy elérjük a célunkat, sikerüljön megszólítanunk a rácalmásiakat, hogy az itt élők minél jobban magukénak érezzék a fesztiváljukat.

- Ezt a célt szolgálta például az is, hogy változtattunk a tökkompozíciók díjazásán is. A zsűri által a legjobb 30-nak ítélt alkotást jutalmaztuk oly módon, hogy egy kalapból húztuk ki a nyerményüket. Összesen egymillió forint értékű ajándék talált így gazdára, köztük hosszúhátvégékre szóló utalványok, a Hankook Tire Magyarország Kft. által felajánlott autógumik, és ehhez hasonló, nagyértékű meglepetések.

- Talán ennek is köszönhető, hogy hihetetlen módon, közel 50%-kal megnőtt a tökdekorációk száma, összesen több mint 600 tökkompozíció készült. Túlléptünk a kúria falain, már nem csak itt zajlik a Tökfesztivál. A családok által készített csodás tök-életképeket kihelyeztük végig a városba vezető főút mentén, egészen a Jankovich-kúriáig, illetve a település szívében lévő Millenniumi tó körül. Teljesen egyedülálló látványt hoztunk ezzel létre, amit ezrek csodálnak meg, immáron évről évre.

Cs.T.

GAZDAG PROGRAMKÍNÁLAT TETTE TÖKÉLETESSÉ A FESZTIVÁLT

- A hagyományoknak megfelelően a péntek a gyerekeké volt, gyerekcsoportok egész hadat fogadtuk a játszóházakban. Megváltottuk a kicsiknek szóló játékokat is, mert a hagyományos ugrálóvár és a többi hasonló már nem annyira vonzó a számukra. Stílust váltottunk, hallgattunk a fiatalokra, sőt rájuk is bízunk a tervezést, így többek között a népi játékok, a kissé furcsa, de mindenképpen új élményt nyújtó megoldások kerültek fókuszba.

- Minden napra jutott legalább egy, de olykor két-három sztárvendég is. Pénteken volt a Follow the flow, szombaton a Wellhello, vasárnap pedig a Bikini, valamint Korda György és Balázs Klári szórakoztatta a nagyérdeműt. Délelőttönként gyermekműsorok, kora délután és kora este látványos showelemekkel tarkított zenés bemutatók várták a fesztiválozókat. Rengeteg kísérőprogram, kézműves vásár, gasztroprogramok, TÖK-életesen TÖK-ös finomságok csábították az ide érkezőket. Élmény az egész családnak - ahogyan azt a plakátjainkon is hirdettük.

- Legfőbb támogatónk, a Hankook Tire Magyarország Kft. idén is kitett magáért. Egyik különleges színfoltja fesztiválunknak a dolgozóik által prezentált ingyenes koreai életkóstoló, ami most is sokakat vonzott.

- Sikerral zártuk a háromnapos program-sorozatot, az új szervezői felállás jól vizsgázott, így bátran vágunk neki holnapról a jubileumi, XX. Rácalmási Tökfesztivál szervezésének.

CSEH TERÉZ

Illés Szabolcs polgármester - Bailey gyakran elkíséri a gazdát a hivatalba

A nehézségek ellenére újabb beruházások indulhatnak

Egyre vonzóbb a városkép Csákváron

A jelenlegi gazdasági környezet nem igazán kedvez a beruházásoknak, ahogy az önkormányzatok költségvetésének sem. Csákvár mégis azon kevesek, és szerencsések közé tartozik, ahol határidőre sikerült befejezni a vállalt TOP-os pályázati projektet, sőt hamarosan újabb beruházások indulhatnak. Erről, illetve az elmúlt esztendőben Csákváron történetekről kérdeztük Illés Szabolcs polgármestert.

– Milyen fejlesztések zajlottak, zajlanak a városban, hogy állnak a pályázati projektjeik terén?

– A TOP Plusz Élhető települések pályázat keretében kaptunk 181 millió forintnyi támogatást. A tavaly novemberben megkezdett fejlesztést idén júniusban, határidőre át is tudtuk adni. Büszkéek lehetünk erre, mert ahogyan ez az átadóünnepségen is elhangzott, településünk azon kevesek közé tartozik, akiknek sikerült befejezniük a topos beruházásaikat. Sajnos nem mindenki dicsekedhet ezzel. Az elmúlt időszak – sem a ciklusból eltelt négy év, sem az elmúlt egy esztendő – nem volt egyszerű. A gazdasági visszaesés az önkormányzatokat, így azok beruházásait is érintette. Dupla örömmel adtuk hát át mind a három helyszínt a város lakóinak: a Szabadság téri parkot és a parkolót a játszótérrel, a Floriana téren a kerékpáros pumpapályát és a futókört, valamint a Május 1. téren egy felújított játszótérrel. Ez volt erre az évre az elsődleges célkitűzésünk, amit sikerült megvalósítanunk.

– Van azonban a tarsolyunkban még egy nyertes TOP Pluszos pályázatunk, egy energetikai korszerűsítés, ami a polgármesteri hivatal és az önkormányzati tulajdonban lévő szociális bérházakat érinti. A városházán kívül öt otthon teljes energetikai korszerűsítése történik majd meg: gépészet, tetőhéjazat, tető- és homlokzati szigetelés, nyílászárócseré. Ez egy 179 millió forintos beruházás lesz. Ennek a közbeszerzési eljárását hamarosan indítani fogjuk. Az időjárás függvényében jövő tavaszra, vagy korábban elejére szeretnénk ezt megvalósítani.

– Egy teljesen új siker, a napokban érkezett az örömhír, hogy a bölcsődeépítésre beadott pályázatunkra 840 millió forintot nyertünk, egy 100%-ban vissza nem térítendő támogatás formájában. Egy négy csoportszobás bölcsődének az építésére nyílik így lehetőségünk. A Lechner Tudásközpont tervei alapján kellett a pályázatot beadni, ezt kell majd a helyi adottságokhoz igazítani. Bízom benne, hogy tavaszra a közbeszerzési eljárás is túl lehetünk, és az ősz elején el is indulhat a beruházás.

– Vannak még beadott pályázataink útfelújításra, csapadékvíz-elvezetésre, ezek elbírálása még nem történt meg, bizakodóak vagyunk, hogy legalább azon túl lehetünk a választásokig.

– Az utak tekintetében történtek előrelépések?

– A városba bevezető főútjaink nagy része már megújult. Elkészült a 8126-os főút, ami a 81-es utat köti össze a 811-essel, ugyancsak átadhattuk a felújított Csákvár - Gánt összekötő utat is. Elindult a Velence - Nadap - Lovasberény út felújítása is, aminek a következő szakasza a Lovasberény - Csákvár lesz, és ezzel a bevezető főútjaink felújítása teljesessé válik.

– A városba bevezető főútjaink nagy része már megújult. Elkészült a 8126-os főút, ami a 81-es utat köti össze a 811-essel, ugyancsak átadhattuk a felújított Csákvár - Gánt összekötő utat is. Elindult a Velence - Nadap - Lovasberény út felújítása is, aminek a következő szakasza a Lovasberény - Csákvár lesz, és ezzel a bevezető főútjaink felújítása teljesessé válik.

– A belterületi útjainkat is próbáltuk az elmúlt évben felújítani. A Kálvária utca már

teljes hosszában megszüpülhetett, útfelújítás és csapadékvíz-elvezetés is történt. Emellett volt egy nagy csapadékvíz-elvezetési projektünk is, amit szintén sikerült befejeznünk. Egy kisebb útfelújítást hajtottunk végre a Floriana tér - Kertész utca - Táncsics utca szakaszon, illetve a park előtti járdaszakasz is megújulhatott.

– Feladat még mindig maradt ezen a téren, van még két olyan belterületi utunk, ami nem szilárd burkolatú, ezeket szeretnénk leaszfaltoztatni, és a csapadékvíz-elvezetést megoldani. Kétszer másfél, összesen három kilométernyi útszakaszról van szó.

– A közműveink nagy örömeinkre már teljesen rendben vannak, belterületeinken tavaly elérte a csatornázottság a 100%-ot.

– A munkahelyeket, munkaerőt illetően mi jellemzi ma a várost? Az előbbi, vagy az utóbbit nehezebb találni?

– Helyben korlátozott a munkahelyek száma, de például a hivatalunkban éppen most keresünk pénzügyi irodavezetőt. Csákváron mindig is alacsony volt a munkanélküliségi ráta, manapság pedig már inkább a munkaerőhiányra panaszkodnak a helyi vállalkozók. Mindez alapvetően a földrajzi elhelyezkedésünkből adódik, közel vagyunk több nagyvároshoz is, Székesfehérvár, Mór, Oroszlány, Tatabánya számos nemzetközi nagyvállalatnak ad otthont, és ezek elszívják a munkaerőt. A csákváriak munkahelye, megélhetése tehát biztosított,

ami mindenképpen pozitív. A városi bevételek tekintetében mindez már kevésbé öröndetes, hiszen így jelentős iparűzési adókra sem számíthatunk. Amire viszont építhetünk, az a turizmus, mert ehhez minden adottságunk megvan. Csákvár gyönyörű helyen, csodálatos hegyek ölelésében fekszik.

– *Milyen eseményekkel csalogatják ide a turistákat?*

– Nyáron az augusztus 20-i, szokásos nagyrendezvényünkön, a Floriana Napon túl egy másik öröndetes, nagyszabású, egésznapos eseményre is sort keríthettünk. Csákvár várossá avatásának 10. évfordulóját ünnepelhettük.

– Ugyancsak az ünnepeinket gyarapította idén, hogy Pyrbaummal éppen 35 évvel ezelőtt kötöttünk testvérvárosi szerződést. Ebből az alkalmából fogadtuk a bajor kisvárosból érkező delegáció, hogy közösen ünnepelhessük meg a jeles évfordulót.

– Turistacsalogató és a helyieknek is nagyon tetsző kulturális programunk a Fotó Kozma kiállítás. Magyarország jelenleg legnagyobb szabadtéri természetfotó kiállítása éppen nálunk vendégeskedik. 29 fotós, 17 helyszínen, több mint 300 fotóval van jelen. A rendezvény fővédnöke Áder János. A városban több helyszínen – a most épült új parkunkban a Szabadság téren, a másik oldalon a múzeumkerítésen, a Szent Vince Katolikus Otthon előtt, a templom kerítésén, az Esterházy kastély parkjában – kiállított képek október 31-ig tekinthetők meg. Mindig látni ezeken a helyeken nézelődő turistákat, párokat, diákcsoportokat. Úgy gondoljuk, nagyon sikeres ez a kiállítás, ezért már most készülünk a jövő évre. Most a környezetvédelem, természetvédelem, fenntarthatóság volt a téma, a következő kiállítás tematikájáról most folynak az egyeztetések.

– Csákvár rád vár címmel készült egy városi imázsfilmünk is, ami nagyon népszerű, túl van már a 23 ezredik megtekintésén is, és több mint 400-an meg is osztották azt. Ezzel is igyekszünk felhívni városunkra a turisták figyelmét.

– Október 8-án lesz a következő turisztikai eseményünk, a már ilyenkor szokásos Vértes Maraton. A kerékpáros napra reményeink szerint idén is sok bringás érkezik. Ez is a helyi turizmust hivatott erősíteni, amellet, hogy a helyieknek is egy kiváló program.

– A színházi évad is hamarosan indul, az előadások is sokakat vonzanak városunkba. A tavalyihoz hasonlóan, most is a könnyed, zenés darabokat, vígjátékokat tűzzük műsorra, tíz-tizenegy előadás szórakoztatja majd jövő nyárig a nagyérdeműt.

CSEH TERÉZ

Hernan Maria Patino Mayer, Argentína magyarországi nagykövete

Francia és argentín finomságok seregszemléje

II. Wine&Gourmet fesztivál a Veszprémvölgyben

Négy napig tartott a második Balaton Wine&Gourmet gasztronómiai fesztivál a Veszprémvölgyben, a Kolostorok és kertek rendezvényterén, ami rekordgyorsasággal lett Veszprém egyik nemzetközileg is jegyzett fesztiválja. Idén Argentína magyarországi nagykövete is ellátogatott ide, nem pusztán kedvtelésből.

Az induláskor az egyik nem titkolt cél az volt, hogy a fesztivál segítségével felhelyezzék a Bakony és Balaton régiók együttesét az európai gasztronómiai térképre is, miután Magyarországon már többek közt a helyi borkultúrának is köszönhetően ezt már sikerült elérni.

Persze ehhez kevés lenne az, hogy lekerítene egy részt Veszprém közkedvelt parkjából, ahová meghívják a környék éttermeit és az ország több pontjáról a borászokat – 50-nél is többet, ahogy az idén is történt – és a közönség elé tárják az ő gasztronómiai fel fogásukat. Ez csak úgy lehet, ha közben idehívják távoli vidékek ízeit, az itteni gasztronómiát pedig megismertetik ugyanezekkel az országokkal.

Miután tavaly Japán és Spanyolország volt ez a két kiemelt vendég, idén ismét egy európai és egy távoli kontinens országa, Franciaország és Argentína került a középpontba. Hogy pontosan milyen formában, arra a megnyitón derült fény, ahol **Mészáros Zoltán**, a fesztivál megálmodója köszöntötte elsőként a jelenlévőket.

A Balaton Wine&Gourmet létrejöttének is köszönhető, hogy a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Főváros a kultúrát a lehető legtagabb értelemben vette, így pedig a gasztronómia sem maradhatott ki a sorból, ami köré különböző kulturális programokat szerveznek.

Erről **Markovits Alíz**, a VEB2023 Zrt. vezérigazgatója beszélt, aki úgy hivatkozott még a gasztronómiára, mint egy kultúrákon átívelő nyelvre, amit mindenhol értenek a világon, ezért is fontos, hogy Veszprém így is megszólaljon.

Porga Gyula, Veszprém polgármestere a települések közti összhangra hívta fel a figyelmet. Mint mondta, Veszprémnek ugyan nincs szőlője, de van saját borkultúrája, amit a környező települések adnak, elsősorban a Balaton-felvidéki bortermelő falvak. Ugyanakkor ott nincs színház például, ezért a kulturális élményért az ott élőknek Veszprémbe kell jönni. Így egészíti ki egymást a kettő térség és válik eggyé a kultúrában.

A polgármester elmondta még, hogy az idei Balaton Wine&Gourmet fesztiválra több delegáció is érkezett, akiket vendégül látnak. Többek közt Horvátországból, Dubrovnikból és Észtországból, Tartuból is jöttek vendégek.

Az eseményen jelen volt **Rókusfalvy Pál** bormarketingért felelős kormánybiztos is, aki kapcsolódva a polgármester gondolataihoz, miszerint Veszprémnek úgy van borkultúrája, hogy nem is termelnek szőlőt, ezt kiegészítve elmondta, hogy a bor az egyetlen alkoholos ital, ami szakrális kulturális erővel bír, és szerves része a magyar identitásnak, ami érdemes arra, hogy bemutassuk a nagyvilágnak is.

A négy nap során több argentin specialitást meg lehetett kóstolni, és kipróbálni az ottani borokat, a színpadon pedig kulturális műsorokkal is készültek. Az esemény díszvendége **Hernan Maria Patino Mayer**, Argentína magyarországi nagykövete volt.

A nagykövet örömmel érkezett Veszprémbe, mint mondta, és nagy megtiszteltetésnek vette, hogy országa ezen a fesztiválon bemutatkozhat, továbbá előrevetítette, hogy Argentína és Magyarország között akár az agrárszektorban, a különböző technológiai fejlesztésekben is lehetne együttműködni.

Ezt a legjobb alkalmammal mondta, ugyanis **Nagy István** agrárminiszter is jelen volt az eseményen, ő beszédében azt hangsúlyozta, hogy a magyar gasztronómia ezekben az időkben alakul át, ehhez pedig arra is szükség van, hogy beszélgessenek egymással az emberek, megosszák tapasztalataikat, a világon látott élményeket egymással, amire a mostani fesztivál tökéletes.

A Balaton Wine&Gourmet-n különböző előadásokat, kóstolókat is szerveztek, a Jezsuita-templomban tematikus ebédeken és vacsorákon lehetett részt venni Michelin-csillagos argentin és francia séfek tálalásával, a színpadon pedig **Gianni Annoni** vezetésével folyamatosan váltották egymást a programok.

Háromszoros Városmarketing Gyémánt díjat nyert Tata

Újabb elismerések az Élővizek Városának

Ismét egy szakmai elismeréssel gazdagodott Tata, miután három kategóriában is elnyerte a Városmarketing Gyémánt díjat. A díjakat szeptember 14-én Budapesten adták át, ahol a Tatán zajló kommunikációs, kulturális-értékmegőrző és turisztikai-marketing tevékenységet egyaránt értékelték.

A Miskolci Egyetem Marketing és Turizmus Intézete szakmai támogatásával létrehozott Városmarketing Gyémánt Díj célja, hogy felhívja a figyelmet a városok fejlesztésében egyre fontosabbá és egyre intenzívebbé váló marketingtevékenységre, a sikeres marketing-megoldások elismerésével és azok széleskörű népszerűsítésével hozzájáruljon az igényes, szakmailag helyes gyakorlat elterjedéséhez, valamint, hogy segítse a tapasztalatcserét, együttműködést.

A Városmarketing Gyémánt Díj öt elismerési formát ötvöz, a „Városmarketing gyémánt” elismerő védjegyet, a „Marketing fővárosa” fődíjat, a „Marketing-aktív megye” elismerő címet, a „Városmarketing nagykövete” elismerést és a Kisvárosi első díjat. A 2023-as pályázati időszakban rendezvény-esemény, marketingkommunikációs megoldások és tartalom, marketingstratégia, márka- és identitásépítési, arculati program, valamint városfejlesztési, pályázati projektek marketingje kategóriákban lehetett pályázatot benyújtani.

Az idei díjátadó ünnepségre szeptember 14-én a Marketing Summit Hungary rendezvényén került sor Budapesten, ahol Rigó Balázs alpolgármester vezetésével három elismerést vett át

a tatai küldöttség. Ebben az esztendőben Városmarketing Gyémánt elismerő védjegyet nyert el:

– Tata Város Önkormányzata, Tata Város Hivatalos Facebook oldala nevezésével a Marketingkommunikációs megoldások és tartalom kategóriában,

– Tata Város Önkormányzata, a Fellner Jakab-emlékévé 2022 nevezésével Rendezvény kategóriában, valamint

– a Tata és Környéke Turisztikai Egyesület, A tatai Malomtörténeti és Élmenypark bevezető marketingje nevezésével Városfejlesztési projektek marketing programjai, kampányai kategóriában.

Tata, a díj alapítása óta az idei sikert megelőzően eddig már nyolc Városmarketing Gyémánt védjegyet nyert el a korábbi években, az önkormányzat kiadványaival, a Tata Kártyával, a Tatái Sokadalommal, a Víz, Zene, Virág Fesztivállal, a Google AdGrants pályázattal és kampánnyal, Az Év Fája 2014 népszerűsítésével, ökoturisztikai projektekkal és a Vadlúd Sokadalommal, emellett 2015-ben a „Marketing fővárosa 2015” kitüntető címet is odaítélték a városnak.

VEÉR KÁROLY

ÉVADNYITÓ A VÖRÖSMARTY SZÍNHÁZBAN
Székesfehérvár – Évadnyitó társulati ülésel indította a 2023/24-es évadot a Vörösmarty Színház

szombaton. Az eseményen a színház igazgatója, dr. Szikora János azzal köszöntötte a kollégáit, hogy ez lesz a Vörösmarty Színház legvidámabb évada.

MEGÚJULT A MŰVELŐDÉSI HÁZ

Vértessomló – A Széchenyi 2020 program keretében 63,5 M Ft európai uniós, vissza nem térítendő támogatás segítségével Vértessomlón energetikailag korszerűsítették a Művelődési ház épületét. Erre azért volt szükség, mert fűtési rendszere elavult,

energiapazarló módon működött, az épületrészek fűtése önállóan nem volt szabályozható, ez magas fenntartási költségeket rótt az önkormányzatra.

KORSZERŰSÍTETTÉK A HIVATALT

Bársonyos – A Széchenyi 2020 program keretében 52,6 M Ft európai uniós, vissza nem térítendő támogatás segítségével Bársonyoson energetikailag korszerűsítették a Polgármesteri Hivatal épületét.

Szerényen ünnepelték jubileumukat a berhidaiak

XXX. Berhidai Napok

Immáron 30. alkalommal ünnepelt együtt a város apraja-nagyja a Berhidai Napokon. Kiállítások, helyi csoportok fellépései, kitüntetésátadó, számos szórakoztató, zenei és sportesemény tarkította az új rendezvényhelyen lezajlott programot. A jubileumi városünnep részleteiről Pergő Margit polgármesterrel beszélgettünk.

– Új helyen várta idén az érdeklődőket a Berhidai Napok. Miért változtattak a helyszínén?

– Alapvetően azért, mert ahol eddig tartottuk a város ünnepét, ma már egy gyönyörű park áll, ami viszont már nem alkalmas az ilyen nagy tömegeket vonzó rendezvények megtartására. Átmenetileg a Hunyadi teret választottuk helyette, de hamarosan innen is mennünk kell, mert még szeptemberben megkezdik egy új pumpapálya építését. A végleges hely, úgy néz ki, a focipálya lesz. Ezzel össze is állnak a szabadterei sportcentrumunk elemei: az egyik helyen fitnesspark és teqball asztalok várják a sportolni vágyókat, a másikon pumpapálya hívogatja a fiatalokat, a focipálya pedig univerzális helyszínt kínál majd a szabadidő eltöltésére.

– Mit lehet tudni az új parkról, a régi rendezvényteréről a városközpontban?

– Már régóta készültünk erre, az önkormányzat több területet is felvásárolt, hogy az elképzeléseinket meg tudjuk majd itt valósítani. Ez a park szemben van az Euró-

pában is egyedülálló középkori kistemplomunkkal, melyet szerettünk volna fókuszba helyezni. Ennek érdekében szakértő tájépítész segítségét kértük, hogy a teret, a parkot úgy alakítsuk ki, hogy a templom mindenhol látható legyen.

– Persze a park a kapcsolódást, a közösségi élményeket hivatott alapvetően kiszolgálni. A padok, a kihelyezett gyerekjátékok óvodába jövet-menet hívogatóak, reményeink szerint arra csábítja majd a családokat, hogy megálljanak és kicsit időzzenek itt, beszélgessenek egymással, míg a gyerekek játszanak.

– A park korszerű technikai elemekkel, napelemes lámpákkal, mozgásérzékelővel van ellátva, ha tehát valaki este jár erre, amerre halad, a világítás erőssége intenzívebbé válik, segítve ezzel a biztonságos közlekedést. Egyébként a lámpák csak irányfényt adnak, takarékoskodnak az energiával. A tér biztonságára is figyeltünk, ezért megfelelő számú térfelügyelő kamerákról is gondoskodtunk.

– Már most is nagyon szép itt minden, de úgy gondolom két-három év kell még ah-

hoz, hogy a park teljes pompájában ragyogjon. Ez egy óriási előrelépés, Berhida központja szebbé vált, városi rangjához méltó léttel gyarapodott.

– Milyen programokkal készültek a jubileumi városnapokra?

– Mivel idén Európa Kulturális Fővárosa Veszprém, ehhez kapcsolódóan rengeteg nívós rendezvény van, mi úgy gondoltuk, jubileum ide vagy oda, nem kívánunk konkurálni, és idén inkább a helyi, illetve a környéken élő művészek bemutatkozására fókuszáltunk. Közel harminc amatőr csoportunk van, mindannyian lehetőséget kaptak a fellépésre. Ez tükröződött vissza a programjainkban is.

– Mindamellet a rendezvényre szánható pénzügyi keretünk ugyan nem volt kisebb a korábbinál, de az energiaárak hatására a költségeink jelentősen növekedtek, így igyekeztünk a helyzethez igazodni, és szerényebb keretek között ünnepelni.

CSEH TERÉZ

Idén is kitettek magukért a kertbarátok

A Berhidai Napok elképzelhetetlen lenne a kertbarátok csodálatos kiállítása nélkül. Az immáron 51 éves civilszervezet tagjai minden évben újabb és újabb ötletekkel várják az érdeklődőket, egyfajta terményvarázslattal rukkolnak elő, másképp el sem lehetne képzelni, hogyan is állhatnak össze ezek a pompás kompozíciók. Kellerné Szász Anikót, a Berhidai Kertbarát Kör vezetőjét kérdeztük.

– Ennyi év sikeres kiállítását felül lehet még múlni? Lehet még újat nyújtani?

– Bizonyos értelemben biztosan, de sajnos a Covid óta egyre nehezebb aktivizálni a tagjainkat, beszívja a fotel az embereket, ráadásul korosodnak is a kertbarátok, ami miatt sajnos az egészségügyi állapotuk is egyre jobban romlik. A mag azért még kitart, és ha néha-néha összeszorított foggal is, de viszik a hátukon az egészséget, évről évre építik a kiállítást, mosolyogva fogadják a vendégeket. Hogy még meddig bírják, azt nehéz lenne megmondani, de amikor összeáll minden, az biztos, hogy az egy újra töltést, új lendületet ad mindannyiunknak. Így volt ez az idén is.

– Nem csak a Berhidai Napok, de a Berhidai Kertbarát Kör kiállítása is elköltözött. Sikerült belakni az új helyet?

– A Református Községi Ház adott otthont a kiállításunknak, ahol jóval kisebb helyünk volt, de ennek most kifejezetten örülünk, mert szeptemberben nem mindig lehet már szép, mutatós zöldségeket produkálni, ahogy idén sem. A poloskákkal élet-halál harcot vívtunk, nincs természetes védekezési mód ellenük, és nem válogatnak, mindent letarolnak. Erre nagyon várunk már valamilyen jó biológiai megoldást. Minden más – akár a nagy meleg, akár a vízhiány – valahogy megoldható, de ez ellen egyelőre tehetetlenek vagyunk.

– Az új helyünkkel egyetlen gondunk volt csupán, hogy így egy nappal rövidebb ideig tarthattunk nyitva. Vasárnap már át kellett adjuk a teret a Berhidai Napok aktuális programjainak. Hónapokig készültünk erre az attrakcióra, és persze nem örülünk annak, hogy csak másfél napig lehetett megtekinteni azt a sok csodát, amit összeállítanunk.

– Mi a helyzet a lekvárfőzőversennyel?

– Az természetesen idén sem maradt el, de ezen a téren is változtattunk, a kuriózumot most nem az ilyen-olyan ízek, hanem inkább az ilyen-olyan alapanyagok adják. Vagyis mindenki abból főzött idén lekvárt, ami épp adatott. Például cukkiniből. Vagy épp körtéből, aminél azt hittük, már nincs tovább, nincs több verzió, amit ki ne próbáltunk volna, de mégis lett. Én például a körtét mangóval, maracujával, gumibogyóval párosítottam. Ugyancsak különlegesség lett a „házisárkány” is, aminek a karakterét a sárkánygyümölcsíz adta meg. Ezek a lekvárok elsősorban a fiatalokat próbálták megszólítani. A versenyre nevezők zöme természetesen a klasszikusokkal készült. A barackpártiak legtöbbje idén sajnos vásárolt gyümölcsből készítette el a finomságait, de nehézségek ide vagy oda, most is sokféle ízt kóstolhattak a látogatóink.

CSEH TERÉZ

képalá

képalá

képalá

Emléktáblát avattak Nádorfi Gabriella tiszteletére

Munkássága fizikai értelemben is Gorsiumban maradt

A Gorsium Régészeti Park Látogatóközpontjában ezentúl Nádorfi Gabriella emléktáblája fogadja az érkezőket. Székesfehérvár Önkormányzata és a Szent István Király Múzeum tiszteleg ezzel az immár öt esztendeje elhunyt, nagytudású szakember előtt, aki személyiségével, tudásával, a Tácon megvalósult, általa vezetett fejlesztéssel és a Seuso-kincseket bemutató kiállítás megvalósításával is beírta magát mindannyiunk emlékezetébe.

Lassan öt esztendeje, hogy elhunyt **Nádorfi Gabriella**, akinek tiszteletére – nem sokkal 71. születésnapja előtt – emléktáblát avattak a Gorsium Régészeti Park Látogatóközpontjában. Az ide érkezők a kihelyezett összegzésből megismerhetik pályafutását, de kiolvasható az összeállításból mérhetetlen elhivatottsága és szakmai öröksége is.

Nádorfi Gabriella 1974-ben kezdett régész-ként dolgozni a Szent István Király Múzeum jogelőd intézményénél. Klasszika archeológusként, az ókori Pannónia kutatójaként kiemelkedőek a Tác-Gorsiumban, Szabadbattyánban és Csákváron végzett ásatásai. Nevéhez kötődik "A Seuso-kincs Székesfehérváron" című kiállítás és kísérőprogramjainak létrejötte, illetve tudományos-szakmai anyagainak kidolgozása.

Vezetésével valósult meg a Gorsium Régészeti Park felújítása és az ott bemutatott Pompei kiállítás, pályája során sokat tett a székesfehérvári Nemzeti Emlékhely ügyéért is. Fejér Vármegye Önkormányzata Marosi Arnold Díjjal, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata pedig Erdy János Emlékéremmel ismerte el szakmai munkásságát.

Dr. Cser-Palkovics András polgármester emlékező beszédében felidézte Nádorfi Gabriella személyiségét, hogy találkozásai során soha nem magáról, hanem mindig a szakmai munkáról és Gorsium újabb fejlesztési terveiről beszélt. Élmeny volt hallgatni őt fantasztikus tudása, lelkesedése miatt, amellyel ismereteit át tudta adni, és hagyott számunkra útravalót is – emelte ki Székesfehérvár polgármestere.

– *Munkássága szerencsére itt maradt fizikai értelemben, szellemiségében, és itt maradt a céljai megvalósítására való törekvésben is. Még élete utolsó időszakában is mindig elmondta, hogy mire figyeljünk. Itt hagyta nekünk a szellemi végakaratát, amibe sok minden beletartozik. Mindenképpen kiemelendő Gorsium tisztelete, szeretete és fejlesztése. A Szent István Király Múzeum is mindennapjainak, gondolatainak és szívének jelentős része volt, természetesen a családja mellett.*

Kiemelte a Seuso-kiállítást is, jelezve, hogy az igazi megemlékezés majd az lesz, amikor a Seuso-gyűjtemény valamilyen formában a Szent István Király Múzeum kötelékébe fog tartozni, és Székesfehérváron, Gorsiumban vagy Szabadbattyánban kerülhet elhelyezésre.

Pokrovenszki Krisztián főigazgató személyes hangvételű megemlékezésében felelevenítette azt az időszakot, amikor a Múzeumhoz került és Nádorfi Gabriella mentorálta, segítette őt, majd az általa vezetett ásatásokról is szólt.

– *Ma reggel Szabadbattyánban indult a napom, abban a kikötőben és amellett a palota- vagy épületkomplexum mellett, ahol Gabi közel másfél évtizedig folytatott ásatásokat. Nagyon örülne annak, hogy kikerült az emléktábla, immár ki lehet ott kötni – mondta el a főigazgató, kiemelve, hogy az emléktábla Gorsiumban egy újabb, de nem az utolsó lépés a megemlékezések és a ránk maradt feladatok sorában.*

A család képviselőjében **Vargáné Gálicz Yvette**, Nádorfi Gabriella lánya mondott köszönetet mindenkinek, hangsúlyozva, hogy

édessanyja számára mindig is kiemelten fontos volt a hivatása, a Múzeum és az általa folytatott ásatások, azon belül pedig Gorsium.

– *Célja volt, hogy Gorsiumot egy népszerű, elismert régészeti parkká tegye, melybe önzönlének a látogatók. Nagyon fontos volt számára, hogy átadja a tudását a fiatalabbaknak, kollégáinak, illetve az érdeklődőknek. Hozzá mindig mindenki fordulhatott kérdéseivel, és hosszasan tudott élményszerűen mesélni.*

Kiemelte azokat a tervek is, amelyekre édesanyjának már nem maradt ideje, de azóta ezek közül több már megvalósult. Megerősítette: Nádorfi Gabriella mindig zavarban volt, ha dicsérték, ha ő került a középpontba, de biztos abban, hogy édesanyját jóleső érzéssel töltötte el, hogy rá emlékezve gyűltek össze Gorsiumban.

"Az ásatásokon fellelt ókori tárgyak alapján térségünknek a római korban betöltött szerepéről, az egykori központok összekapcsolódásáról és későbbi korokig való továbbéléséről felállított elméleteinek kidolgozását sajnos már nem tudta végigvinni. Ennek a szakmai hagyatékának a feldolgozása az őt követő régészgenerációra vár." – áll az emléktáblán, ami összegzi a Nádorfi Gabriella által – sajnálatos halála miatt – hátrahagyott szakmai örökséget, és kijelöli az őt követők számára továbbviendő feladatokat. A megemlékezők egy-egy szál fehér rózsát helyeztek el a táblánál.

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Tata nagyon szép hely, gyerekkoromból ismertem is, de elsősorban a saját kertészet miatt jöttem ide. Nagyon fontos, hogy megtermeljük magunknak a zöldséget, gyümölcsöt, és mindig friss alapanyagból főzünk.”

PESTI ISTVÁN

A hős vicekapitányra, Wathay Ferencre emlékeztek

A hagyományokhoz hűen, katonai tiszteletadás mellett emlékeztek meg Székesfehérvár 1601-es, török uralom alóli ideiglenes felszabadításáról a Prohászka ligetben. Az ünnepségen **dr. Vizi László** Tamás PhD történész mondott beszédet, majd az emlékezők koszorúzással tisztelegtek a várvédő kapitány, Wathay Ferenc emlékműve előtt.

Székesfehérvár

Szeptember több rangos eseményt adott Székesfehérvárnak, de a művészeti élet legkülönlegesebb története a 72 rajzot, tanulmányt, festményt felvonultató Munkácsy-kiállítás megnyitása volt a közel-múltban felújított „Rendház” múzeumi épületben.

Cikkünk a 46. oldalon

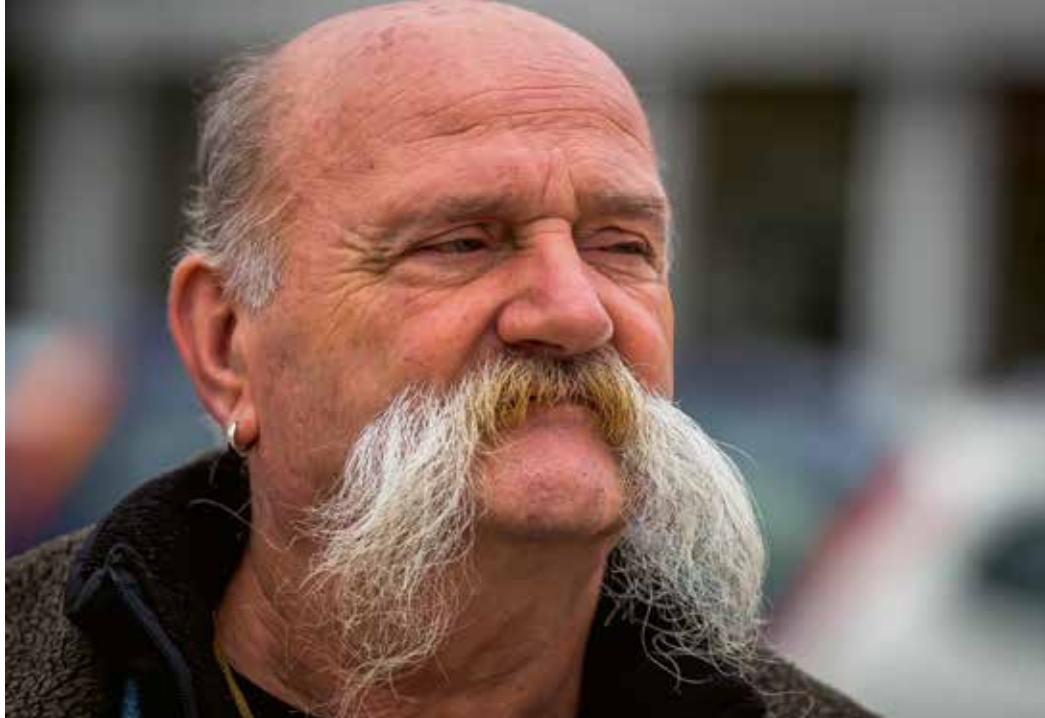

Tatabánya

Sóki Imre 1940-ben született Szolnokon. Élete első évtizedeiben még álmában sem gondolt volna arra, hogy pályája során később minden szállal a tatabányai bányákhoz kötődik. A szolnoki fiú vasutas dinasztiában gyerekeskedett. Édesapja a Szolnoki Járműjavító főnöke, majd műszaki igazgatója volt, és ebben a gyárban dolgozott nagyapja és édesanyja is.

Cikkünk az 48. oldalon

A világon a legjobb gyógyszer a zene

Gidófalvy Attila 71 éves lett

Szinte hihetetlen, hogy ifjúkorunk bálványai, a nagy rock-zenészek ma már a hetedik x-et tapossák. Gidófalvy Attila, a kiváló zeneszerző és előadóművész, rádiós és fociedző, Fradi rajongó, a színpad örök bohóca is idetartozik, augusztusban ünnepelhette 71. születésnapját. Kelenföldön, egy hangulatos kiskocsmában beszélgettünk át egy egész délutánt. Csillogó szemmel idézte fel őt és fél évtizedes pályafutását.

– Erdélyiek az őseim, Sepsiszentgyörgy mellett van Gidófalva, apukám felmenői odavalók. Nagyszüleim később Marosvásárhelyre költöztek, édesapám onnét jött át Magyarországra, anyukám családja pedig felvidéki. Kolozsváron szobra van az első erdélyi magyar komikusnak, **Gidófalvy Pálnak**. Mivel minden Gidófalvy rokon valahol, lehet, hogy a habitusomat onnan örökölttem. Én már pesti nagypolgári családból származónak mondhatom magam, katona ősskel, 30-40 teherautóval rendelkező vállalkozó apukával, akitől mindent elvettek a kommunisták az államosításkor, és 1951-ben annak rendje-módja szerint ki is telepítették a fővárosból.

– Édesanyám nyolchónapos terhes volt, amikor beállítottak, hogy 24 óránk van elhagyni a fővárost. Nagybátyám, **Gidófalvy Lajos** – akinek szobrot is állítottak a második világháborús embermentő cselekedeteiért – ismerősének volt egy villája Alsógödön, és valakit be kellett oda jelenteni, hogy ne valami idegen családot telepítsen oda a tanács. Apukám volt a szerencsés, így hát odaköltözött a család, és én már oda születtem 1952-ben.

– Nagyon boldog, gyönyörű gyermekkorom volt. Odahaza a világvevő rádiókon csak a Szabad Európa, és a Rádió Luxemburg szólt.

Ömlött a muzsika egész nap, így már kicsi gyerekkorom óta belém ivódott az életérzés, a hatvanas évek elejének progresszív zenéjében nőttem fel (Jimi Hendrix, Led Zeppelin, Deep Purple).

– Ötéves korom óta zenélek, akkor kaptam egy tangóharmonikát – díjakat is nyertem harmonikaversenyeken –, majd később egy zongorát, és a komolyzenébe is beleszerettem.

– 1966-ban felvételiztem a zeneművészetibe, sikerült bekerülni tangóharmonika-zongora szakra. 1971-ben érettségiztem, és a könnyűzenei pályát választottam, a szüleim akarata ellenére. A dzsessz konzira jelentkeztem zongora szakra. Egy valakit vettek fel abban az évben, persze, hogy nem én kerültem be, hanem **ifj. Rátonyi Róbert**.

– Volt viszont hely a pozan szakon. Három napom volt, hogy megismerkedjek a hangszerrel, előtte soha nem volt a kezemben, és mit ad Isten, felvettek. Egy év múlva már fújtam a Deák Bandben! Olyannyira, hogy harmadmagammal játszhattam a Mézga-család rajzfilmsorozat főcímmelében a pozan szólamot!

– 1971-ben jött a Continental együttes, ahol progresszív zenét játszottunk (Chicago, Santana), majd az első saját bandám,

a Gidó74. Ezután hívtak a Teátrum zenekarba, majd **Nagy Feró** invitálására az Ős-Beatriceben kötöttem ki 1978-ban. A Ferónak sokat köszönhetek, általa, és a Beatrice által ismert meg az ország.

– Ekkor már otthagytam a mamahotelt, beköltöztem Pestre, de az üldözött, bebetiltott Beatrice ritka koncertjeiből nem lehetett megélni. 1979-ben nehéz szívvel, de váltottam, **Szigeti Feri** hívott a Karthagóba. Kisebbségi megszákításokkal azóta is megy a szekér, hála Isten sokat koncertezünk.

– 1985-ben leállt a Karthagó, így 1986-ban megcsináltuk a Fáraó zenekart. Ez sajnos nem volt hosszú életű – bár hébe-hóba még manapság is nyomunk egy-egy bulit –, így elmentem Törökországba vendéglátózni. Ez sem tartott sokáig, elkaptam egy csúnya vérhas betegséget, és haza kellett jönnöm, három hónapig feküdtem a László Kórházban, mire kikúráltak.

– 1987-ben megkerestek, és elszegődtem a Lord zenekarba, Szombathelyre. Egy ideig kettős, vagy többes életet éltem, hiszen voltak a Lord bulik, és újraindult a Karthagó is. Közben jött a KGB (avagy a Kiss-Gidófalvy Band), amivel a Kisváros című TV-sorozat főcímmelét csináltuk, aztán a Cikk Cakk Company. Egészen 2017-ig tartott ez az idő-

szak, amikor végleg kiléptem a Lordból. Mostanság nyomjuk a Karthagót, 44 év óta változatlan felállásban.

– Eddig körülbelül 230 dalt írtam, köztük 6-7 filmzenét, és megszámlálhatatlan alkalommal közreműködtem mások lemezein, mint például **Gálvölgyi János**, a **Bikini**, **Nagy Feró**, a **100 Folk Celsius**, **Máté Péter**, **Csongrádi Kata**, vagy éppen **Zalatnay Sarolta**.

– 1988-ban elváltam, az első feleségemtől van egy gyönyörű lányom, a Bogika. A második asszonyommal történt találkozást a vak véletlen hozta. Három hónap, -17 kiló után, és éppen válófélben jöttem ki a kórház trópusi osztályáról. A belvárosban sétálgattam, szemerkélt az eső, és a Halló bár és a Szófia utca között megláttam a jövőző feleségemet, a Gyöngyit. Annyira megtetszett, hogy azonnal átmentem a túloldalra, és felajánlottam neki a sapkát, hogy ne ázzon meg. Szóba elegyedtünk, és azonnal megfogott, hogy végre egy olyan lánnyal tudok beszélgetni, aki nem tudta, hogy én ki vagyok! Nem a Gidó nevű ismert muzsikussal állt szóba, hanem egy átlagos pacákkal, akinek nagy dumája van.

– Oroszlányi lány volt, talán kevésbé ismerete a fővárost, így elkísértem a címre, ahova igyekezett. Szó szót követett, bementünk egy sörözőbe, és ott elmeséltem neki nagyjából magamról mindent. Így kezdődött a közös életünk, és máig is tart. Előbb a Havanna

lakótelepen laktunk 25 m²-en, oda született 1990-ben Attila fiunk. Itt lehúztunk 10 évet, a semmiből kezdtük egymásba kapaszkodva. Ezután Kispestre költöztünk, már 54 m²-es lakásba, később pedig sikerült vennünk egy telket Érden, ahol ma is lakunk, immár 17 éve. Gyöngyikém kitanulta a gyögymasször szakmát, beindult az üzlete, sok a vendége. Engem is kezel, ami a betegségeim után bizony jót tesz, és sokat segít.

– És közben megérkezett az első unokánk, Maja is! Egyéves és három hónapos, cserfes csajszi, odáig vagyunk érte. Szerencsére sokat vannak nálunk, és én minden ilyen pillanatért, amikor együtt a család, hálás vagyok!

– A világon a legjobb gyógyszer a zene, ez az, ami engem mindenben átsegített. Gyerekkoromban a tüdőmmel volt probléma, daganat volt a gerincemen, összejt beültetésen estem át, kipotyogtak a fogaim, cukros vagyok, 60/40-es a vérnyomásom a rengeteg gyógyszer miatt, elkaptam a covidot, de ha zenélhettem, minden más eltűnt. Nem volt baj, nyűg, betegség, csak a muzsika. Egyszerűen imádok zenélni, ez is csoda az életemben. A másik meg a családom! Hogy a feleségemmel még ennyi év után is szeretjük, tiszteljük egymást, és hogy az első és a második házasságomból született lányom és fiam édestestvérként szeretik egymást.

– A Gidó'70 nagykoncertre tavaly került sor, de idén is folytattuk, **Trunkos András**,

aki ennek a menedzsere volt, nagy lehetőséget lát a produkcióban, és külföldi menedzserek is érdeklődtek. Meghívtam az összes kollégámat, akik nekem segítettek, és zenésztársaim voltak, valamint gitározott legnagyobb örömömre és büszkeségemre a fiam, Attila is.

– A rendezvény elnevezése nemcsak a már betöltött koromat jelezte, hanem a várható műsort is, mi ugyanis kimondottan a hetvenes-nyolcvanas, esetleg a kilencvenes évek legnagyobb külföldi hard-rock nótáit játszottuk, – és egyetlen dalt magyar zenekartól, az Omegától a Tízezer lépést. Így emlékeztünk meg a már eltávozott kollégákról.

– Volt a szólólemezem, a Tízparancsolat, ahol minden hangszeren én játszom, az énekesek pedig a régi harcostársak, **Pohl Misi**, **Nagy Feró**, és **D. Nagy Lajos** voltak.

– Van egy tervem, tulajdonképpen ennek a folytatása, de ez egy instrumentális lemez lenne, egy olyan, ami igazán én vagyok, a Hammondal a középpontban. **Donászy Tibi** dobolna, és a fiam gitározna. Ha ezt sikerül megcsinálni, nyugodtan mondhatom, hogy gömbölyű a pályafutásom. Látni fogom, hogy honnan indultam el, és hová tartok.

VEÉR KÁROLY

FOTÓ: MAZÁN TIBOR

2023-ban is az élővizek városában adták át az Év Termelője díjakat

Stílusos Vidéki Éttermiség Tatán

A rendkívüli ízek, zamatok, illatok, vagyis az ételek és italok kapták a főszerepet az Esterházy-kastély udvarán, mivel 2022 után ebben az esztendőben is Tata adott otthont a Stílusos Vidéki Éttermiség Egyesület (SVÉT) éves, immár tizenharmadik gasztrotalálkozójának szeptember második hétvégéjén.

Több Michelin csillagos étterem is képviseltette magát, például az Anyukám Mondta nevezetű, Encsről

A Hibiscus Étterem by Rácalmási Hotel ezzel az installációval csalogatta vendégeit

Az ország minden pontjáról érkeztek a SVÉT tagéttermei, melyek közül a Michelin nemzetközi gasztronómiai kalauz által kiadott kiadványban többen kaptak elismerést. Például az a Villa Kabala, mely most kapott Michelin Green Star minősítést. De többek között ott volt Tatán az Anyukám Mondta, a Kistücsök, a Macok vagy épp a Panificio Il Basilico is.

Az éttermek mellett természetesen a SVÉT kötelékébe tartozó cukrászda, pékség és kávéház, illetve meghívott aspiráns éttermek, a 13 Séf Egyesület tagjai is jelen voltak.

Örömmel fedeztük fel egyik kedvencünk, a rácalmási Hibiscus étterem standját, ahol különleges, koreai ihletésű finomságokat kóstolhattunk, de találkozhattunk a Neszmélyi Borvidék boraival és a Klapka György 1. Páncélosdandárral is.

Sőt, idén már Erdélyből, Felvidékről és a Vajdaságból is érkeztek tagok, határon túli vendég borászatok, termelők. Mi több, a SVÉT-en belül volt egy mini „Mangalica fesztivál”, ahol kóstolni és vásárolni is lehetett az ország meghatározó mangalicatenyésztőitől.

A Stílusos Vidéki Éttermiség egyik legfontosabb alapelve, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen a konyhában a vendégekért dolgozó szakemberek, a termelők és a magaszgasztronómiára éhes közönség között.

Hangsúlyozzák, hogy hidakat építenek, és hosszú távon gondolkodnak, ezért a minőségből és az elhivatottságból nem fognak lejjebb adni a jövőben sem.

„Hiteles képviselői szeretnénk maradni a vidéki gasztronómia jeles séfeinek, termelőinek” – vallja Ruprecht László, a SVÉT elnöke.

A SVÉT 13. 0 házigazda szerepét a két Michelin csillagos Platán Gourmet Étterem töltötte be, melynek vezetője, Pesti István elmondta:

– Az, hogy a SVÉT újra itt tud lenni azt is jelenti, hogy jó viszonyban vagyunk egymással

ebben a közösségben. Emellett persze az ilyen eseményeken lehet találkozni, hiszen Soprontól Debrecenig jöttek ide éttermek, s ilyenkor tudunk egymással időt tölteni. Tata pedig egyszerűen adja magát, és kicsit olyan, mintha ide találták volna ki az egész rendezvényt, mely láthatólag jól működik, és nagyon kellemes hangulata van. Az ráadásul egy külön jó érzést ad nekünk, hogy házigazdái lehetünk az eseménynek.

– Tata nagyon szép hely, gyerekkoromból ismertem is, de elsősorban a saját kertészet miatt jöttem ide. Nagyon fontos, hogy megtermeljük magunknak a zöldséget, gyümölcsöt, és mindig friss alapanyagból főzünk.

Pesti Istvánnak nagyon határozott véleménye és átfogó elképzelése van arról, hogyan lehetne a magyar gasztronómiával szintet lépni. Szerinte az lehetne a fő irány, hogy a helyben termelt alapanyagokból nemzetközi ihletésű ételeket készítsünk, vagy akár fordítva, vagyis nem őshonos alapanyagokból alkossunk magyaros fogásokat.

Az országos gasztro-ünnep alcíme „Környezetünk Értékei” volt, a témával a szervezők környezetünk helyi értékeire, egyediségére irányították a vendégek figyelmét, miközben a résztvevők az ételek elkészítésekor a térségben található nyersanyagokat vették alapul.

Az érdeklődők részt vehettek kóstolókon, könyvbemutatóon, gyermekprogramokon, emellett pedig a tavalyi esztendőhöz hasonlóan idén is a SVÉT éves találkozóján került sor a Magyar Konyha Magazin Év Termelője díjainak átadására, immáron 10. alkalommal.

Az elismeréseket Lévai Anikó, a szerkesztő bizottság elnöke, Madary Orsolya lapigazgató, Borbás Marcsi és Vinkó József főszerkesztő adta át a díjazottaknak, a Csengő Manufaktúrának, a Szatmárikacsa Kft.-nek valamint a Csoroszlya-Farmnak.

Ínycsiklandó finomságok

A finom falatokhoz illő borokat is kóstolhattunk

Lévai Anikó adta át a Magyar Konyha magazin Év Termelője díját

A tatai Platán étterem sátránál sokan kóstolták Pesti István séf ínyencségeit

Helyben sült az olasz konyha ikonikus étele, a pizza – persze újragondolva

A kép bal oldalán Pesti István, a rendezvény házigazdája

A SVÉT Egyesület elnöke, Ruprecht László

Egy korábbi tábori csoportkép, jobbról a negyedik a négy éve elhunyt Gengeliczky László

40 éves az Országos Fafaragó Tábor Tatabánya

Az alapítóra, Gengeliczky Lászlóra emlékeztek a fafaragók

Idén augusztusban is megrendezték a több évtizedes múltra visszatekintő fafaragó tábort, melynek immár hagyományosan a Tatabányai Múzeum különleges kiállítóhelye, a Bányászati és Ipari Skanzen adott otthont. Az alkotótábor főszervezője, Gengeliczky Dávid mesélt a háttér munkáról, az idei célokról és a jövőt illető kérdésekről.

– Az Országos Fafaragó Tábor Tatabánya legpatinásabb, aktívan működő művészeti tábora. Mik a történetének főbb állomásai, mit lehet róla tudni általában?

– Az első tábort 1979-ben tartották meg a Népház melletti Liget parkban, és hosszú éveken keresztül ott zajlott az esemény. Ezt követően néhány esztendeig az óvárosi Cseri strand volt az otthona a fafaragóknak, majd 1995-től a tatabányai bányaskanzen. Az alapítás óta eltelt évtizedek során néhány alkalommal elmaradt az esemény, így idén hivatalosan 40. alkalommal került megrendezésre, 2021 óta Gengeliczky László Emléktábor néven.

– Hogyan zajlott az esemény megszervezése és lebonyolítása?

– A szervezést illetően a legelső és legfontosabb a támogatás kérdése, tehát amint biztosra zajlik, hogy valóban meg tudjuk tartani a tábort, azaz Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja az ehhez szükséges

séges anyagi forrást, e-mailben értesítettem az összes faragót, aki részt szokott venni. Ismertettem velük a tábor időtartamát és az alapvető elképzeléseket, a visszajelzések közül pedig kiderült, hogy ki és mennyi ideig tud ott lenni. Az előszervezés dióhéjban ennyi, ezután a faanyag és a fogyóeszközök beszerzése volt a fő feladatunk. Természetesen a táborlakók ellátásáról is gondoskodni kellett: a hidegételt mi magunk vettük meg, az ebédet pedig rendeltük. A tábor jellemzően augusztus második felében zajlik. Idén – ugyanúgy, ahogyan tavaly is – augusztus 12-én indult és 19-ig tartott, ebbe az egy hétbe próbáltunk besűríteni mindent. Van, hogy ez kevésbé megterhelő, de van olyan is, hogy erős tempóban dolgozunk, mindez annak függvénye, hogy éppen mi a feladat. Ugyanez érvényes az eszközhasználatra is. Tavaly például elkezdtük édesapám emlékoszlopát készíteni, melynek a szövegezése a klasszikus felállásban, vésővel, kalapáccsal történik, de egy monumentálisabb rönkbű-

tor esetében ez nyilván láncfűrészrel zajlik, és csak a végső munkálatoknál kerül elő a véső és a bunkó. Ha szerkezeti elemeket készítünk, szintén gépi történetről beszélhetünk, csiszolunk, vágunk satöbbi. Lehetne mindezt persze klasszikus kézi eszközökkel is csinálni, csak akkor nem egy hétig, hanem három hónapig tartana a tábor.

– Kik voltak a résztvevők? Volt-e idén központi tematika?

– A résztvevőkről nagy általánosságban elmondható, hogy évről évre visszatérnek a közösségbe. Persze igyekszünk új embereket is bevonni, itt elsősorban a fiatalokra kell koncentrálnunk, mert a csapat sajnos öregszik, legifjabb tagunk az öcsém, aki harmincöt éves. A „fiatal” korosztály mi vagyunk, az ötvenesek, a tradicionális nagy öregek pedig már hetven felettiek. A tábor egy nyitott kezdeményezés, és miután az önkormányzat támogatását élvezzük, ezért ingyenes. Nekem évek óta szerepel a

terveim között, hogy ezzel párhuzamosan megvalósítsunk egy ifjúsági alkotótábort, de annak a megszervezése összetettebb, több hivatalos engedélyhez kötött. A fiatal generációk bevonása viszont lényegi kérdés, muszáj lesz frissíteniünk. Voltak egyébként a fiatalabb korosztályból is résztvevők, azonban ők sajnos „lemorzsolódtak”: elmentek külföldre dolgozni, tanulni, pedig volt érzékük és tehetségük a fafaragáshoz. Ez egy nagyon jó hangulatú tábor, gyönyörű környezetben, tehát minden adott ahhoz, hogy aki eljön, jól érezze magát.

– Az idei központi téma édesapám, Gengeliczy László emlékoszlopának befejezése, és egy – formájában ehhez illeszkedő – védőburkolat készítése volt. Az emlékoszlopot a Népház melletti Liget parkban helyeztük majd el, mindez azért is lenne autentikus, mert a fafaragó tábor onnan indult útjára, édesapám pedig sokáig a Népház igazgatója volt. Emellett Hubay Győző „Döndinek”, a Bányász Táncegyüttes alapítójának csináltunk új emlékoszlopot, mert az előző sajnos az enyészeté lett. A fából készült alkotások hátránya ugyanis, hogy nem örökéletűek. Készítettünk már korábban egy-két monumentálisabb dolgot a városnak, például a Csónakázó-tó szigeténél lévő fahidat, ami az egyik legnagyobb volumenű munka volt, hiszen egy közel tízméteres, 80-90 centiméter átmérőjű, íves rönköt szellettünk ketté. Ez adta a híd két oldalát, arra építettük fel a szerkezetet. Nagyon so-

kaig életben volt, próbáltuk megmenteni a bontáskor, de sajnos olyan állapotba került, hogy nem volt érdemes foglalkozni vele. Szerencsére vannak olyan darabok is, amiket meg lehet menteni, lásd a Szent Borbála szobrot Sárberekben, amit tavaly hoztunk rendbe, kicseréltük a burkolatot, átcsisoltuk, kijavítottuk a repedéseit, lefestettük. Minden évben igyekszünk a skanzenben is felújítani a kültéri eszközöket, bútorokat, emléktárgyakat, ezáltal meghosszabbítjuk az élettartamukat. Az elsődleges cél mindig az, hogy a városnak értéket teremtsünk.

– *A táborok az egyéni és csoportos művészi önmegvalósítás mellett hozzáadott értékkel is bírnak, hiszen társadalmi hasznosulásuk évről évre tetten érhető. Ilyen volt például a tatabányai Jókai Mór Óvoda kerítésének felújítása is. Idén volt-e hasonló tervetek?*

– Igen, folytattuk a tavaly megkezdett munkát, a Jókai Mór Óvoda gyermekeinek új asztalokat és padokat készítettünk.

– *Édesapád, Gengeliczy László révén gyermekkorod óta testközelből tapasztalhatod meg a fafaragás szépségeit és nehezségeit. Számodra mit jelent a faszobrászat?*

– Valóban, nyolcéves korom óta lényegében minden évben jelen voltam a fafaragó táborokban, érdekes módon mégis az öcsém, Lacus volt az, akit sokkal inkább megérin-

tett, illetve sokkal jobb szeme volt mindig is a faművességhez. Nálam ez megmaradt hobbinak, otthon, a ház körül is nagyon sok mindent elkészítetek fából, akár egyedi stílusban, de még sincs hozzá olyan szemem, mint az öcsémnek, aki fantasztikus dolgokat alkot. Nemcsak a gyerekkorunkat, hanem a felnőtt életünket is átölelte ez a közeg, nem meglepő, hogy nagyon sok barátot, tudást és emberi értéket kaptam a fafaragástól. Azt gondolom, ezzel nem vagyok egyedül, hiszen azok az emberek, akik évtizedek óta visszajárnak, nem jönnek el, nem lenne számukra fontos a jelenlét.

– *Milyen tényezőkön múlik a fafaragó tábor jövője?*

– Három évvel ezelőtt a jövőkép olyan szinten vált instabillá, hogy az utolsó pillanatban derült ki, mégis tudunk támogatást szerezni a táborra. Jelenleg az önkormányzat teljes mellszélességgel az ügy mellett áll, és azt gondolom, ameddig ez így marad, a jövőkép biztosított. Amennyiben ez megszűnik, még mindig ott van alternatívaként a szponzorok bevonása, persze ez ennél komplexebb kérdés. Tevékenységünk a későbbiek során akár kifejezetten felújító-karbantartó jellegűvé is válhat, hiszen városszerte annyi kültéri alkotás van fából, hogy évekre el lennének látva azzal a feladattal, hogy azokat restauráljuk.

Taizs Gergő

Pohárköszöntő a szeptember 15-i megnyitón

Az első terem az önarcképeknek is helyet adott

Testközelből ismerkedhetünk a festőzseni műveivel

Munkácsy Fehérváron

Szeptember több rangos eseményt adott Székesfehérvárnak, de a művészeti élet legkülönlegesebb története a 72 rajzot, tanulmányt, festményt felvonultató Munkácsy-kiállítás megnyitása volt a közelmúltban felújított „Rendház” múzeumi épületben.

Pákh Imre magyar-amerikai üzletember. Magángyűjteménye büszkélkedhet a világon a festő legtöbb alkotásával, ami napjainkban több mint 80 művet jelent. A műgyűjtő missziójának tekinti, hogy Munkácsy képei minél többekhez eljussanak, ezért számos kiállításon lehetővé teszi azok megtekintését a 2009-ben létrehozott Munkácsy Alapítvány keretében. Remélhetőleg még sokáig.

Szomorú tény, hogy az alapozási technika miatt a képek folyamatosan sötétednek, s

ezt nem tudja jelenleg semmilyen állagmegóvás megállítani.

A magyarság, a művészetek szeretete, tisztelete mellett közös szál, hogy mindketten Munkácson születtek.

1844-ben **Liebl Mihály** néven látja meg a napvilágot a festő óriás, aki Pestre költözésekor, 22 évesen veszi fel városa nevét. Életútja feltárt és viszonylag közismert, így csak pár érdekességet említenék meg. Tudta-e Ön, hogy:

- a nyolcévesen árvaságra jutott Mihály **Reök István** gyámsága alá került, aki nem tartván őt jó képességű fiúcskának, kétkezi inas munkára adta. Bár az asztalos szakma kitanulása során számtalan sérelem és megpróbáltatás érte, többször visszatért rövidebb-hosszabb időre nevelőapjához,

- a korszak festői tehetségesnek tartják, támogatják ifjú társukat, ösztöndíjakkal, anyagi támogatással, tanítatással, tanulmányutakkal segítik,

- Bécs, München, Düsseldorf, Párizs festő-mesterein is nevelődik,

- első sikerét az Ásító inas egyik változata hozta meg (a kiállításon is van egy portré-példány, amely a közelmúltban bukkan elő),

- 1874-ben hajdani támogatója - **De Marches** báró – özvegyét, Cecile-t veszi feleségül,

- egy szemfüles műkereskedő 1878-ban olyan szerződést köt vele, amivel ugyan műveit értékesíti, jövedelemhez juttatja, de le is köti kapacitását a csak neki és megrendelőinek festéssel,

- nem feledve a hajdani támogatásokat, maga is mecénása lett fiatal festőknek. A tanítványok mesterről készített portréinak is helyet ad a tárlat,

- saját korában is jól kereső alkotónak számított, hiszen divatba jött vele festetni, napjainkban pedig aukciós rekordokat döntenek meg művei értékesítésével,

- a Krisztus szenvedéstörténete témájú hatalmas méretű Golgota freskóját a magyar állam 3 milliárd forintért vásárolta meg (vallási tárgyú freskóihoz készült tanulmányképek szintén láthatók Fehérváron).

A képek, rajzok tematikus csoportosításban jelennek meg, így szobáról szobára haladva láthatjuk a témák, stílusok, hangulatok változását. Az önarcképek, portrék, a magyarságot idéző paraszti világ alakjai, életképei mellett helyet kaptak a párizsi hangulatot felvillantó szalon-enteriőrök, s az érett kor-szak vallási témái.

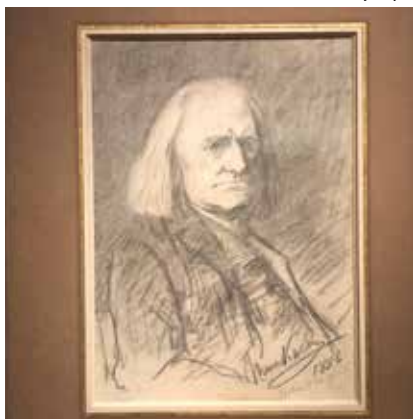
A „hangulattények” feladták a leckét a szeptember 15-i megnyitó fotósainak, de a látogatók is többször újrakészítették emléképeiket. A feliratok, tájékoztatók viszont gondosan, jól elhelyezettek, informatívak, remekül olvashatók. A képaláírások lakonikusak, többnyelvűek.

A rövid műsor keretében **Lakatos György** hegedűművész interpretációit hallhattuk, felszólalt **Vargha Tamás** országgyűlési képviselő, **dr. Cser-Palkovics András** polgármester, **Dr. Belényesi Károly**, a múzeum szakmai igazgatója. A Munkácsy Alapítványt **Fásy Ádám** képviselte. **Pokrovenszky Krisztián** múzeumigazgató mondott pohárköszöntőt. Remélhetőleg sokan látogatják meg január 14-ig a különleges kiállítást!

DR. GÖDE ANDREA

Egy műalkotás utóélete: A Csendélet, s a mű ihlette virágkompozíció, ami egy fehérvári üzlet felajánlása

Liszt Ferenc portréja

Hangulatos szalonképek

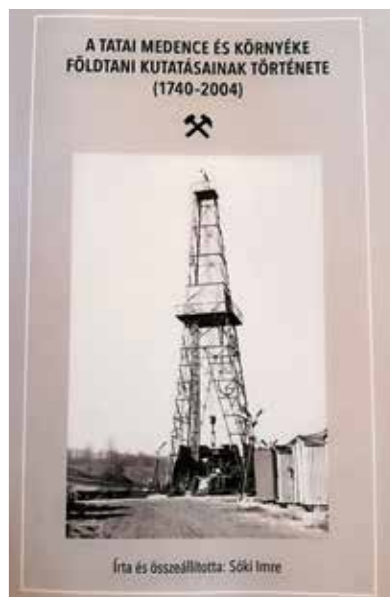
Madame Chaplin arcképe

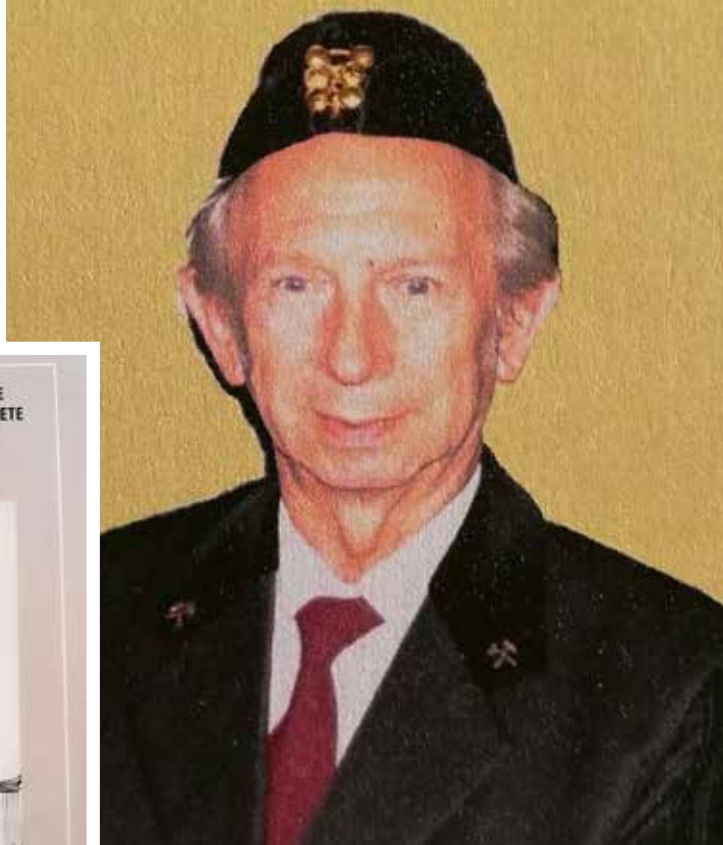
Krisztus mellképe (piros ruhában) – a vallási tárgyú festmények egyik remeke

A paraszti világ egyik életképe: Dúló szénásszekér

Egy könyve a sok közül

Sóki Imre

Bányásznapi portré Sóki Imréről

A föld mélyének kutatója

Sóki Imre 1940-ben született Szolnokon. Élete első évtizedeiben még álmában sem gondolt volna arra, hogy pályája során később minden szállal a tatabányai bányákhoz kötődik. A szolnoki fiú vasutas dinasztiában gyerekeskedett. Édesapja a Szolnoki Járműjavító főnöke, majd műszaki igazgatója volt, és ebben a gyárban dolgozott nagyapja és édesanyja is.

Sóki Imre gyerekkorában orvos, vegyész-mérnök, esetleg történész szeretett volna lenni. Akkor még a geológia szóba sem jött. Ám az is tény, hogy már ekkor elkezdett kőzeteket, ásványokat gyűjteni.

Bizony ez előre vetítette pályaválasztását: érettségi után ugyanis Miskolcon a Nehézipari Műszaki Egyetem bányageológus-mérnöki szakára jelentkezett. Meglepetésére elsőre felvették.

Mint mondja, először nehéz volt számára az egyetem, a műszaki tudományok elsajátítása, mégis vette az akadályokat. Megismerte a bányászatot, a geológiát, a vegytant. Saját maga által elhatározott kihívásnak tekintette, hogy a szolnoki olajipar helyett – ahová ösztöndíjat is kínáltak – Tatabányára ment elkészíteni diplomatervét. Itt a nagygyeházi kutatófúrások adatainak feldolgozása volt a feladata **dr. Sólyom Ferenc** főgeológus segítőkész irányításával.

Már ekkor elhatározta, hogy Tatabányán

szeretne dolgozni. Ennek érdekében még **dr. Gál István** igazgatót is felkereste. Végül az egyetemen működő bizottság méltányolta kérését, és felvették a bányavállalathoz.

Friss diplomásként 1964. júliusában állt munkába a Tatabányai Szénbányászati Tröszt Földtani Osztályán. Bizony, a kezdet nem volt rózsás a fiatal mérnök számára. Rövidesen rá kellett jönnie, hogy a pályakezdő geológus korántsem megbecsült dolgozója a bányának.

Akkoriban munkásszálláson lakott, és a munkahelyén még saját íróasztala sem volt. Esztendő múltán javult a helyzet. Megbízták a VII-es, a VIII-as, és a XII-es aknák geológusának, saját íróasztala is ott állt már irodájában. Megnősült, lakást kapott.

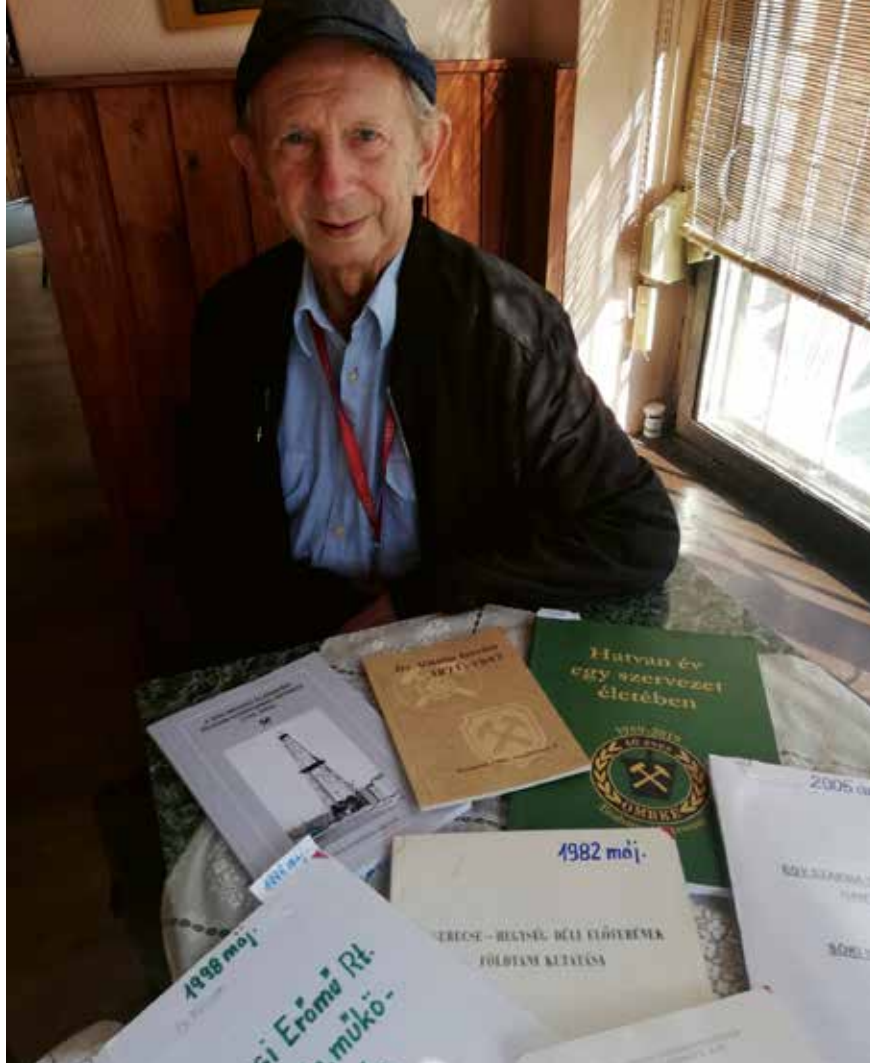
A Tatabányai Szénbányászati Tröszt ezekben az esztendőben volt teljesítőképességének csúcán. 13 ezer dolgozója volt. A bánya jóvoltából épült, erősödött a város. Mivel a tatabányai térségben ekkorra lecsökkent a

szénvagyon, megkezdődtek a kutatófúrások Nagygyeháza, Csordakút, Mátyás térségében. Sóki Imre ennek kapcsán a külszíni fúrások műszaki ellenőre lett.

A hatvanas évek végén azonban válságba került a széntermelés, így a hetvenes évek elején ismét növekedett a próbafúrások mennyisége. Ennek eredményeként bizonyossá vált: a mátyási, nagygyeházi, csordakúti térségben nem csupán jelentős szénvagyon, hanem tekintélyes mennyiségű bauxit is van. Sóki Imrének jelentős szerepe volt a felfedezésben, illetve annak publikálásában.

Ennek hatására kezdődött meg az eocénprogram. Az évek során a fúrások folytatódtak. Megalakult a Nagygyeházi-Csordakúti-Mátyási Szakbizottság, melynek koordinálásával Sóki Imrét bízták meg. A csoport az 1990-es évekig működött.

Az eocénprogram földtani kutatásai példátlan eredményt hoztak. Sikertől ugyanis

Sóki Imre az általa írt kiadványokkal, tanulmányokkal

megkutatni a föld mélyén rejlő ásványi vagyont: mintegy 420 millió tonna szén és 20-30 millió tonna bauxitot.

Köztudomású, hogy közben megkezdtek működésüket a térség bányái, ám ez csupán néhány évtizedig tartott. Egyre gazdaságatlanabbá vált a kitermelés, a növekvő vízkiemelés tovább növelte a költségeket.

Azután, a kilencvenes évekre bezárták a legtöbb aknát, 2004-ben pedig a Mátyás I/a akna bezárásával megszűnt a szénbányászat a térségben.

– Noha a bányákat bezárták, a kutatási eredményeink bizonyítják – vallja Sóki Imre –, jelentős kincset rejt a föld mélye. Számításaink szerint 400 millió tonna szén van még a föld alatt ebben a térségben. Hozzáteve: ehhez képest mindössze 170 millió tonnát hoztunk a felszínre a százéves bányászkodás alatt, a bauxit mennyisége pedig még csaknem 20 millió tonna.

– Büszke lehetek rá, hogy ilyen méretű földtani kutatás, mint amit Tatabánya térségében végeztünk, addig nem volt az országban. Úgy érzem, és remélem is, hogy sok

évtizedes munkánk nem volt hiábavaló, és nem fog kárba veszni.

Sóki Imre 2004-ben ment nyugdíjba, ám a munkát nem hagyta abba. Mintegy tíz esztendőn keresztül dolgozott egy munkacsoportban. Ennek tagjaként részt vett a Tatabánya, Győr és Székesfehérvár térségében fellelhető sóder- homok- és kőbányák tervezésében, és azok környezetvédelmi hatástanulmányainak elkészítésében.

A főgeológus pályafutása során sok más tevékenységet is folytatott. Kutatási eredményeit mintegy tíz kiadványban és előadásban tette közzé. 20 éven keresztül volt referense és szerkesztője a Bányászati és Kohászat Lapoknak.

30 esztendeig oktatott az ELTE Alkalmazott és Műszaki Földtani Tanszékén. Mélyfúrás és bányászat volt az a tantárgy, amelyből egyetemi jegyzetet is írt. Fiatal korában hobbija volt a barlangászat, társával együtt fedezték föl a Kő-hegyen, a Turul emlékmű közelében lévő Vértess László barlangot.

KÉP ÉS SZÖVEG: M. TÓTH SÁNDOR

ENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK A CSARNOKBAN

Székesfehérvár – Korszerű világítás, komfortosabbá vált belső terek, megújult vízesblokkok fogadják az Alba Regia Sportcsarnokba érkezőket. Az Alba Regia SC a várossal közösen, két ütemben valósítja

meg az energetikai és egyéb fejlesztési beruházást mintegy 485 millió forintból.

GYŐZELEMRE SZÜLETTEK!

Pákozd – Megelevenedett a történelem a Pákozd-i Katonai Emlékparkban. A pákozd-sukorói csata

175. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen **Novák Katalin** köztársasági elnök és a honvédelmi miniszter, **Szalay-Bobrovniczky Kristóf** megkoszorúzta a csata emlékoszlopát.

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA AZ EDUTUS-ON

Tatabánya – Szeptember utolsó péntekjén rendezték meg felsőoktatási intézményeinkben a Kutatók Éjszakáját, amihez az EDUTUS Egyetem is csatlakozott. Az érdeklődők előadások és bemutatók segítségével megismerkedhettek az oktatás sokszínűségével. Nagysikert aratott a helyi fejlesztésű napelemes járgány, a Napcsiga 2.0 is.

A nyitókép Siminek, Mórícz-Sabján Simonnak állított emléket

Utcakiállítás Mórícz-Sabján Simon emlékére

Túl...

Túl nehéz? Vagy valamin túl, akár az Óperencián, vagy árkon-bokron túl? Az utca túloldalán esetleg? – talányos cím egy fotó- és festménykiállításhoz, egy utcátárlathoz. A valóságban a pandémia utáni helyzet a konkrét túljutás, de általánosságban bármilyen reményt keltő, örömteli változást hozó, sugalló alkotás kerülhetett be a kurátorok válogatásába.

AZ ÉLETEN TÚL

Az utca kiállítás egy fiatal tehetségnek állít emléket. Minden halál fájdalmas, de egy banális otthoni balesetből fel nem ébredés ilyen fiatalon, még szörnyűbb. **Mórícz-Sabján Simon** csak 42 éves volt. Barátai, kollégái visszaemlékezéseit, méltatásait olvasva sajnálja az ember, hogy nem ismerte őt személyesen. A Blikk, majd a Népszabadság munkatársa volt a lap bezárásáig, ezt követően a Világgazdaság és a Manager Magazin fotósaként dolgozott. A járvány idején szinte kivételként őt engedték be a kórházak intenzív osztályára, hogy fotódokumentációt készítsen. Szakmaiságában, emberiességében bízva hívták. 43 magyar és számos külföldi pályázat ismerte el tehetségét Kínától az

Egyesült Államokig. Nagy büszkesége volt a Robert Capa Magyar Fotográfiai Nagydíj. Humorára, szerénységére jellemző, hogy úgy utazott el több átadó ünnepségre, hogy ha már meghívtak, biztos bekerültem az első háromba... És mindig nyert!

A Pictorial Collective társalapítója, tagja volt a Szebeni Műhelynek és a MÚOSZ Fotóriporterek Szakosztálya elnökségének. A Csak képek sorozatban jelent meg első önálló fotóalbuma 2022-ben.

A NEHÉZSÉGEKEN TÚL?

Felesége a szintén fotográfus, **Darnay Katalin** négy kisgyermekükkel magára maradván, nehéz anyagi helyzetbe került. A fotós társadalom összefogott, hogy gyűjtést ren-

dezzon a családnak. A kiállításokon elárverezett képek bevételén túl adományokat is elfogadnak (a kedvezményezett:

Darnay Katalin Noémi,

a számlaszám pedig:
12020407-01877130-00100000).

A székesfehérvári utcátárlat (Várkörút és Bástya utca) rendezői időszakonként le-lecserélték a képeket, hogy mindig legyen a válogatásban újdonság. A fény, az élet, a szellem, a bizakodás a fotók és festmények fő motívuma, mindig életigenlést és örömet adó vigasztalni mellettük.

DR. GÖDE ANDREA

Receptverseny „Fermentálással a hosszú életért!”

Receptversenyt hirdet a Kor Kontroll Társaság, a Hymato Products Kft., a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége, valamint a Magyar Elhízástudományi Társaság. Receptversenyünkkel gyakorlati példát szeretnénk mutatni az "Ételed legyen a gyógyszer" életfelfogáshoz. Napjainkban egyre több civilizációs betegség válik népbetegséggé, aminek hátterében immunrendszerünk fokozatos gyengülése áll. Ételeink alapanyagainak természetése, feldolgozása, tartósítása aggasztó mértékben távolodik a természetesről. Immunrendszerünk legnagyobb része a bélrendszerünkben található, a fermentálás pedig az egyik leghatékonyabb és legolcsóbb módja annak, hogy a mikrobiom egyensúlyát helyreállítsuk.

Őseink konyhájának fontos része volt a fermentálás (savanyítás, kovászás, erjesztés), amit az ázsiai konyha még őriz, de az európai konyha mintahá elfelejtette volna. Elfelejtettük, hogy a kovászos uborkán és a savanyú káposztán kívül más ételeket is lehet fermentálni, azaz tartósítószer nélkül tartósítani. Az erjesztéssel ugyanis tejsav keletkezik, ami természetes módon tartósítja az ételt.

Ma már azt is tudjuk, hogy a nyers vagy főtt ételekhez képest könnyebb a vitaminok és ásványi anyagok felszívódása, több vitamin és enzim termelődik a fermentálással. Ráadásul a fermentálás az elhízás szempontjából is fontos, mert átalakítja a bél mikroflóráját úgy, hogy a jó baktériumok arányát növeli, ami erősíti az immunrendszerünket, és segíthet a fogyásban is.

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Pályázhat mindenki, aki szeretne tenni azért, hogy hosszú évtizedeken át egészséges maradjon, hogy ne rakódjanak rá a plusz kilók - a társbetegségekkel együtt - vagy ha már megtörtént - a gyógyító konyha receptjeivel visszataláljon az egészség útjára.

AZ ELBÍRÁLÁS SZEMPONTJAI:

Az étel-ital (legyen az gyümölcs, zöldség, kefir, joghurt, sajt, bor, sör stb.) megfeleljen a fermentálás szabályainak. (Erről az interneten is tájékozódhat!) A receptek hozzávalóit kérjük megadni, a recept után pedig kérjük, írja le a használt fűszer, összetevő (összetevők) élettani hatásait, és egyéb érdekességeket, amit fontosnak tart. Várjuk az ételről-italról készített fotókat is, ezek hiányában érvénytelen a pályázat!

Minden pályázó minimum 1, maximum 3 recepttel vehet részt a versenyben, valamint automatikusan és térítésmentesen hozzájárul receptjének megjelentetéséhez!

A PÁLYÁZATOKAT E-MAILBEN KÉRJÜK A KÖVETKEZŐ CÍMRE ELJUTTATNI:

RECEPTVERSENY@KORKONTROLLTARSASAG.HU

Beküldési határidő: 2024. március 25.

Fermentáljon Ön is, hogy biztosíthassa családja egészségét!
A legjobb recepteket ismét megjelentetjük!
A nyerteseket értékes jutalmak várják!

SCHAFER
SZODA

**20 éves tapasztalattal
vevőink szolgálatában!**

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

ZENESZERZŐ DÉS LÁSZLÓ

DALSZÖVEG NEMES ISTVÁN

SZÖVEGKÖNYV BÖHM GYÖRGY • KORCSMÁROS GYÖRGY • HORVÁTH PÉTER

**PANNON
VÁR
SZÍNHÁZ**

VALAHOL EURÓPÁBAN

MUSICAL

A MUSICAL RADVÁNYI GÉZA ÉS BALÁZS BÉLA AZONOS CÍMŰ FILMJE ALAPJÁN KÉSZÜLT.

RENDEZŐ VÁNDORFI LÁSZLÓ

A musical a Proscenium Szerzői Ügynökség Kft.-vel kötött megállapodás alapján kerül előadásra.

2023. OKTÓBER 25. SZERDA, 18:30 ÓRA
JÓKAI MÓR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, PÁPA

JÓKAI MÓR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, PÁPA

Jegyar: 6500,- Ft

Jegyvásárlás a JMK jegypénztárában, az Esterházy-kastélyban,
a Kékfestő Múzeumban és online.

További információ: +3620/9312341

